

ఆంధ్రమిత్ర

308943 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ ఆగస్టునెల 20 వ తేది సోమవారము

No 117

నంపుటము. ౪.

సంకలనము సంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ తృతీయ 3.

సంచిక ౧౧౭

The Asian Commercial Assurance Co., Ltd, Bombay.

ది ఏషియన్ కమర్షియల్ అసూరెన్సు కంపెనిలిమిటెడ్, బొంబాయి.

- (1) మూలధనము :— రు 50,00,000 నియమిత చందాలు చేయబడినది రు 4,74,025. చెల్లించినది రు 98,555
 - (2) సొమ్ము: గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీలలోను, పోస్ట్ బ్రండు, మ్యునిసిపల్ డిబెంట్చర్లలోను పెట్టుబడి పెట్టుబడులు.
 - (3) గతించిన పాలీసీలు: ఇతర కంపెనిలిలోవలెనే, నియామక మేమియు లేకుండా, ప్రీమియముల తాలూకు బకాయ నూటికి రు 6 వడ్డీతో నిచ్చివేసినచో తిరిగి అమలులో నుంచబడును.
 - (4) పాలీసీలు: వీటికిగల హక్కులు, పోకర్లములు మ రెక్కడను ఉండవు. (799)
- పూర్వమైన లాభపుహక్కుగల ఎండవ మెంటు భీమా: భీమాచేయించినవారు త్వరలో కాలము చేయునెడల కుటుంబము నకు కలుగు పోకర్ల మొకటి, భీమాదారు చాలకాలము జీవించునెడల అతని జీవిత కాలమునందే ధన సహాయముకలుగుట. లాభము (బోనసు) ప్రతి ర సం॥ ల కొకసారి భీమా మొత్తమునకు చేర్చి, ఆఖరున భీమా మొత్తముతో నివ్వబడును. లేదా, ప్రతి ర సం॥ పిమ్మట కొక్కముగ తీసికొనవచ్చును. లేక తరువాత చెల్లింపవలసిన ప్రీమియములలో తగ్గించుకొనునట్లును కొరవచ్చును. వివరములును ఏజెన్సీ నిబంధనలును వలయువారు, ఈ క్రింది చిహ్నములకు వ్రాసికొనవచ్చును.
- జె. కె. రాజారావు పంతులు సెక్రటరీ, మద్రాసు బ్రాంచి నెం 5, తంబుస్వేటివిధి, మద్రాస్.
- డి. శేషచలపతిరావుగారు, చీఫ్ ఆగ్రెజింగు ఇన్ స్పెక్టర్, గుంటూరు.

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెని, లిమిటెడ్

యం. కె. రాజగోపాలాచారియారు, బొంబాయి. పోస్టుబాక్సు 1001, కీల్వాక్, మద్రాసు.

పాలీసీ హోల్డర్లందరూ వారి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములకు, మ-రా-గ-శ్రీ యం. కె. రాజగోపాలాచారియారుగారు, ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్ వారి ప్రధాన ప్రతినిధి, పోస్టుబాక్సు 1001, కీల్వాక్, మద్రాసు వారి చిరునామాకు జరుపవలసినదనియు; మనియార్డర్ల పంపవలసినవారు, థియసాఫికల్ బ్యాంకు, అడిచూర్, మద్రాసునకు పంపవలసినదనియు; స్వయముగ సొమ్ము చెల్లించుట గాని, మాట్లాడుట గాని, టౌన్ ఆఫీసు, మ్యా ఇండియాధనము సెకండులైను వీచ్ మద్రాసునంద జరుపవలసినదనియు ఇందుములముగ తెలియజేయవలయునని.

828

అన్ని బడ్డీలోను, సర్కారులలోను యేజంట్లు కావలసియున్నారు. టౌన్ ఆఫీసు క్యాషియర్ : 12 టెలిఫోను నెంబరు టౌన్ ఆఫీసు నిచారణలు : 786 ప్రధాన ప్రతినిధి స్వయం : 796

కుప్పరంగమున కమూల్యమగు ముదు.

ఇది మిగుల హాశ్వర్యకరమగు ముదు. పది పదునైదు కోట్ల రాయలవలన తెల్లని మచ్చలు, అల్లుకాక చర్మము వైచరి యేవిధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖ్యము గా నీకోగమునకు జాగ్రత్త దీసికొను (భాతరగు) మం దినియే. వీనివల టిన్ను 1-కి రూ॥ 4-8-0. అంచే కూలివేతే.

[783] Dr. W. N. DIXIT, MERCHANT, POONA CITY.

కావలయును.

838

ప్రస్తుతిము వాడుకకు తగినది. 12 ము॥ 40 బి హాల్సు పవరు గల నుంచి తెకండు హాల్సు అయిలు ఇంజనులు కా వలయును. అది యెవరిచే చేయబడినది, ఎన్ని హాల్సు పవరు గలిగినది, వాని కిమ్మతు మొదలగు విషయములతో R. D. C/o "ఆంధ్రపత్రిక" మద్రాసు చిరునామాకు తెలుపవలెను.

'శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు'.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనివారు, చెన్న పట్నం,

గో, చోట్ల, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అరటి మొదలగు మాగాణి ఖమ్మి, పయిర్లకున్న, దుంప, ఫలవృక్ష ములకున్న, మొక్క తీగకన్న రాలకున్న సంపూర్ణఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనవలసిన వారి తాలూకు భూములనుట్టి రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణా గుణములకు ఆన సంబంధితులగుచేయుచున్నారు. "శాస్త్రోక్త ఎరువు" అను మాసంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళ గూళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్ దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెప్పిన పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈక్రింద నుదహరించుచున్న వైవిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

బహుమతి! కిరూల వెలగల వాచ్. బహుమతి!!

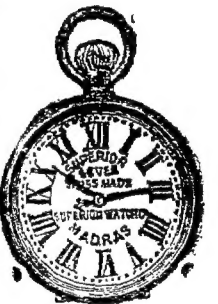
ఈచిత్రపుటలోగల సిరా ఆర్థిక వ్రాయు ఆస్తిగానేకాదు 14 క్యారట్ల గోల్డ్ పేటెడ్ నిబ్బుగల ఫౌన్ టెక్ పేనా, ఒక సిరాబుడ్డి, 1 నిబ్బు 1 కి ప్లస్ తో వెల రు. 3-4-0. ఈపేనాను కొనువారలకు వై చెప్పిన గడియారము ఒకటి బహుమతిగా యివ్వబడును. మదరాసు మెయిలార్డర్ల కంపెని, (888) వైనాబజారు గోల్డ్, మదరాసు.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో, [723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటి.

కాశీలోనుండు అనేక పట్టు, జరి విచిత్రమయిన మంచివస్తువులు వీరుబహుచవుకగ స్వయంచేతురు. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

సునియర్ లీవర్ జ్యూయలు చాచ్ గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయిలమిడ మా కంపెని కే రు ఎట్టనిసిరాతో ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూచుట కందమై తలవీగమును, డెప్టు ప్రూఫ్ అను గ్లాసు శోమును గలిగి మొరటుపనులకు తగియుండును. వై టైమూలలోభాగమున గ్యారంటీవీటి అతికించియుండును. సీరునండి మా కై తయారుచేయబడినది. కాన నెకరి

యొద్దను జేక్కరు. ఒక్కొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువవెల నుంచితమి. చాలకాలము పుచ్చేయునట్టి స్వల్ప ధరగల గడియార మిది యొకటియే యి యనుభవమున దెలియును. ఇదివర కనేక గడియారములు ఖర్చుయొక్కతా పత్రిముల నందియున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. యా పట్టణమున నేతులు కొని సంతసిందినిన, వేరుమాట లేదుకు! సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 161 మద్రాస్.

అమృతాంజనము

చిన్ని నొప్పులకు పరమామృతము చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0. తలనొప్పుల మాన్పును.

పార్వపు నొప్పుల కార దోలును. వాయువు

పోట్లు పోగొట్టును.

సునాసనగలిగి యుండును

ప్రతిముంట నుండదనినది.

పనమూలికలచే హిందూ దేశ మందు తయారుచేయబడు మంచిమందు, వీటిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. అమృతాంజనము, డిపో, బొంబయి అండ్ మదరాసు

128

విన్నపములు

100

విద్యార్థులను జేయును

మామిడి యగులు, మృదుకాయలు, పుర్రెలు, అన్నము మునుపుగుల మునుగుల

కామినియా నూనె

కామినియా నూనెను, చూడును బోగొట్టును. పెండ్లకలను రానివ్వదు. పుర్రెముడును బోగొట్టును. తలకట్టుకు మరీ శ్రమగంధద్రవ్యము.

ఈ రీతిని నకలు నూనెలను తినుచు చేయువారి మోసమున పడకుడు.

వెల బుడ్డి 1-క రు. 1-0-0 2. పి. రు. 0-4-0 3-క రు. 2-10-0 4. పి. రు. 0-7-0

ఉచితము.

ఈ సుగుణముల రుజువుపరచుటకయి, అర్ధజాబీటి పంపుకొనవారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనటకు సరిపోవునని నూనె పీసా ఉచితముగా బంపబడును.

సోలు ఏజెంట్లు:-

అంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం 155, జుమ్మాచసీదు వీధి, బొంబాయి.

మద్రాసుజేజంటు:- మెహతాపురపాత్రంయూట్టి, 29, వై నాబజారురోడ్, మదరాసు.

The Madras Astrological Bureau, Madras

జాతకములు

క్రీమాన్ జ్యోతిర్విద్యాభాషణ శతావధానం. శ్రీనివాసాచార్యులుగారిచే వ్రాయబడును.

కంత్తెగ ఫలము రు. 1-0-0 సకము నెకము పూర్తిసాధికము రు. 8-0-0 ముందు పంపుడు. నిరళముగ వ్రాసు రు. 15-0-0 పోస్టుఖర్చు నేలు.

సరియగు జన్మకాలము తెలుపుడు.

ఇంకను వ్రాసుకొనిది ధర రు. 100 వాకు నున్నది.

మానేజర్:

241

జ్యోతిష కార్యాలయము

212, గోవిందప్పనా మునివీధి, జి. టి. మదరాసు.

చవిసమయము.

టటోపరస్తా

490

ఇది మాతమే గొప్పవాసగలది. స్పిరిట్ సంబంధము లేనిది. శ్రేష్ఠయైన పుష్పము యొక్క సత్తువతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు వస్త్రముమీద తగిలిన వాసన వదలక గుండును. ఇతర వాసనల వలెగాదు. మనోహరమును కలిగించు నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నిజమును నెరుగ గలరు

1/2 బొట్టు బుడ్డి 2-0-0 1 డ్రాము 0-12-0 1/2 డ్రాము 0-8-0

ధర బుడ్డి 1-క రు. 1-0-0 పాంపిల్ 0-0-6 ఏజెంట్లు కావలయును: తాము చెల్లించగలిగిన ధరగాను తుల్యపరచినచో ధరభావ్య చేయబడును.

కత్తెరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును.

డి పరస్తా పెర్ఫ్యూమరీ కో,

నెం 1, వైకోని, బొంబాయి నెంబరు 8.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటువారి ప్రత్యేకసభ

కడచిన శుక్రవారము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు వైస్ చాన్సలరు గారగు సర్ పి. ఎస్. శివస్వామి అయ్యగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సెనేటుసభ సమావేశమైనది. విశ్వవిద్యాలయపు పండితులు, మున్నగు విషయములనుగూర్చి రాయలు కమిషనువారి ఉద్దేశముల చర్చించి, వానివై తమ అభిప్రాయములవ్యక్తపరచుటకై సెనేటుయొక్క యావ్రత్యేకసభ జరుపబడెను. 60 చంది సభ్యులకు వైగావచ్చిరి. కొన్ని తీర్మానములు చర్చింపబడెను.

ఒకపరిశీలక పండితులుమును గూర్చి సభేతనుగా రుపపాదించబోవు రి (1) తీర్మానము, మిల్లరుగారి తీర్మానము నకు పూర్వము చెప్పింపబడవలయునని ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు నడిపిరి. ఆర్. స్వామినాథ అయ్యగారు దీని ననువదించిరి.

అంత వైస్ చాన్సలరుగారు లేచి ప్రవేశపరీక్షకు బోవు వారి వయస్సుపరీక్షింపి, హెచ్చుతేయ గాదనియు, వేళభావల మూలకముగ విద్యగతపడవలెననియు మున్నగు విషయములు గల రామలింగారెడ్డిగారి తీర్మానములు ప్రస్తుత మనసందర్భమున, మాధ్యమిక విద్యకు సంబంధించిన ఎస్. కృష్ణ స్వామి అయ్యగారి (నెంబరు 4 (II) తీర్మానముకూడ ఇప్పుడందర్భ మనియు, అందుచే దీనిని చర్చింప తూడదనియు నుడిపిరి. కావున కృష్ణ స్వామి అయ్యగారి తీర్మానము నెంబరు 4 (1) ఎ, బి, సి, డి, యను, మిల్లరుగారి తీర్మానమును, సభేతనుగారి తీర్మానము నెంబరు రి (1) యు మాత్రమే యిప్పుడు చర్చింపవలయునని శివస్వామి అయ్యగారు వాక్కుచెప్పిరి.

మిల్లరుగారి తీర్మానమునకు పూర్వము సభేతనుగారి తీర్మానమును చర్చించుట కెల్లరును అంగీకరించిరి.

నూతన సభ్యులు.

సి. రామలింగారెడ్డి, జి. రామకృష్ణపిళ్ల, డబ్ల్యు. ఎస్. జంబ్రోగార్లు సారస్వతశాఖను, లెఫ్టి నెంటు కర్నలు ఇ.ఎస్. ఇల్లింగ్వునుగారు వైద్యశాఖను సభ్యులుగా నియమింపబడవలయునని ఎస్. కృష్ణ స్వామి అయ్యగారి రొక తీర్మానము రుపపాదించిరి. జి. రాఘవయ్యగారు దీని ననువదించిరి. ఇది అంగీకృతమాయెను

వైద్యశాస్త్రమున కొన్ని పట్టపరీక్షలకు బోవు కొందరు విద్యార్థులు అడివనలు అట్టెండెన్ను సర్టిఫికేటు లేకుండగనే రావచ్చునని మిల్లరుగారు చేసిన తీర్మానమును సెనేటుసభవారింగీకరించిరి.

పెంట్లందు ప్రభువుగారి ముసల్మానుపతకము

ఇంటరుమిడియుటు పరీక్షలో మొదటివాడుగ కృతార్థుడైన ముసల్మాను విద్యార్థికి ప్రతివత్సర మొక సువర్ణపతక మొసంగుటకుగాను, పెంట్లందు ప్రభువుగారు 1500 రూపాయలను విశ్వవిద్యాలయమువారి కొనంగిరి. వైస్ చాన్సలరుగారు రుపపాదించిన తీర్మానముమీద ఈ విరాళమును సభవారింగీకరించిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు పండితులు

జి. పి. సభేతనుగారి క్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి. "విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల నియమించి వారికై ధనవ్యయముచేయుట కొన్ని వత్సరములకు కనవసరమని సెనేటు సభవారి అభిప్రాయపడుచున్నారు."

మాధ్యమిక విద్యకు పెంపొందించుటకై యెల్లరును యోచించుచున్నారు. వెల్లుప్రభు ప్రభువుగారుకూడ ఈ విషయమై తమ అభిప్రాయమును వ్యక్తపరచియున్నారు. ఇంట్లాండుదేశమున విద్యాభ్యాసమునకై మంత్రులు చేయు ప్రయత్నములు ఫిషరుగారి నివేదికమున జూచిన తెల్లము కాగలవు. వైస్ చాన్సలరుగారు తలచుచున్న మార్పులు జరుగునెడల విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల అవసరమేగానరాదు. ఇంకను యిచ్చట గొప్పపరీక్షలలో నుత్తీర్ణులైన వారలను విదేశములకుంపి, విద్యకు సాంతముగ నభ్యసించునట్లు చేయుట మంచిది. విశ్వవిద్యాలయపు పండితులై వ్యయముగు ధనమునకు తగిన ఫలితములు కానవచ్చుట లేదు.

ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారి తీర్మానమును బలపరచిరి. సభేతనుగారి తీర్మానము గాయలు కమిషనువారి సలహాలకు సంబంధించ లేననియు, విశ్వవిద్యాలయపు పండితులను ప్రభుత్వమువారి కళాశాలలో నియమించి వారిని ప్రభుత్వ సేవకులనుగ నుంపుకొనవలయునని గాయలు కమిషనువారి అభిప్రాయమనియు లిటిలు హైల్బుగారు నడిపిరి.

కొంతకాలమునకు ఈ విషయమై ధనవ్యయము చేయరాదని సభేతనుగాను నుడిపిరి.

అట్టెండెను ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుల సొసంగరని లిటిలు హైల్బుగారు చెప్పిరి.

లిటిలు హైల్బుగారు ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము నెరింగి మాట్లాడుచున్నారా? అని సభేతనుగారు రడిగిరి.

లిటిలు హైల్బుగారు తమ అభిప్రాయమునే వ్యక్తపరచుచున్నారని వైస్ చాన్సలరుగారు రభిప్రాయపడిరి.

పరిశోధనమునకు భారతీయులనే తయారు చేయుట మంచిదని కె. రామానాథాచార్యులుగారు నడిపిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల అవసరమని హంటరుగారు వాక్కుచెప్పిరి.

మనము రాయలు కమిషనువారు అభిప్రాయములనే చేద వాక్యములుగా నామోదింపరాదనియు, ప్రస్తుతమున్న విశ్వవిద్యాలయపు పండితులను, ఇక ముందు వచ్చువారును గూడ తృప్తికరముగ పనిచేయుట రని తోచినదెడలను, భారతీయులనే విదేశములకు బంపి వారలు పరిశోధనములను చేసే శక్తియుండుటగా చేయుట మంచిదని సెనేటు సభవారి అభిప్రాయపడినదెడలను, ప్రభుత్వమువారిట్లు చేయవచ్చుననియు, విశ్వవిద్యాలయపు పండితులొక్కమును తీసివేయరాదనియు సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు చెప్పిరి. సర్. వి. సి. దేశికాచారిగారు నిర్బంధము కూడదని సభేతనుగారి తీర్మానములు ఖండించిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల నియమించి, వారలను సెనేటుసభకు లోబడునట్లును, ప్రభుత్వోద్యోగులుగ నుండునట్లును చేయుట మంచిదనియు, వారలకు కొంతస్వాతంత్ర్యము వలయుననియు, ఈపదవి అత్యవసరమనియు డాక్టరు స్టేటరుగారు నడిపిరి.

ధనమునకు చిక్కుగనున్న యీ సమయమున, పెద్దజీతముల నొసంగి విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల నియమించుట కొంతకాలము మానివేసి, ఆధనముతో పరిశ్రమల విషయమై యేర్పాటులను గావించుట మంచిదని రామలింగారెడ్డిగారు వక్కాణించిరి

విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల నియమించుట తత్వవసరమని జంబ్రోగారు చెప్పిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల తత్వవసరమనియు, కాని వారు స్టేటరుగాను చెప్పినట్లు ప్రభుత్వమువారికి లోబడిగాక, సిండికేటునకును, సెనేటునకును లోబడియుండు తత్వవసరమనియు వి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు చెప్పి, సభేతనుగారి తీర్మానమును తీవ్రముగ నెదిరించిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు పండితులు పరిశోధనము చేయుచున్నట్లు ప్రజలకు నమ్మకము కలిగింపవలయునని కె. వి. రంగస్వామి అయ్యగారు చెప్పిరి.

సభేతనుగారి తీర్మానము సమంజసముగ నున్నదనియు, కృష్ణ స్వామి అయ్యగారి తీర్మానములలో ఈ తీర్మానము కూడ యిమిడియున్నదనియు, గోవింద రాఘవయ్యగారు చెప్పిరి.

సభేతనుగారి తీర్మానమునకు వోట్లు వేయబడెను. 18 గురు అనుకూలురుగను, 38 గురు ప్రతికూలురుగను తేలిరి తీర్మానము త్రోసివేయబడినది.

విశ్వవిద్యాలయపండితుల బుండుటకలన లాభమున్నదనియు, వారు పనిచేయువిధానమును మార్పుట తమ ఉద్దేశమనియు, సభేతనుగారు చెప్పిరి.

రెండవ తీర్మానముపై, సభేతనుగారు మాట్లాడరాదని వైస్ చాన్సలరుగారు కాసిరి.

మిల్లరుగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

పరిశోధనాపండితులు.

ఎస్. కృష్ణ స్వామి అయ్యగారి తీర్మానము నుపపాదించిరి.

"విద్యాభ్యాసార్థికి పరిశోధనాపండితుల నియమించుట అవసరమని పల్లికు సర్వీసు కమిషనువారు చేసిన సలహాలను అనులులోనికి తీసికొనిరావలయునని విశ్వవిద్యాలయము వారి అభిప్రాయపడుచున్నారు."

సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు దీని ననువదించిరి.

"పరిశోధనము" అను పదమును వదలివేయవలయునని హంటరుగారు చెప్పిరి.

క్వినుగారు దీనిని బలపరచిరి.

స్వామినాథ అయ్యగారు దీనిని వ్యతిరేకించిరి.

తొమ్మిదవ పేరాలో “పరిశోధనాభివృద్ధికి” అని యున్నందున హంటరుగారి సవరణను మంచిదిగా వదిలి వేరే సవరణ గారు నడిపిరి.

రంగస్వామి అయ్యంగారు విశ్వవిద్యాలయపు పండితుల కర్తవ్యము పరిశోధనను చేయుటయే యనియు, అందుచే ఆమాటయే యుండవలయుననియు చెప్పిరి.

“తొమ్మిదవ పేరాలో చెప్పబడిన రీతి పండితులు” అను మాటలను “పరిశోధన” అను మాటకు బదులుగా వేయవలయునని స్టేటరుగారు చెప్పిరి.

హంటరుగారి సవరణమునకు 23 గురు అనుకూలరుగను, 27 గురు ప్రతికూలరుగను తేలిరి.

తరువాత కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారి తీర్మాన మంగీకృతమయ్యెను.

పండితులు విశ్వవిద్యాలయమునకు

సంబంధించి యుండవలెను.

ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానము నుపసాదించిరి:—“ఈ దేశములోని విశ్వవిద్యాలయ విద్యా పరిస్థితుల బట్టి చూచినయెడల, ప్రాధాన్యము విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించియుండు టత్వమునకను.”

రామస్వామి అయ్యంగారు వీరిని బలపరచిరి.

ప్రాధాన్యము లందరును ఇండియా ప్రభుత్వమువారి క్రింద నుండు సొక కేంద్రీకృత పరిష్కారమునకు చెంది యుండుట మంచిదని కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు చెప్పి యీ తీర్మానమునకు తమ ప్రతికూలాభిప్రాయమును వెల్లడించిరి.

విశ్వవిద్యాలయాధికారముక్రింద నుండు కేంద్రీకృత పరిష్కారమును బండు టవనరమని లిటిలు హైల్సంగారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారు నియమించు పండితుల విషయమై మన అభిప్రాయములను కోరుటలేదని గోవింద రాఘవయ్యగారు చెప్పిరి.

కేంద్రీకృత పరిష్కారములను విశ్వవిద్యాలయములను ఛోట్లనే యొందుకు యోగ్యమునవలయు ననియు, ఆనరమగు నెడల ముఖ్యములో నెందుకు నెలకొల్పరాదనియు ధామనుగారు ప్రశ్నించిరి.

కమిషనువారు హిందూదేశమున కంతకు ఒకే కేంద్రీకృత పరిష్కారమును నెలకొల్పి సలహానిచ్చిరినియును ప్రాధాన్యమును నియమించుటగాని, వారల తమ అధికారముక్రింద నుండుటగాని ప్రభుత్వమువారి పనిగా నుండగూడదనియును శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు చెప్పిరి.

కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానము అంగీకృతమాయెను.

భారతీయ ప్రాధాన్యము మోచుచు.

తరువాత కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానము నుపసాదించిరి:—

“పరిశోధనను తృప్తికరముగ కొనసాగుటకు, ఆనరమగు నెడల భారతీయ ప్రాధాన్యము విదేశములకు బంపి, వారివారి అభిమాన శాస్త్రములలో పరిశోధనానుభవము సంపాదించునట్లు మోచువలయును.”

“పరిశోధనను తృప్తికరముగ కొనసాగుటకు” అను మాటలను తీసివేయవలసినదని సి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారు చెప్పిరి.

ఈసవరణను కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు అంగీకరించిరి. ఈసవరణముతో గూడిన తీర్మానము నెల్లరును అంగీకరించిరి.

సభ 7-30 గంటలకు ముగిసినది.

—:—

5-8-17 గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి తాలూకా పొనుగుబాటి గ్రామములో శివాలయమునందు విశ్వేశ్వర పుస్తక భాండాగారముపేర నొక పుస్తక భాండాగారము స్థాపింపబడినది. వీనికి ఖంకాయలపాటి శత్రుయ్యగారు అధ్యక్షులుగను, మాకేనేని కోటయ్యగారు కార్యదర్శిగను నియమింపబడిరి. రాయంకుల శ్యామలరావుగారు 50 పుస్తకములును ఇంకా విద్యార్థులు 30 పుస్తకములును వీనికి సమర్పించిరి.

ఆంధ్ర దేశము నిర్బంధావాసదిన వర్ధంతి.

(మా స్వకీయ విశేషములయొద్దనుండి నారాయణవరము.

చిత్తూరు జిల్లా నారాయణవరమునందు ఈనెల 16 వ తేదీన అనిబెసెంటు, ఆరండేలు, వాడియా, మహమ్మదాలీ మేకదాలీగార్ల విడుదలకొఱకు విప్లుదేవాలయమున సమావేశము జరుపబడి ప్రసాదములను సభ్యులకు బంచి పెట్టబడినది. నాడు విశేషము మరియుచున్నందున ఆత్మ పకసభ 17 వ తేదీన జరుపబడినది.

అనిబెసెంటు ఆరండేలు వాడియా వాగ్గతు తమ యభివందనములను భిక్షి, ప్రేమను దెలియబఱచుచు ఒక తంతి నాగ్రము ఉదకమండలమునకు బంపిరి. 10 రూ॥లు బీసెంటు నిధి కొనంగబడినది.

దొండపాడు

గుడివాడతాలూకా దొండపాడు గ్రామమున 16-8-17 మధ్యాహ్నము 1 గంటకు శ్రీ అనిబెసెంటు ప్రభుత్వము నాగే గింపు టుల్నినము నుపా వై భవముగా జరిగినది. తరువాత మా పురచంద్రమును గుడివాడ డిస్ట్రిక్టుబోర్డు న్యాయవాదులను గొప్ప భూస్వాములను ఆగు తు ప్పులపల్లి గోపాలకృష్ణమూర్తి పంతులువారి యాజమాన్యముక్రిందనుమారు 200 సభ్యులతో సభ చేయబడినది. అగ్రాసనాధిపతిగారు బ్రిటిషువారి గాజ్యాంగ విధానమును గురించియు మన స్వరాజ్యాంగోత్తమును గురించియు సభ్యులకు మాదయ రంజకముగా వివరించి చెప్పిరి. 25 గురు మెంబరులతో ఒక స్వరాజ్యసమితి స్థాపించబడినది. ఇందులో 24 బ్రాహ్మణేతరులను ఒక్కరు మాత్రమే బ్రాహ్మణులు నుండిరి. ఈ క్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడినవి.

శాస్త్రీయ పద్ధతిగా సక్రమాంగోళనము జేయుచున్న అనిబెసెంటు ప్రభుత్వము నిర్బంధావాసమున నుంచినందుకు సభవారు దొరలైనమువారికి తమ అసహ్యతని తెలియజేయుచున్నారు. అనిబెసెంటు ప్రభుత్వము జేయుచుండిన రాజకీయాంగోళనము సరియైనది న్యాయమైనది అని సభవారు తమ సహృదీని నెలిచుచున్నారని, దేశభావ ననుకొను ప్రతి మానవుడు తనజాతీయతను గుర్రెటింగి స్వదేశసంపదల యభివృద్ధినిమిత్రం తగినంత ప్రోత్సాహమును కలుగజేయుటకై యీ సభవారు స్వదేశ వస్తువులను స్వదేశ వస్తువులే స్వీకరించగలందులకు దీక్ష వహింప ప్రార్థించుచున్నారు.

తెనాలి

స్వరాజ్యసమితి తరఫున నిన్నటి సాయంకాలము (16-8-17) ప్రవాసదినము జరుపబడినది. సభ జరుగుటకు ముందు వర్షమువరసి సభ ఏర్పాట్లకు కొంచెము భంగముగలిగినను హిందూవులు, మహమ్మదీయులు, రైతులు, భూస్వాములు, వర్తకులు అందఱునువచ్చిరి. సభానేదికవై బీసెంటు ఫోటో గ్రాఫు ఉంచబడినది. స్వరాజ్యసమితి అధ్యక్షులగు యు. వేంకటప్పయ్యగారు రధ్యక్షులవహించిరి. సభాకార్య క్రమము తెలుగునందు జరిగెను.

ఏ. భీమశంకరి రావుగారు బీసెంటుగారి దేశసేవను మతసేవను సరస్వతీసేవను వివరించిరి.

పి. ఎల్. నరసింహుగారు స్వరాజ్యోద్యమమును గూర్చి విప్లుముగ నడిపి తెత్తణము అని బీసెంటును ఆమె సహవర్తనులను విడుదలచేసి పూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నీయకున్నయెడల, ఆమె దేహాగోగ్యస్థితి భయంకరముగ నుండుటచే, విపరీత పరిస్థితులు సంభవించు వచ్చును గనుక బీసెంటు, ఆరండేలు వాడియా, మేకదాలీ, మహమ్మదాలీగార్లను తెత్తణము విడుదల చేయవలెనని కోరుచును తీర్మానము నుపసాదించిరి.

పి. మార్కనారాయణగారు తీర్మానము ననువదించిన వెనుకను సయ్యదు అహమ్మదుల్లాసాహెబుగారు బలపఱచిరి. వై. రామమూర్తి బి. ఏ గారు స్వదేశోద్యమమును గూర్చి యుపన్యసించి స్వదేశీయోద్యమమును అందఱును పట్టుదలతో పూని విదేశవస్తువులకు బదులు స్వదేశ వస్తువులనే గొనవలెనని తీర్మానము నుపసాదించిరి.

టి. రామస్వామిశేషి బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు ఆమోదించిరి. తీర్మానము లామోదితమయ్యెను. అనంతరము, నిర్బంధ తేదీకేళ్లకు విడుదలకొఱకు మసీదులలోను, దేవాలయములలో

ను ప్రార్థనల అర్చనల ప్రాయశ్చియము పి. వీరరాఘవులుగారు వివరించిరి.

అధ్యక్షులు తమ కడపటి యుపన్యాసమున ప్రతి నెల 16 వ తేదీన నిర్బంధావాసదినముగా నిర్బంధిత ప్రముఖులు విడుదల యగువఱకు జరుపుచుండవలెనని చెప్పి, హిందువుల నందఱిని అర్చనలకొఱకు గోవర్ధనస్వామి గుడికి ఆహ్వానించిరి. సయ్యదు అహమ్మదుల్లా సాహెబుగారు మహమ్మదీయులను మసీదునకు ఆహ్వానించిరి. అంతటను అర్చన ప్రార్థనాదులు జరుపబడినవి.

గుంటూరు.

ఈనెల 16 తేదీన హోమయూలు శాఖవారు సాయం కాలము 5-30 గంటలకు సంభుధవమునంద సమావేశమై బీసెంటు, ఆరండేలు, వాడియాగార్ల పటమును, భాగతమాత పటములతో చూరేగించిరి. ఈ చుట్టుప్రక్కల సన్నాయి, మున్నగు పాటలలో ప్రఖ్యాతికడపిన రామదాసుగారి మేళము ఉచితముగా వచ్చి పాటపాడుటచే వందలకొలది జనులు సమావేశమైరి. వందమూరగ వ్యయంతో పురమేగురు సభాధవనమునకు జేరిరి. చాదాపు వెయ్యిరుంది సరువేళమైరి. నాటి సభకు వై॥ కనకదుర్గయ్యనాయుడు గారు (ప్రీవరు) అగ్రాసనాధిపతిగా నుండిరి.

ప్రభుమున పాటిబండ్ల మార్కనారాయణగారు (ప్రీవరు) “సాత్విక నిరోధము” అనుపద్యమును గురించి అనేకము దృష్టాంతములతో జనసామాన్యమున కంతకు విశదమగునట్లు బోధించుచు నుపన్యసించిరి. వీరి ఉదాహరణములలో ప్రహ్లాదునియొక్క సాత్వికనిరోధమును గూర్చి చెప్పినవిషయములు చాల యుక్తముగ నున్నది.

తరువాత స్వపరిపాలన ఆదర్శముల పట్ల ప్రభుత్వము వారు విముఖులై యుండుటనుగూర్చి కొన్ని ఉదాహరణముల మూలమున దెల్పిరి. (1) పక్షి గూటిలో కూర్చుండి తనపిల్లలను పెంచి పెద్దవిగాచేయును. ఆకక్కులు వచ్చి పెద్దవైనప్పుడు గూడ గూటిలోనుండిమని తల్లిచెప్పిన పిల్లలందునా? ఉండవు. అటులనే మన స్థితిహీనుల నున్నది. (2) మరియు ఒకరు మైసూరు తరపున పనిచూచుచు చెడిపోవు మైనరు ఆస్తిసంతను రాబట్టి కాపాడి చుంచి స్థితికి దెచ్చును. మైనరు పెద్దవాడైన తరువాత నా ఆస్తి నాకు ఇవ్వరుని మైనరు కోరడా? నిజముగ ఆస్తిని సేంపాండ్లజేసి, కాపాడిన వానికి ఆస్తిని ఒప్పు చెప్పటకు చాల కష్టముగానే యుండును. అటులనే మన ప్రభుత్వమువారు మనలను కాపాడి రక్షించి పోషించుచు, సకల సౌకర్యములను జేసిన మాట వాస్తవమే. కాని మన మిప్పుడు మన హక్కులను గొనగచుని కోరుచున్నాము. అవి వారి కంతగా రుచించుట లేదు. అని చెప్పి బీసెంటుగారిని గురించి వారు స్వయముగా రచించిన పద్యములను జదిపిరి. అని నిశ్చయముగా భావగర్భితములై, ఉద్రేక పూరితములై జనరంజకములై నున్నవఱకు ప్రతి పద్ధాంతమందును జెలరేగు సభ్యుల కరతాళములే సాక్షి.

అనంతరము సాత్విక నిరోధ మెందులకు చేయవలెనో, ఎప్పుడు చేయవలెనో అను విషయమును గూర్చి గొల్లపూడి రామనాథయ్యగారు (వకీలు) మిగుల ఉత్సాహజనకముగా నుపన్యసించిరి.

తరువాత లక్కరాజు నరసింహరావుగారు స్వదేశి హోమయూలు లీగులను గూర్చి మాజిల్లా జడ్జిగారు పంపిన సర్దుకలరును గూర్చి మాటలాడిరి. వెలగపూడి సుబ్బాగారు దానిని బలపఱచిరి.

తరువాత బెజవాడ కల్పికాకాల అధ్యక్షులగు మాతలపాటి నరసింహునాయుడుగారు మాటలాడిన విదప సభ ముగిసెను.

బెజవాడ.

మాయూరి స్వరాజ్యసమితి, డివిజన్ కాంగ్రెసు కమిటీవారి యాహ్వానముపై 16వ తేదీ సాయంకాలము మావద్దవర్ష పురభవనమునందు గావుబహద్దరు తాడంకి వేంకటనరసయ్య పంతులుగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభ జరుపబడినది. ప్రప్రథమమున అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు మాతృదేశస్థులనిచేసిరి. అటువైని రసూలుగారి మరణమును గూర్చి బెజవాడ పౌరుల సానుభూతిని దెలుపుచు తీర్మానము చేయబడినది. రసూలుగారి జీవితమును గూర్చియు, హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనమునకై వారు పడిన శ్రమను గూర్చియు, నిష్కామ వృత్తితో రసూలుగారు చేసిన స్వాత్మత్యాగమును గూర్చియు, రసూలుగారి మరణమువలన దేశమునకు కలిగిన లోటును గూర్చియు కొండపల్లి శ్రీరామచంద్రరావు పంతులుగారు ఉపన్యసించిరి.

విశేషము, వాడియా, అండ్లె, మహమ్మదు అలీ, సాహెబ్ అలీ మొదలగు దేశభిక్షువులకు న్యాయము కాని మాన్యము నిర్బంధమున కేతన నిధియందు సరికాదనియు తక్షణమే వారలను వదలవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు తీర్మానము చేయబడినది.

ఈతీర్మానము నామొదించుచు గోపీటి లక్ష్మీనారాయణమఠులు, అయ్యదేవర కాశ్యపరావుమఠులు, శతావధాని జేమూరు శ్రీరామకృష్ణగార్లు ఉపన్యాసముల నొసంగిరి. దేశములో గాజభక్తికి కొడువలేదనియు “నా విప్లుః పృథివీపతిః” అనేది నాగోష్ఠికి ననుసరించి ప్రభువులయెడల ఈ దేశస్థులకు అమితభక్తి యున్నదనియు, తెలిజయును, సర్వీయా మొదలగు చిన్న రాష్ట్రములవారి హక్కులను కాపాడుటకై మనదేశపు యుద్ధభటులు ప్రాణములను, ధనమును అర్పించుచున్న సమయమున మనదేశములో మన హక్కులకు భంగముకలుగుట కను విచారకరమనియు, రాజభక్తితో మునిగి తేలుచున్న మనదేశమున ఈలాటి కానము నమలుగా నెట్లకూడదనియు, వారల నందరిని విడుదల చేయవలయుననియు ఉపన్యాసము లెల్లరు ఖండితముగ చెప్పిరి.

25-వ తేదీని మద్రాసులో జరుగు ప్రావిన్సియల్ కాన్ఫరెన్సుకు, రావుబహద్రులు తాదాంకి మొకబహుమత్యు, అయ్యదేవర కాశ్యపరావు, గోపీటి లక్ష్మీనారాయణ, అయ్యంక వేంకటమణయ్య, శిష్టుకాంట్ల, కొండపల్లి శ్రీరామచంద్రరావు, నూరి సుందరరామకృష్ణ, శతావధాని శ్రీరామకృష్ణగార్లు ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రాష్ట్రీయ సంఘమువారు సాత్విక నిరోధమును గూర్చి చేసిన తీర్మానము ఎక్కువ సంఖ్యలచే నామొదించబడినది.

రాజ్యపు సంవత్సరమునకు అయ్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారు డివిజన్ కాన్ఫరెన్సుకుమిటి కార్యదర్శిగ నెన్నుకొనబడిరి.

క్రొత్తక విడుదలకు స్వరాజ్యసమితిలో సభ్యులుగ చేరిరి.

ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తక ఏర్పాటుచేసిన ఇద్దరు తెలుగు సామ్రాజ్యండు సోలీసు ఉద్యోగస్థులు సభకువచ్చి ఉపన్యాసములనుండిని వ్రాసియుట విశేషాంతమై యున్నది.

గొప్పట్లు

16 వ తేదీ సాయంత్రము మారు గంటలవేళ బాపట్ల స్వరాజ్యసమితి వారి తరపున నొక యంత్రమును, బహిరంగ సభయందు జరుపబడినది. ముగ్ధా రాశ్రీ చోర గుడివేంకటాద్రి పంతులుగారు ఉపన్యాసము నొసంగిరి. అందు వారు ప్రస్తుత పరివాసాధికారులను గల లోపములను గూర్చియును, స్వరాజ్యమును దాని యర్థమును గూర్చియును స్వరాజ్యసమితితో శ్రీయతి యానిదెనెంటు గాకి గల సంబంధమును గూర్చియును విపులముగా చర్చించిరి. బాపట్ల సోలీసు సర్వీయకొన్సిల్లు గారు సభకుందును ఉత్సాహమును నమోదుచు హాజరైరి.

రాజమహేంద్రవరము.

రాజమహేంద్రవర స్వరాజ్యసమితి పక్షమున ఆనీ దెనెంటుమ్యు, అండ్లె, వాడియాగార్లు నిర్బంధప్రవాస కేతన గుడించె యనంగకానమున తెలిగజేయుచు బహిరంగ సభ బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహుగారి యాజమాన్యముక్రింద నిన్నటి సాయంత్రము పురపంచమున జరిగినది. ఆ సభకు డిప్యూటీ మాజిరైగడెంటు సర్జీలు ఇన్స్పెక్టరు చరి ఇద్దరు పోలీసు సము ఇన్స్పెక్టరు కూడ వచ్చి వారి కార్యములను వారు జరిపిరి. జాతిమత వివక్షత లేక అన్ని జాతులవారును, అన్ని మతములవారును, వచ్చిరి. కాని ఏకా రణముచేతనే న్యాయవాదు లెవ్వరును మండుకైనను నాడు కానరాలేదు.

సాక్షాత్తులు స్వాతంత్ర్యాభిలాష భావతీయులకు నుగ్గుపాలనాడు నేర్పిరి. వారు దేనిని భారతీయులకు నేర్పిరి దానిని మామోసగు డనుచున్నారు. హిందూదేశము స్వరాజ్యమునకు తగియున్నదని చాటుచు దేశములో సభలు జరిపి ప్రజలకు స్వరాజ్యము వాంఛనీయునని చెప్పి దానిని బడయుటకై యే విధమునను లోటును జరుపక, తన జీవితమంతయు ఆనీదెనెంటుమ్యుగారు ధారపోసిరి. ఆనీదెనెంటుమ్యు వ్రాత యందు గాని యుపన్యాసములందు కాని యెట్టి దుర్బోధ యను లేదు. కాన దోషమువారు ఆనీదెనెంటుమ్యును ఆమె సహచరులను, మహమ్మదాలీ పేషుదాలీలను శిష్టుమే, విడుదల చేయవలెను అని యగ్రసాధాపతి గారు నవ్వనించెరి.

పిచ్చుట గొనవనియులగు రహాలుగారు అకాలమృత్యు పునాతను బడినందులకు విచారమును దెలుపుచు సొక తీర్మానమును అగ్రసాధాపతి చేయుచుండినది. సభ్యులు నిలుచుండి తమ సాయభూతిని దెలిపిరి. కనపర్తి శ్రీ రాములు గారు శ్రీదెనెంటుమ్యుగారిని ఆమె సహచరులను, మహమ్మదాలీ సోదరులను వారిని త్వరలో విడుదల చేయవలసివదనియు చెప్పియు దోరతమువారు ప్రజల యభిప్రాయమును గూడ నెఱిగి తమ కార్యములను చేయవలెనని చెప్పిరి. తరువాత గాడిచెల్ల గాయమాత్రిగారు, గానాల గాయమాత్రిగారు మఱి కొందరు ఆతీర్మానమును బలపరచిరి. అటుపిచ్చుట అభ్యర్థులు సాత్వికనిరోధము, స్వదేశీవ్రతము, ఇస్టిగురులతో సంభాషించు గూర్చి నుపన్యసించిరి.

మును అగ్రసాధాపతి చేయుచుండినది. సభ్యులు నిలుచుండి తమ సాయభూతిని దెలిపిరి. కనపర్తి శ్రీ రాములు గారు శ్రీదెనెంటుమ్యుగారిని ఆమె సహచరులను, మహమ్మదాలీ సోదరులను వారిని త్వరలో విడుదల చేయవలసివదనియు చెప్పియు దోరతమువారు ప్రజల యభిప్రాయమును గూడ నెఱిగి తమ కార్యములను చేయవలెనని చెప్పిరి. తరువాత గాడిచెల్ల గాయమాత్రిగారు, గానాల గాయమాత్రిగారు మఱి కొందరు ఆతీర్మానమును బలపరచిరి. అటుపిచ్చుట అభ్యర్థులు సాత్వికనిరోధము, స్వదేశీవ్రతము, ఇస్టిగురులతో సంభాషించు గూర్చి నుపన్యసించిరి.

తొలివార్డులు బీసెంటుమ్యుగారికి పంపబడినది. అగ్రసాధాపతిగారికి వందనములతో సభ నాటికి ముగిసినది.

బరంపురము.

15-17-వ “స్వరాజ్యమే రాజ్య” యను ప్రకటన పత్రికలు పురము నందంతటను నంటించబడినవి. 16-వ తేదీ ఉదయము, స్వరాజ్య పతాకములు, జాతీయ పతాకములు, స్వరాజ్య కమిటీప్రకటనలు మున్నగునొక ప్రోత్సముండి చుట్టును కన్నులకింపుగ ప్రేలాదగట్టి కొందరుసభ్యు లాబుడిచి పురములోద్రవ్యిరి. తిరిగి సాయంత్రము 5-30 గంటలకు పకిగుహము నుండియును బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ గాడ గోపాలకృష్ణమ్యుగారి యభ్యర్థనక్రింద సొకసభ సమావేశమయ్యెను. బీసెంటుమ్యుప్రభువుల నిర్బంధవాసకేతనలగుగూర్చి సభ్యులందరును ప్రార్థనలు చేసిరి. పిచ్చుట మదరాసు రాష్ట్రీయమునోసభ వారిచే గాబోవు దేశీయమహాజనసభ కధ్యక్షునిగా ఆనీదెంటుమ్యుగా రెన్నుకొనబడినది చెప్పి పురపంచీవచ్చినతొత్తివార్డు కార్యదర్శిగారిచే సభలో జరుపబడినది. తరువాత స్వరాజ్య సమితిసహాయాగ్గ మొకప్రదర్శన గావించితమ యావార్డు నాపినందులకు, లండన్ ఎలెక్ట్రిక్ సినిమా కంపెనీ మేనేజరు గారి కొక స్వగ్లపతకమును బహుమానముగా నిచ్చుటకొక తీర్మానము గావించబడినది. పిదప ఆనీదెంటు ప్రతీకం యను పద్యములొక సభ్యునిచేసభలో జరుపబడినది. అనంతరము సభ వందే మాతరభ్యులతో ముగిసెను.

దేవనేపట్ల.

రాజకీయ సంస్కర్తలును, దేశసేవకులును, స్వరాజ్యోద్యమ వ్యాపకులును, గాడిచెల్ల హరిసర్వోత్తమరావు ఎం.ఎ. గారు, త్వరలో మాపురమునకు విచ్చేయుదురని వినుటకెంతయు సంతసించు చున్నారు.

కవులవరము.

ఆగష్టు 16-వ తేదీ సాయంత్రము సుమారు 5 గంటలకు, శ్రీరాములవారి గుడిమెనుట, ముగ్రామ ప్రముఖులెల్లరువిచ్చేసి, పుష్పమాతితో నలంకరింపబడిన, శ్రీ ఆనీదెంటు, అండ్లె, వాడియాగార్లు ఛాయాపటమును, అగ్రసాధాపతి నుండి భగవత్ కీర్తనలతో సభను ప్రారంభించిరి. ఈసభకు బందరునుండి పింగళి వెంకయ్యగారును కోట సుబ్బా రావుగారును, వీరెంకి వేంకటరాశ్రీగారునువిచ్చేసివచ్చుదురని సంతోష నెట్టిరి. మొదట వీరెంకి వేంకటరాశ్రీగారు హిందూదేశముయొక్క ఔన్నత్యమునుగూర్చియు, ప్రస్తుత రాజకీయపరిపాలనమును గూర్చియు, బోధించిరి. తరువాత పింగళి వెంకయ్యగారు “స్వరాజ్యము”నుగూర్చి నడువుచు ప్రస్తుతము చునము కోరునట్టి స్వరాజ్యమే, విజ్ఞోయా రాజీగాయ, సింహాసనమునకు వచ్చినప్పుడు హిందూదేశమునుగూర్చి చేసిన ప్రకటనసారాంశముగయు ఆగ్గయులకు లోబడిన, కనడా, న్యూజిలాండు, మొదలుగాగల దేశముల కొసగిన స్వపరిపాలనమే చునమిప్పు డభిలషించుచుంటిమనియునుండి స్వపరిపాలన చుననేమో, దానివలననుండి వచ్చు లాభ, నష్టములనుగూర్చియు, సభ్యులకు, తెలియునట్లు స్పష్టముగా జెప్పెను. ముగ్రామ స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శిగారు, విజ్ఞోయా రాజీగారి ప్రకటనమును దెలుగున చదివిరి. కోట సుబ్బారావు మున్నగు వారు నవ్వనించిన వెనుక సభ ముగిసెను.

కేనేడియనుల యాధికారవస్థ.

అట్టవా, ఆగష్టు 18:-మరల యుద్ధపు టేర్పాటుకు గాను 5 కోట్ల 5 లక్షల డాలర్లు గావలసి యున్నవని ప్రజలసభకు తెక్క లంపబడియెను. అందు 15 లక్షలు గ్రాండు ట్రంకు పసిఫిక్కు రెయిల్వేవారి కప్పేయబడును. నేలమీద పైనికులు దిగుటకు వారికి ముందుగా కొంత సామ్యముచుటకు, 25 లక్షలును వెన్నలను చెల్లించుటకు 20 లక్షలు డాలరులు వ్యయమగును.

ముదురూరు పౌరజన సభ

ఈ నెల 15 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటల మొదలు మా హిందూ పుష్పక భాండాగారమున సుమారు 300 మంది పుర ప్రముఖులచే సభ జరుపబడినది. వృద్ధులై నేక కష్టముఖములు చూచి యుండిన కొల్లి భద్రాచలగార్లు గాన నాధిపత్యము వహించిరి. అనంతర మగ్రసాధాపతిగారు “ప్రస్తుతము ఇంజనీయరింగు కాఖలో వి నెద్ద యుద్యోగస్థులలో నొకరగు వి. టి. శ్రీనివాస అయ్యంగారిని కృష్ణా మూర్తి డెబ్బా ఎస్టేబ్లిష్మెంటు యొజనీ యు పదవినుండి బహిరజిల్లారు మార్పుట అన్యాయమని ప్రజలందరి తరపున చెప్పమన్నామని” గుడివాడ తాలూకాలోని కొంతమంది రైతులు ఇంగ్లెషన్ జరగ్ ఇకె స్పెక్టరు వీఫ్ యుజనీ యు 2 వ సర్కిల్ చూసెంటెంటెంటు ఇంజనీ యు మొదలగు అధికార్లుతో ఈ నెల 3 వ తేదీని నుచిచేసియును నై విషయ మై గుడివాడతాలూకా రైతులందఱు కృష్ణా రింజలరైతుల తరపున అభిప్రాయమిచ్చుటకు నైవార ప్రజలసమృత్తి బడసి యుండలేదనియు అట్లు వారు అభిప్రాయమిచ్చుటకు ప్రజలు అంగీకరించుట లేదనియు చెప్పిరి. తరువాత తుమ్మలకోటయ్య యుక్తముగ సరగు గుడివాడతాలూకా రైతులగు అప్పయ్యగోపాలకృష్ణయ్యగారి ప్రముఖులు ఈ తూర్పు డెబ్బాలో నీ వత్సరము కలిగిన కలవరములో ప్రజలపక్షమున తూర్పుభాగమును వహించియుండుటకు నచ్చుశిష్టి, నైవార కృష్ణా రింజల రైతుల తరపున అభిప్రాయ మిచ్చుటకు అర్హులకారని నుడి విరి. పిచ్చుట ముదురూరు కోటిశ్వరరావుగారు సదగు, వి.టి. శ్రీనివాస అయ్యంగారి దయవల్లనే యీ డెబ్బాలో సుమారు 20 వేల యకరముల భూమి ఖాయపు సల్లపు సాగునుండి మార్పుటవల్ల బంజరుగా నుండు దశ పట్టినై యున్నదనియు వారు ఈ డెబ్బాకు దయచేసినది మొదలు గోపాలకృష్ణయ్యగారి ప్రముఖులు చెప్పినట్లు తీరన దరఖాస్తు ఏదియు అంగీకరింప బడలేదనియు మునుగు కాల్యుల యకరములు క్రెడ్లకో గను నింపబడలేదనియు నుడివి డెబ్బా కలవరముగూర్చి కృష్ణా రింజల సారులు గుడివాడ జగ్గయ్యపేట బెజవాడ పార్సులండు సభాతీర్మానములకు ప్రభుత్వమువారికి అర్పించిరి. ఆసభ లలో సొకదానియం దైనను తగినక్రెడ్ల తీసికొనక చివరకు మార్పులను కద్దు చేయింప గోరుట అన్యాయము. పిచ్చుట కొల్లి వేంకటాచలయ్యగారు నవ్వనించిరి. అనంతరము అగ్రసాధాపతి యీ క్రింది తీర్మానముల నుపసాదించగా సభికులందరిచే నేకగ్రీనముగా నామొదించబడినది.

(1) ఈ నెల 3 వ తారీఖున కవులవరపు లాగువద్ద యిరిగేవన్ యిన్ స్పెక్టరు మొదలగు గొప్పవారలతో గుడివాడ తాలూకా రైతులు కొందఱు జిల్లా రైతుల తరపున, వి. టి. శ్రీనివాస అయ్యంగారి విషయమున తాము మనవిచేయు చున్నామని చెప్పటకు వారికి హక్కులేదనియు, అది యెంత మాత్రము రైతులకు అంగీకృతము కాదనియు,

(2) వి. టి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు మొదలగు సాధ్యోగస్థులను ప్రభుత్వమువారు మిక్కిలి విచారింపించి మార్పుచేసి నారని తిరిగి వారిని యీ డెబ్బాకు రప్పించుట విషయస్థితికి గారణమగుననియు,

(3) ప్రజలయొక్క కష్టముఖములను ఎక్కువ క్రెడ్లతో విచారింపి తమ మార్పుల చేయించి మహాపకార మొనరించినందులకు కృష్ణా రైతులవారికి స్పెషల్ డ్యూటీ ఆఫీ సర్లకు సభవారు కృష్ణా లనియు తీర్మానింపబడినది.

(ఒక విలేఖరి).

శ్రీ దేవాంగజన మహాసంఘము: ఈ నెల 18 - వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు, చాకలపేట నం. 26, బసవయ్యగారి యందు దేవాంగకులభివృద్ధికై యొకసభ జరిగెను. అప్పుడు మచ్చ-కుమారస్వామిస్వామిగారి యగ్రసాధాపత్యముక్రింద, దేశప్రాధానికంబులైన వెనుక హిందూ రాష్ట్రములను, కొంపల-బుచ్చన్న స్వామి బాగ్గుల - ఆదివారాయణయ్యగార్లు కులక్రమాగత సదాచార విరుద్ధనాపూర్వకంబుగ విధ్వంసగూర్చి యుపన్యసించిరి. కులభివృద్ధికి సమాజస్థాపనోద్యమంబుగ విద్యాభివృద్ధి కలిగించుట సంఘముయొక్క ప్రస్తుతపు ముఖ్యోద్దేశ్యము. ఇట్లులే యచ్చుటవచ్చును సంఘసంస్కరణలు గావించవలయు, కులంబునకు నెంతయు యశోదాయకంబగు ఇట్టి మహోద్దేశ్యమునకు గులాభిమానులును శ్రీయంతులును సాహాయ్యు లగుచుండ ప్రార్థింతులు - (ఒక విలేఖరి).

స్థానిక వార్తలు

(౧)

బెసెంటునిధి:—ఈ నిధికి ఈ నెల 19-వ తేదీనాటికి రూ 44607-15-7 లు చేరినది.

చెన్నై పురి వైద్యసభ:—ఈ సభ సభ్యులలో నొకరుగ నుండుటకు డాక్టరు డి. వి. వెంకట్రామయ్యగారిని బదిలీని తెలియచున్నది.

అనిలి సెంటున్సుగారు:—అనిలి సెంటున్సుగారు యీ కోజున (20-8-17) ఉదకమండలమునుండి కోయంబు తూరనకు వెళ్లెదరని తెలియచున్నది.

న్యాయమూర్తి బేక్ వెల్లుగారి రాజీనామా:—వీరు చెన్నై పురి మోకోర్టు జడ్జిపదవి యందుండి తన పదవికి కొంతకాలము శీలపు వెట్టి సెలవుకాలము అంతము కాక మునుపే తన పదవికి రాజీనామా చేసినది తెలియచున్నది.

డొర్ర్యశీశాసము:—ఈ నాటికమున విక్టోరియా పురమండలమున గురుబాలాస సభవారు ద్రవిడభాషయందు ఈ నెల 21-వ తేదీ మంఖి వారము నాడు సాయంకాలము 5-80 ఘంటలకు ప్రదర్శించెదరు.

వెల్లింగుడకో సతి:—వైద్యశాస్త్రజ్ఞుల సలహా వై నీమె యీ నెల 21 వ తేదీని బొంబాయి నగరమునుండి బర్మాకు బోవుచున్నారు. ఈమెతో గూడ గ్రీక్ వెంట్రెగారు, కెప్టెన్ లింగ్ లింగ్ గారు, కెప్టెన్ లింగ్ లింగ్ గారు గూడ బోయెదరు. ఈమె ఒక మాసము బర్మాలో ఉండినపిమ్మట దిరిగి బొంబాయికి వచ్చెదరు.

చెన్నై పురి ఎక్సెల్ సియరు క్లబ్:—ఈ క్లబ్ యొక్క వార్షికోత్సవము నిన్నిటి సాయంకాలము (19-8-17) చాకలపేటయందున్న క్లబ్ భవనమున జరుపబడెను. క్లబ్ సభ్యులును వారి స్నేహితులును చాలమంది సమావేశమయిరి. సుమారు ఒక గంటపాటు సంగీతకాలక్షేపము బరుపబడెను. పిదప భూహారము లాసంగబడెను.

బ్రాడ్వే హత్యకేసు:—ముస్తఫాహసేన్ కను, మరియొకడును కలసి మహమ్మదు ఖాజు ఆరు కటిక వానిని ౫౮ నెల 27 వ తేదీని చంపిరి. సబ్ ఇన్స్ పెక్టరు మాణిక్యముల్లిగారు కేసు చేసిరి. ముస్తఫాహసేన్ మాత్రము దొరకెను. రెండవవాడు ఇంకను దొరకలేదు. ఆయినను ప్రస్తుతము మట్టుకు మొదటి ముగ్గాయిని ఒకనినే విచారణ నిమిత్తము హైకోర్టునకు బంపిరి.

చెన్నై పురి వస్తుప్రదర్శనము:—ప్రదర్శనసమయములో కలసి పనిచేసి సహాయ మొనర్చుటకు పెండ్లెండు ప్రభువుగారు హిందూదేశపు ఫ్రెంచి గవర్నరుగారికి వ్రాసిరి. తాము స్వయముగ వచ్చి సహాయ మొనర్చెద మనియు, తమ రాష్ట్రములలోని వారు గూడ దనుకు దోచిన సహాయ మొనర్చెదమనియు ఫ్రెంచి గవర్నరుగారు పెండ్లెండుప్రభువుగారికి వ్రాసిరి.

ఒక మనిషిని పోవుట:—తిరువళ్ళిక్కోగో వైక్రాపుని కోడ్డుకు సమీపముననున్న కాయగూరల మార్కెట్టులో నొక తోటనుంచి (మనీషర్) పోయినది. దానినితెచ్చి వాకిచ్చిన వారికి రూ 25 లు బహుమాన మిచ్చెదను. దానిలో రూ 50 ల నోటు 1 టీరు 10 ల నోటు 1 టీరు 50 పదిరూపాయలు 1 వజ్రముల ముక్కుపుడక 1 సాన బెట్టిక మాణిక్యము 2 పచ్చలు 1 గోమేధికమునుండెను. హెచ్. రాఘవేంద్రరావు 80, ఇవగామనుపిధి తిరువళ్ళిక్కోగో.

దగాకేసు:—వేసయ్య కంపెనీవారి గుమాస్తా టి ఎస్.విశ్వనాథపాండా అనునతడు కంపెనీవారి చిత్రా ఆకర్షణలో తప్పు జమాఖర్చులు వ్రాసి సుమారు 1400 రూ॥ తప్పురించినట్లు వానిపై కంపెనీవారి ఏజెంట్లు కేసుచేసెను. విచారణానంతరము ముగ్గాయిపై నేరము మోపబడి ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్షయు, 800 రూ॥ లు జూల్మానాయు విధింపబడెను. జూల్మానామొత్తముగో 200 రూ॥లు కంపెనీవారికి వడ్డీపరిహారముగో నియ్యబడుటకు మేజిస్ట్రేటుగారి ఆజ్ఞ యైనది.

‘కొరమాండలు’ నాక:—ఈ నాక బోతులేనిది లో దిరిగెడు ఒక చిన్న నాక. వీనియందు విద్యుచ్ఛక్తిదీపములు, పంకాలు మొదలగు సుగుసాములుండెను. గాయములు తగిలిన పోలీస్ మన్ స్రానుండి ‘చెన్నై పురి’ వైద్యశాలనాకకు ఈ ‘కొరమాండలు’ నాక తీసికొని బోవుచుండెను. దీనియందు సుమారు రెండవందలయిది గాయములు దగిలినవారికి సుగుసాములు చేయబడెను. ఈ నాక కాలిపోవుట కోచినయియు.

వినాయక చతుర్థి:—చెన్నై పురి ముత్యాలపేట, తంబు శెట్టిపిళ్ళిగో వేంచేసినందుకు మృషిల్లయారు గుడియనంబడు (శ్రీ శిల్పవిద్యనుకునికి యీ పంఖి నామ సం॥ ఆవణి నెల 6-వ తేదీ (21-8-17) మంఖి వారం సాయంత్రం 4 1/2-ఘంటలకు అభిషేకమున్ను, 6-ఘంటలకు అలంకార ఆరాధనయున్ను, రాత్రి 8 1/2-ఘంటలకు (శ్రీమాన్, సి. చడిమేలపిళ్ళిగారి శిష్యుడైన తిరుచినాపల్లి - రాజమూణి క్యంట్ల గారివలన కంద పురాణమును కల్పితగుణపదలమున్ను నడిపించబడును.

ప్రత్యేక రాష్ట్రీయసభ:—ఈ నెల 25-వ తేదీ శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు చెన్నై పురి నగల్ కేహలనందు (ఆర్మీని బానిసీధి) దినానుబహదరు పి. కేశవపిళ్ళగారి ఆధ్యక్షతక్రింద నీ రాష్ట్రీయసభ జరుగును. హాజరీ 1500 మందికి మాత్రమే తావుగలదు. అందు ప్రతినిధుల సంఖ్యనుబట్టి ప్రేక్షకులకు టికెట్టు అమ్మబడును. కాన ముందుగా సంబంధ సంఘములవారు ప్రతినిధుల సంఖ్యను తెలుప ప్రార్థితులు. చిత్తునిబంధము లేపబడినమున ప్రతికూల ప్రకటించబడునని చెన్నై పురి కాంగ్రెసు కమిటీ గౌరవకార్యదర్శులు వ్రాసిరి.

మునగాల రాజావారి బోటువింగు:—౫౮ శనివారము సాయంకాలమున మునగాల రాజావారి స్వగృహమున బోటువింగు గావించబడెను. పాదులు, శ్రీ పురుషులనేకులా వింగు కేటించిరి. అతిథుల సెల్లరను రాజావారును, వారి సంత్రీగారు కే. లక్ష్మణరావుగారును స్వయముగ పూతుర్పించి గౌరవించిరి. గుంటూరువాస్తవ్యులగు పురాణం కనకయ్యశాస్త్రిలవారు ఆ సమయమున గాత్రముతో శ్రావ్యముగ సంగీతము బాదిరి. పలహారాంతరము గంగనాథము మొగలియారుగారు చిత్రాపై తమ ప్రజ్ఞను జూపిరి. పిమ్మట ప్రసిద్ధి కెక్కిన సరోజినీదేవి కుటుంబమువారిచే, వాల్మీకి ప్రతిభయను ఆంగ్లనాటకము ప్రదర్శింపబడెను. ఆంగ్లభాషలోని పాటలు భారతీయ సంగీతపు చుట్టతో యతిశ్రావ్యముగ ప్రదర్శితలచే పాడబడెను. వాల్మీకి బొంగలగురువుగారుండి యమిత దుష్టాగ్రముల గావించి, తన వర్తనమును సంస్కరించికొని మహర్షి పదవి నెలుల జెందనో యీ నాటకమునందు ప్రదర్శింపబడెను. పాత్రధారులు తమ విధుల చక్కని నిర్వహించిరి. వాల్మీకి వేషధారి సామర్థ్యము ప్రశంసనీయును. కాని పాత్రలన్నియు పాశ్చాత్యుల రూపాంతరము లని చెప్ప నచ్చును. తుట్టుకుద కొకరు సామాన్య శ్రీ పురుషుల గాత్ర భవ్యుల ననుకరించి, సంతసము బురికొల్పిరి. ఈ వింగు జయప్రదముగ జరిగింది.

భూవేంద్రనాథ బాసుగారికి వింగు:—సర్ ఎన్. పి. సింహా, సర్. కె. సి. గుప్త, సర్ రాజేంద్రనాథ్ ముకర్జీ మున్నగు వహనీయులు సమావేశమై యుండ మా॥ బాసుగారికి బర్మాను మహారాజవారి యధ్యక్షతక్రింద కలకత్తా నగర మందరమున 18వ తేదీని వింగుచేయబడెను. అధ్యక్షులు బాసుగారి యాలోగ్య సంపదలు వర్ధిలవలెననుచు ఇండియా కార్యదర్శి యాలోచన సంఘమునకు వారు సభ్యులైన విషయము తెల్పుకొనుచు దాని ప్రాముఖ్యతను వెలుకరించిరి.

సాంఘిక రాజకీయాని విషయములయందు భారతీయులొంగుసామాజ్యమునలన నెన్నియో యుపకారము నందిరి. ౫ నుక భారతవర్ష మాదేశమునెడ పరిపూర్ణభక్తి గలిగియుండుట ముఖ్యవిధి. అధికారవర్ణపాలకులచే నన్ని బాధ్యతలును నిర్వహింపబడి యధికారములన్నియు వారియందు కేంద్రీకృతమైయున్నవి. తత్ఫలమున భారతీయులకు కార్యోపకరణ శక్తి నశించినది. భారతీయుల యాత్మ గౌరవము మున్నగువాటికి గూడభంగము కలుగుచున్నదని ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు బాసు గారుప్రస్తుతమున్న హైందవుల వాంఛల చర్చింపబడెదగిరి. చూహసంగ్రామము జరుగుచున్నది. ఇక్కాలమున మన యావచ్చక్తిని యుద్ధవిజయమును గూర్చియే వినియోగింపనగును గాని హిందూదేశమున రాజకీయ సంస్కరణ విషయమునకు భంగకారి కానేరదు. వైగానింగ్లాండుదేశము స్వేచ్ఛాబురక్త. ఆదేశము మన యాశయములకు భంగమిచ్చునేరదు. హిందూదేశమున జాతిభేదములు మున్న నవసోధములు లుగ్నంతమాత్రము స్వపరిపాలనాస్వాతంత్ర్య ప్రసాదనము చిరకాలము మానిపిచేయబడనేరదు. హిందూదేశము స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును వాంఛించి యున్నది. స్వపరిపాలన మొసగబడిన పిమ్మట నాంగ్లదేశముతోడ సంబంధముండును భారతీయులు స్వామిభక్తియుతులై అంగ్లరాష్ట్రమునకు బోద్దమచున్నారు. భారతీయులు యూరోపు రణరంగమున తమవర్తములప్ర

వాహములుగట్ట పోరుచున్నారు. ౫ నుక అంగ్లేయులకు విన్నయముల నొసరించుటకు వర్తమాన మెకడు శ్రేష్ఠము. శత్రువుల కుట్రలువ్యర్థమై హైందవులు తాత్కాలికపూరితులై అంగ్లేయులకు శక్తివంచనలేక సహాయపడుచున్నారు. ౫ నుక వై చర్యలవలన నాంగ్లేయులకు మనలయెడ నుద్భవన సర్వావములను మనము వద్దుపరచుకొనగూడదు, మనలొలోచనముల నిపుడు మారదృష్టితో నడుపగల రాజనీతి లవసరము. ప్రజల సమయమున కడుశ్రాత్తుతో ప్రవర్తించవలయును. పునోవృద్ధి మందగ మనముగలిగియున్న మన మాభాగంకము చెందక ఓర్మిగలిగియుండవలయును. మనకోర్కెలను వైద్యముగ నాంగ్లేయులకు విన్నవింపవలయునేగాని నిష్పంధము నూచితము గాకూడదు. అనధికారసభ్యుల సంస్కరణ విజ్ఞాపనము ఇండియామంత్రి సభను ఎత్తివేయవలయునని కోరుచు బోసుగా రా విన్నపమున సంతకము నుంచిరి. ఈ విషయమై సమాధానము నిచ్చుచు బోసుగారు తన ప్రత్యుత్తరమును ముగించిరి.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు

853

ది 22-8-1917 వ తేదీ బుధవారమునాడు జరుగనున్న మదరాసు కార్పొరేషను మీటింగు సందు యీ క్రింది తీర్మానము లుపపాదింపబడుటచుగూర్చి తెలియవచ్చినది.

1 మ-రా-రా-శ్రీ, కె. సి. దేశికాచార్యురారు గారివలన:—

గిండ్ల ఇన్ స్టిట్యూట్ వారు మ్యునిసిపల్ నీటి పరిశోధననుగూర్చి వ్రాసిన రిపోర్టు, ఉన్నయెడల ఆ రిపోర్టునుగూర్చిన కర్నల్ డొనోవన్, అందు మేజర్ బ్రెనన్ గార్ల అభిప్రాయములు, వీటిని కమిషనరును, రేటువేయర్లును తెలిసికొను నిమిత్తము, త్వరలో ప్రచురించవలయు నని ప్రెసిడెంటు గారిని కమిషనరును కోరుచున్నారు.

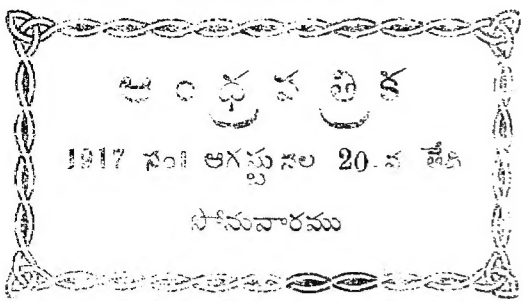
2 మ-రా-రా-శ్రీ, రావుబహదూర్ జి. నారాయణస్వామి శెట్టిగారివలన:—

స్పెషల్ ఇంజనీరు ఆఫీసును రిఫర్బిల్డింగులోనికి పంపుటనుగూర్చి పునరాలోచించుటకు 23-8-1917 వ తేదీన కార్పొరేషనుయొక్క జనరలు మీటింగునకయి, జి. నారాయణస్వామి శెట్టిగారివలన సావకాశముగల నోటీ సివ్వబడి యుండెనను తీర్మానమును 76 (1) శెక్షనుక్రింద నిరాకరించుచు ప్రెసిడెంటుగారిచే పాలింపబడిన యుక్తగువురు కమిషనరులు రికార్డు చేయుచున్నారు అనునది

3 మ-రా-రా-శ్రీ, సల్లా గురుస్వామి శెట్టి గారివలన

కార్పొరేషను కార్యనిర్వాహకునివలన 1916-17 వ సాలునకయి సిద్ధము చేయబడి సమర్పించబడిన గందరగోళ ములన రివైజ్డ్ యస్టిమేటు వలన కార్పొరేషనుయొక్క ఆర్థికస్థితిని గూర్చి కలిగిన అనవసరపు కలవరము, రాష్ట్రీయ ఆయవ్య యక్షేమము, పన్నులను వృద్ధిచేయు హెచ్చు అధికార ముండిన నేగాని సమకూడనేర దని 2-5-1917 తేదీల 767 యం. నంబరు జి. ఓ.గో మద్రాసు గవర్నమెంటువారిని యభిప్రాయపడునట్లు చేసి, భూమివైనను, కట్టడములవైనను వచ్చు సాలు ఆదాయమునై నూటికి 16 1/2 వంతున పన్నును నిర్ణయింపగలుగు లాగున ఆర్టుయొక్క 12-వ శెక్షనును సవరణచేయుటకు శీఘ్రములో నొక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుటకు అంగీకరింపు డని మద్రాసు గవర్నమెంటువారు ఇండియా గవర్నమెంటు వారి నడుగునట్లు చేసినందులకు కమిషనరులు చింతిలుచున్నారు.

మద్రాసు కార్పొరేషను } టి. విజయరాఘవాచార్య
జనరలు డిపార్టుమెంటు } ఆర్టింగు ప్రెసిడెంటు.
18-8-1917.

బాసుగారి హెచ్చరిక

—(1)—

ఈ సమయమున భారతీయుల దృష్టి యంతయు బాసుగారి ప్రసంగములపై లిలించి యున్నది. ఇందుకు కారణముల నెడక దూరము బోనక్కరలేదు. బాసుగారు హిందూదేశస్థులలో సందిగ్ధతరహా మానస్సు మునున సమయమున ఆంగ్లేజీమున యున్న పడవ నలుకరింప బోవుచున్నారు. యుద్ధానంతర సంస్కరణము లొంగిదేశములో నిపు యాచించబడుచున్నవి. బాసుగారు ప్రజాప్రతినిధులు సూచించిన సంస్కరణవిధానముల దయారు జేయుటలో ప్రాముఖ్యత నహించినవారు. అందుచే వీరి నియామకము ఆంగ్లేజీశాశిప్రాయ పుద్ధుత్వమును మార్చుట కధికముగ తోడ్పడునని ప్రజలు గంభీరముగా నున్నారు. కలకత్తా పురమందిరమున బాసుగారికిచ్చిన విందు సమయమున, బరద్యూకముతోరాజుగా రుపన్యసించుచు, బాసుగారి నియామకము నూతన యుగోదయ ప్రారంభమును సూచించుచున్నదనియు, ప్రజల యాశయ ఫలప్రాప్తికి సాధన భూత మగుననియు నుత్సాహ వాక్యముల నుడివిరి. ఈ యుత్సాహమున కెంతవరకా భారము గలదో కాల ప్రవాసామే వ్యక్తమగునగును. బాసుగారి ప్రత్యుత్తరము వారీయుదా గాశయములను వెల్లడి జేయుచున్నది. ఫలిత మెటులునను, ప్రజాప్రతినిధులు గోరన సంస్కరణములను హిందూదేశమునకు ప్రభుత్వమువారు ప్రసాదించుటకు తమ యానచ్ఛక్తి వినియోగించెదమని బాసుగారు వాదనలు జేయుచున్నారు. ఆంగ్లేజీమునకు రాజభక్తిని జూపుట తమ రాజకీయాభివృద్ధికి సూచనాత్మకమను బాసుగారి యభిప్రాయముతో భారతీయు లెల్లరు కేకభవించెదరనుటకు సందియము లేదు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వము విశేషాధికార వర్గ పరిపాలనము క్రింద భారతీయులచే నడుపబడుచున్నది. అధికారమంతయు వీరిలో కేంద్రీకృతముయ్యున్నది. ఇట్టి ప్రభుత్వవిధానము హిందూదేశపు ఆత్మాభివృద్ధికి సహాయకారిక లేదనియు ఆత్మగౌరవమును పెంపొందింప లేదనియు బాసుగారు నుడివిరి. అందుచే సంగ్రామము జయక్రద మగుటకు మన శత్రుల నన్నిటి నుపయోగించుట యనసరమయినను, యుద్ధసాహసములకు సంబంధము గల హైందవసంస్కరణముల గూర్చి మన వాంఛల దెలుపుటకు మాననక్కరలేదు. విరిషు సభ గూడి విరిషసమన్వయ పరిష్కరింపబూనినది. బాధ్యతగల రాజ్యాంగ మంత్రులు హైందవ సమన్వయపై తమ దృష్టిని నిగుడించితమని పలికి యుండిరి. అందుచే చుదారమానసముతో నిసమన్వయ బరిష్కరించుటపై హైందవ భావిదేశయు, ఆంగ్లేజీపు భావిదేశయు సాధారణ యున్నవని బాసుగారు విశదపరిచిరి. గమ్యస్థానము జేరుటకు కండ్లు దెరిచి, యభ్యంతరముల జూచి నెరగొండక వాటిని దాటుట యవసరమని బాసుగారి యభిప్రాయము. “నాకు ఆంగ్లేజీముపై విశ్వాసము గలదు. ఏలనన స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ యక్కడ వ్యాప్తమైయున్నది. హిందూ

దేశపు భావిదేశయును ఆంగ్లేయులకు నమ్మకము లేక బోలేడు. హైందవాశయములను సంతృప్తి పరుపకుండ కాలము గడపుటకు వారంగీకరింప” రని బాసుగారు ఆంగ్లేజీముపై తమకు గల గాఢభిమానమును సువ్యక్తపరచిరి. ఈయభిమానమే భారతీయులలో గూడ నింతవరకు ప్రబలి యున్నది. దీని నేమాత్రము బలహీనము గాకుండ జేయుటకు పాలకులను పాలితులను తోడ్పడుట యనసరము. భారతీయుల ఆదర్శము స్వపరిపాలన చునియు, ప్రజాప్రభుత్వముపై ప్రపంచ మంతయు యభిమానము జూపుచున్నపుడు భారతీయుల వాఁ ఘాను ఆంగ్లేజీలకు నివేదించుట యత్యంత లాభకారి యనియు, బాసుగారు పలుకుచున్నారు. సంగ్రామసమయమున హైందవ సమన్వయ గూర్చి నివేదించుట సమంజసము గాదని నుడువు విమర్శకులకు బాసుగారు సరియగు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. తాము ప్రస్తుతపదవి నంగీకరించు విషయములో, రాజ్యాంగమునకు దుండీయే తమ కోరికల బడయుటకు యత్నించెదమని నుడివిరి. వీరి సత్ప్రయత్నములు హిందూదేశపు భావ్యభివృద్ధికి సాయకము గాక యని గోరుచున్నాము.

హైందవ ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారి సభలో హైందవసభ్యుల నియామకమును గూర్చి నేడందిన జలయిమాసపు రివ్యూ ఆఫ్ రివ్యూస్ పత్రికలో నిటుల విమర్శింప బడినది.

“ఇండియా సభకు మూడవ హైందవ సభ్యుడు చేర్చబడెనని ప్రకటించిరి. వీరితోగూడ, హైందవులు ముగ్గురి కొకరుచొప్పున సభలో నుండురు. అందుచే ఇండియాసభలో ఫలకరమగు ప్రాతినిధ్యము సంపాదించుటకు హైందవులు విశేష దూర మింకను బ్రయాణము జేయవలయును. ప్రభుత్వకార్యదర్శి సభ పూర్వాచారమునకు శరణ్యమని హైందవులు దలచుచున్నారు. వారి వాంఛల గొనసాగ నిచ్చిన, యాసభను పూర్తిగ దీసివైచుటయే వారి యుద్దేశము. ఛేంబర్లెనుగారి సాహెబు జాడఖానుగారి నియామకము భారతీయులకు సంతృప్తి గొలుపలేదు. పట్టాణిగారి నియామకము రాజదర్జీతు సింహా గారి నియామకము కన్న నెక్కుడు ప్రజాంగీకారము బడయదని మాభయము. హైందవు లందరు కర్జను ప్రభువుగారు హిందూదేశాభివృద్ధిని వెనుకకు మరల్చిరని యభిప్రాయపడుచుండ, పట్టాణిగారు వారి పరిపాలనపు జ్ఞాపకార్థమై శిలావిగ్రహము దయారు జేయించిరి. బాసుగారి నూతన నియామకము భిన్న భావములను పురిగొల్పును. వీరు రాజకీయ సంస్కర్తలలో ముందంజవేయువారలలో నొకరు. అద్భుత వింత యుద్భవించి, పట్టాణి, ఖానుగాల్లేకారణముచే నైనను, వీరితో నేకీభవించినను, వీరు వాగ్వాద సామర్థ్య మెంతజూపినను, వీరి పక్షము జేరువారు కొలదిమంది మాత్రమే తేలుదురు.”

హిందూదేశీయుల ఆదర్శములపై అత్యంత సానుభూతిని జూపుచుండు రివ్యూ ఆఫ్ రివ్యూస్ పత్రికగూడ బాసుగారి నూతన నియామకమువలన నెక్కుడు లాభములు చేకూరునటుల సూచింపలేదు. అయినను కార్యదర్శియగు మాంటాగుగారు తమ విధ్యుక్తమును హైందవాశయముల కనుకూలముగ నెరవేర్చెద రని మాకు నమ్మకము గలదు. వారి యుపన్యాసములను, వారి జీవిత చరిత్రయు మా విశ్వాసమున కాధారములు. ఇంత కన్నను లండను టైముస్పత్రికాభిప్రాయము మా వాదమునకు బలకరము. లాయడుజార్జిగారు గావించిన నూతనోదోగ్యపు తేర్పాటులకు సంతసించి, మాంటాగుగారి నియామకమునకు మాత్రము టైముస్పత్రిక యభ్యంతరముల జూపినది. మెసపా

టేమియా చర్చలో, మాంటాగుగా రిచ్చిన యుపన్యాసము వారికిఁగిపదవికిగల సామర్థ్యము జూపదనియు, సమన్వయదో ఉండగా వీరిని నియమించుట సమంజసము గాదనియు టైముస్పత్రిక వ్రాయుచున్నవి. టైముస్పత్రిక వ్యతిరేకభావము జూపినందున, మాంటాగుగారి నియామకము హిందూదేశమునకు లాభకరమనియే నిశ్చయింపవచ్చును. హైందవాశయములు అపాయకములు గావని ఆంగ్లేజీమున గూడ అభిప్రాయములు ప్రబలుచున్నవి. రివ్యూ ఆఫ్ రివ్యూస్ పత్రికాభిప్రాయ మీవిషయమై నిట బొంబుపరచెదము. “అలస్యము గావించకుండ, మన ఆదర్శము హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన నొసగుటయే యని, ప్రకటింపవలయుననియు, మన సంకల్పములకు దగినటుల దృష్టాంతముల జూపవలయుననియు మాత్రము మనలను భారతీయులు కోరుచున్నారు. ఈతరుణమున పార్లమెంటు సభ ఆంగ్లేష్ట్రీకు నియోజకాధికారము ప్రసాదించినది. విరిషు విప్లవకరులు ఊమింపబడిరి. హోంరూలువిధానమును చర్చించుటకు విరిషుసభ గూడనున్నది. అట్టితరీ హైందవులవాంఛలు అపాయకము లని ఎటుల జెప్పవచ్చును?” అని రివ్యూ ఆఫ్ రివ్యూస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఇట్టి యనుకూల పరిస్థితులలో గావించబడిన బాసుగారినియామకము హిందూదేశమున కుత్తేజకర మగుగాక !

—(2)—

హిందూదేశ రక్షకనైన్యము

ఈ నైన్యమున జేరుట కీ నెల 28 వ తేదితో గడుపు ముగియుచున్నది. హిందూదేశమునందంతయు ని రిజుకును 2974 మంది చేరిరని ప్రకటింపబడినది. ఈ నైన్యమున జేరు విషయమై యవసరమగు సమాచారము తయ్య సర్.పి.యస్. శివస్వామి అయ్యరుగారిచే నొసగబడినది. శివస్వామి అయ్యరుగారు తమ యుద్దోగపదవిని జాలించికొనిన పీమ్మట, విశేషకాల మీ నైన్యవిషయమై ప్రజల ప్రోత్సహించుటకు గడుపుచుండుట శ్లాఘాప్రతీమనుటకు సందియములేదు. నైన్య విషయమై వారిచ్చిన వివరములు మిక్కిలి యుపయోగకరములుగ నుండునటుల నిశ్చయము. చెన్నరాజధానికి వలయువారు 1000మంది నైనికులు. ఈనెల 11-వ తేదివరకును అందిన దరఖాస్తుల సంఖ్య 1157. కాని యిందులో వైద్య పరీక్షలో ననర్హులని తిరస్కరింపబడు వారనేకులుండవచ్చును. 27 వ జలయివరకు పరీక్షగావించబడిన 84 మందిలో, 22 మంది మాత్రము అర్హులుగ అంగీకరింపబడిరి. అందుచే అర్హులయినవారు నూటికి 26 మంది మాత్రమే గాన్పించిరి. కావున దరఖాస్తులు విశేషసంఖ్య పంపబడినగాని, మదరాసున కవసరమగు సంఖ్య సమకూడదు. శిక్షలో నుండుకాలమున నెలకు 11 రూప్యములు ప్రతి నైనికునికిని వేతన మొసగబడును, కాని యీమొత్తమును జీతముక్రింద భావించక, గౌరవభృతి క్రింద విద్యావంతులు కైకొనవలయును. భారతీయనైన్యమున, భోజనసామగ్రి నొసగెదరు. కాని విద్యాధికులుచేరునైన్యములో నిటులజేయుట సమంజసముగ నుండదని శివస్వామిఅయ్యరుగారు దెలిపిన మీదట, భోజనసామగ్రి బదులు నెలకు షుమారేడు రూప్యము లిచ్చుటకు దొరతనము వారంగీకరించిరి. అందుచే ఈ మొత్తముతో తమ జీతములోని 6,7 రూప్యములు చేర్చినచో, తమకు సామాన్యముగ నలవాటు పడిన భోజనము లభించును. జాతి భేదములు గమనింపబడును. శాకాహారులకును మాంసాహారులకును వేర్వేరు

భోజనపు టేర్పాటులు గావింపబడు నని తెలుపబడినది. దరఖాస్తు లంపినవారికి నైద్యపరీక్ష వెంటనే గావింపబడును. చెన్నపురికి శాశాలావిద్యార్థులకు చెన్నపురిలోనే పరీక్షించుట టేర్పాటుల గా వింపబడినవి. మొదటి 250 మందికి సెప్టెంబరు మధ్యగాని అక్టోబరుప్రారంభమునందు గాని శిక్ష గలుపబడవచ్చును. ఏప్రిల్ నెలలో బరీక్షలకు వెళ్లువారికి, జనవరి నెలలో సైనికశిక్ష ముగింపబడును. తమ పరీక్షాకాలము దెలిపిన యెడల పరీక్షలకు భంగమురాకుండ సైనికశిక్ష నొసగుటకు ప్రయత్నములు గావింపబడునని శివస్వామయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయమువారు 250 మంది మనుజులను సమకూర్చు గలిగిన, విశ్వవిద్యాలయ సైనికనివహ టేర్పాటుజేయవచ్చును. బి.ఏ. పరీక్షలో కృతార్థులై వృత్తులకొరకై నిద్య నభ్యసించుచున్న వారి నివహమునందు జేరుటకు నెక్కుడు యర్హత గలదు. వీరి తరువాత గ్రాడ్యుయేటులయి కళాశాలల వదలిన వారిని జేర్చికొందురు. కళాశాలలో చదువకుండ, విడిగ బి. ఏ పరీక్షలకు జదువుచున్న వారిని పిమ్మట దీసికొనెదరు. బ్రిటీషురాష్ట్రములలో నున్న స్వదేశ సంస్థాన ప్రజలందు జేరవచ్చునా యను సంత మింకను నాలోచనయందున్నది. దొరతనపుకొలుపునందున్నవారికి సైన్యమున జేరుటకు సౌకర్యము లెక్కుడుగనున్నది. వారి ఉద్యోగపుజీతము వారికొసగబడును. శిక్షాసంతరిము వారి యుద్యోగము తిరిగి వారికి నొసగబడును. ఇతియగాక యుద్యోగముల నొసగునపుడు, ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశ రక్షణసైన్య సేవను లక్ష్యమునం దుంచుకొనెదరు. అందుచే శివస్వామి ఆయ్యగారు హైదరాబాదువకుల నీ తీరున నుద్బోధించుచున్నారు.

“ఆగస్టు 28వ తేదీతో సైన్యమునకు ధరఖాస్తులు పంపుకాల మంతమగుచుగాన, యవకు లందరును ఓకేషనల్ గాక తేలిచి యీ విధానము జయప్రదముగ గావింప హెచ్చరించుచున్నాను. బాలుర తలిదండ్రులును, పాలకులును తమ బాలుర సైన్యమున జేరి సంగీకరించుటయే గాక, ప్రోత్సాహముగూడ జేసెదరని నమ్ముచున్నాను. యావన భారతదేశము శోధన గావింపబడుచున్న దని దేశీయుల గుర్తింప గోరుచున్నాను. వీరు సమయమునకు దగినటుల కార్యసాధనమునకు గడంగెదరని విశ్వసించుచున్నాను.”

ఈ వాక్యములను భారతీయులెల్లరు గుర్తింపవలెను ఆంధ్రులు ముఖ్యముగ నీ విషయము ముందంజ వేయుట యవసరము. తలవని తలంపుగ నీ హక్కు ఆంధ్రులకు ప్రసాదించబడుచున్నది. జితము మొదలగు విషయముల నాలోచించుట కిది సమయముగాదు. మాతృదేశ రక్షణమునకు వెన్వెంటనే పూనుకొనుట యత్యవసరము. ఇంతకన్నను కవిత్వకార్య మెద్దియును లేదు. శివస్వామయ్యగారి సత్ప్రయత్నములు పూర్ణముగ ఫల ప్రదములగుచుగాక యని కోరుచున్నారము.

కోయంబత్తూరు జిల్లాసభ.

ఈ సభ నేడు కోయంబత్తూరులో సమావేశమయినది. అగ్రాసనాధిపతి యగు కే. పి. రామను మీనను గారగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. వీరి ప్రారంభోపన్యాసము భావగర్భితమై, సమరసభావమును వ్యక్తపరచుచున్నది. రాజకీయ భావిస్థితి యుత్సాహకరముగ గన్పట్టక బోయినను, భారతీయులు న్యాయమున కేమాత్రము విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుకొండని మీననుగారు సభ్యుల హెచ్చరించిరి. హిందూదేశమునకు లభింపదగు స్వపరిపాలనము గూర్చి రాష్ట్రాధిపతులంద రేకాశిప్రాయము గనుపటచుటకు గారణ మేమైయుండునని మీననుగారు బ్రశ్నించుచున్నారు. ఏ ఆందోళనము జరిపినను శాసనబద్ధముగ నుండుట యవసరమని అగ్రాసనాధిపతిగారు నుడివిరి. బ్రాహ్మణేతరులను యభివృద్ధి కై బాటుకడుచూ, వారికి రాజకీయవిద్యను గలుపుచూ, బ్రాహ్మణేతరులలో సాంఘిక భావము వృద్ధిగావింపుచూ, బ్రాహ్మణులతో సమానముగ వారిని బైకిదీసికొని నచ్చుటకు ప్రయత్నించుటకు తమకు పరమ సమ్యతమని అగ్రాసనాధిపతిగారు నుడివిరి. అంతయగాని బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేతరులకు గల సాంఘిక విభేదములు బూర్తిగ సమసిబోయి, హిందూవులలో జాతిభేద మంతరించువరకు ప్రజాప్రాతినిధ్య ప్రతిష్ఠానలు మొలకలెత్తకూడ దనుటకు మాత్రము తామే మాత్రము సమ్యంతింపమని మీననుగారు చెలిపిరి. ప్రజాప్రాతినిధ్యము లభించిన బ్రాహ్మణేతరులను బ్రాహ్మణులు బైకిరాకుండ జేసెదరనుట బ్రాహ్మణేతరులు ధీశక్తుల నవమానించుట యని మీననుగారు నుడివిరి. బ్రాహ్మణేతరోద్యమమును సాంఘికోద్యమగ బనిజేసి, యభివృద్ధిగాంచుట ఉత్తమధర్మమని మే మిదివరకు వ్రాసియుంటిమి. ఇట్టి యుద్దేశమునే అగ్రాసనాధిపతిగారు వెల్లడి జేసిరి. వీరి హితవచనములను మా బ్రాహ్మణేతర సోదరు లాలించి, తమ యుద్యమమును బ్రకాశవంతము జేయుదురుగాక యని గోరుచున్నారము.

అగ్రాసనాధిపతిగారు బ్రాహ్మణుల నుద్దేశించి ఈ తీరున బలికిరి. “విద్యయందు ముందంజవైచిన బ్రాహ్మణులారా, మీయభివృద్ధిని సందు జేసికొని బ్రాహ్మణేతరుల వెనుకబడవైచి, వారిలో యసూయత బురికొల్పుకును.” బ్రాహ్మణేతరుల గూర్చి మీననుగారి తీరున బలికియుండిరి. “సోదరులారా! ప్రాతఃచరిత్ర బైకిదీసి, బ్రాహ్మణేతరులకు సీతారాములు, సావిత్రిసత్యవంతులగౌరవించుటకు పని లేదనియు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకు వస్తుతత్వమునందే భేదముగలదనియు బలుకకును. ఉభయ సంఘములవారును యొకరి కొకరు యవసరమని గ్రహించి, ప్రాచీనకాలములో నొకసంఘము వారికి మరియొకసంఘమువారు ద్రోహ మొనర్చిరని దూషించుకొనకును. ఉభయల యాదర్శముల కొరకయి కలసి పనిజేయును.”

పై వాక్యములను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులు గమనించి, జాతీయాభ్యుదయమునకు సంయుక్తభావముతో గలసి పనిచేయ గోరుచున్నారము.

బ్రాహ్మణేతర సభ

ఈ సభ నిన్నటిదినము కోయంబత్తూరులో సమావేశమయినది. అగ్రాసనాధిపతిగారు రామపానుగంటి రామారాయనిగారి ప్రారంభోపన్యాసమును వేరొకచో బ్రచురించుచున్నారము. వీరు ఆంధ్రులు. విశాఖపట్టణములో ఆంధ్రమహాజనసభ కగ్రాసనాధిపత్యము వహించినవారు. వీరు సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభలో సభ్యులుగ నుండి తమ విభిక్తత్యముల బ్రశంసనయముగ నిర్వహించియుండిరి. అపుడు వీరికి దేశభావలపై గల యభిమానము జూపి యుండిరి. సంస్కృతాంధ్రాంగముల వీరు పండితులు. వీరి వాక్యములను యందరును చక్కగ నాలోచించుట పరమధర్మము. వీరి యుపన్యాసముపై మా యభిప్రాయమును రేపటి దినమున వ్రాసెదము.

ఘోష్ణికేగారి సంస్కరణములు

వీటిని గూర్చి భారతీయ నాయకుల కిదివరకే దెలియును. బాంబాయి కాంగ్రెసునకు బూర్వమే యీ సంస్కరణముల ప్రతులు పంచిపెట్టబడినవి. అలహాబాదులో సంస్కరణవిధానమును దేశీయ మహాజన సభ వారును, మహమ్మదీయ సంఘమువారును దయారు జేయుటకు చాలకాలము క్రిందటనే యివి ప్రకటించబడినవి. సింహాగారు బాంబాయిదేశీయమహాజన సభోపన్యాసమును దయారుజేయక పూర్వము, ఈ సంస్కరణముల ప్రతిపాది యొద్దనున్నది. ఈ సంస్కరణములను గ్రహించిన పిమ్మటనే దేశీయమహాజన సభానాయకులు సంస్కరణవిధాన మేర్పచిరి గనుక, ఘోష్ణికేగారి విధానము వీరికి నూతనముగ గన్పట్టదు. ఘోష్ణికేగారి విధాన ప్రకటనమునలన, హైదరాబాదునాయకుల యభిప్రాయములలో గలుగబోవు మార్పెద్దియును లేదని విశదమగుచున్నది.

చెన్నపురి నైద్యనాక

చెన్నపురి నైద్యనాకకు నెలకు షుమారు 1,25,000 రూప్యములు వ్యయమగుచున్నది. ఈ మొత్తము రాను రాను అధికమగుచున్నది. ధరలనుదినము హెచ్చుచున్నవి. ఈనాక రోగులకును, గాయములు తగిలినవారికిని, అమితముగ సహాయకరముగ నున్నది. ఈనాక గావించిన సాయమును గూర్చి సైనికాధికారులు తమ కృతజ్ఞతను పలుమారు తెలిపియుండిరి. ఈ నాక చెన్నరాజధాని వారిచే భరింపబడుటచే, దీని వ్యయమునకై చెన్నరాజధానివారు ధనసహాయము గావించుట యవసరము. నెలకు ఎవరికిసాధ్యమైనంత వారు చందారూపముగ నిచ్చిన, సామ్రాజ్యమును రక్షింపబూనుకొనినవారికి సాయము గావించినవారగుదురు. అందుచే భారతీయులెల్ల రీ నాకకు సాయము జేయుట అవసరమని హెచ్చరించుచున్నాము.

—(o)—

కమాండరు వెడ్జివుడుగారు సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు, కె. వి. రంగస్వామి ఆయ్యగారి కిటుల వ్రాసిరి:— “మీ 18వ జూలయి తేదీన వ్రాసిబంపిన తంత్రీకర్తవ్యము ప్రకారము ప్రశ్నల నడిగియుంటిని. మాంటాగుగారి యుపన్యాసమును వేరకవరులో బంపుచున్నాను. హోంయూలు సంఘాశయములు మాంటాగు గారి యభిప్రాయములతో నెంతవర కేకీభరించునో దెలిసికొనగోరెదను. వారు హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకు సహాయ కార్యనిర్వహించిరి. ముస్లిములు మీతో వారికి బని గలుగును. నా తీర్మానముపై లిఖనము, లేబరుకక్షలవారి సాయ భూతి గలదనుట నిశ్చయము. హైదరాబాదు హోంయూలు కార్యాలయనకు వచ్చుటకు దక్షిణాఫ్రికాలోని బోయరులకు స్వపరిపాలన యొసగుటయు, శుశ్రూష పరికర్తవ్యము జరుగుటయు సాయ విజేయగలవు. మెంబరాపేమియూ కమిషన్ నివేదకము చే నిరంకుశాధికారవర్గము సామ్యముగనుండలేదని విశదపడినది. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమున యభినివేశ రాజ్య పాలనముతయూతయూచును ప్రకటింపవలెను దానిని బొందుటకు మార్గములను, యంతరములను నిశ్చయింపవలెను. హిందూదేశము గోరిక విధమున పన్నుల విధించు నధికార మొనగవలెను. కోకాగారముపై స్వాతంత్ర్యమునకవలెను. ముస్లిములు స్వేచ్ఛారీయో జికాధికారము, కొంత ప్రాతినిధ్యము, పిమ్మట పూర్ణ ప్రాతినిధ్యముగల ప్రభుత్వము యొసగబడవలెను. పుట్టుకునకు బాధ్యత గల ప్రభుత్వము నియ్యవలెను. వీటికి ముఖ్యధానము జాతీయ విద్య. రాష్ట్రముతో బరి ప్రారంభించినను, జాతీయో పని ప్రారంభించినను, విశేష భేదము లేదు.

మీరు యితరులను కమ్యూనికేషన్ మీద స్వాస్థ్యత్యాగ చేయుట బూనవలయును. సునకునిజమును చనకాలములో గలుగకబోయినను, రానోవు సంరక్షివారికి వెలుతురు నొసగవచ్చును. సరియగు స్నేహబృందముతో గలసి బనిజేయుట తృప్తికరము.”

ఈ పై వాక్యములు కమాండరు వెడ్జివుడు యం. పి.గారి లేఖా సాగంకము.

వృత్తాంతములు

బాగ్దాద్లో శోభన కలము సంతకు దొంగతనమువారే స్వాధీనము చేసికొనిరి.

నేటిలో కొవ్వొత్తుకట్టి కత్తి తేసినవారినందరిని జాతిలోనుండి వెడదేయటకు కలకత్తాలో కొంతమంది బ్రాహ్మణులు ఆబాలగోపాలము పూజలను చేయుచున్నారు.

ఉదయపురు మహారాజాగారు యుద్ధ సందర్భమున 50,000 రూప్యములను రాజప్రతినిధిగారికి సమర్పించి దానిని రాజప్రతినిధిగారు వందనపూర్వకముగ నందుకొనిరి.

అక్టోబరు నెలలో వెంట్రండు ప్రభువుగారు మంగుళూరు కేంద్రమున తెలియుచున్నది. వీరు మంగుళూరుకు పోక ముందో తరువాతయో కచ్చింట (క్యాటికలు) కు గూడ బోయెదరు.

క్రిస్మసు ల కైపులలో మంగుళూరులో పార్వత్రామికి ప్రదర్శనమును జరుపుటకు దక్షిణ కంఠా కలెక్టరుగారు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు. దీని నిమిత్తము ఇదివరకే పుడే ఒక సంఘ మేర్పడినది.

మొక్కువర్క వ్యాధి. — సింహళములో 4 రు కన్ జాని జాతివారును ఒక కులివాడనూ ఈ వ్యాధికి చికిత్స చేయించుకొనుట నిరాకరించినందున వీరిలో కొక్కొక్కరికి 50 రూపల చొప్పున మేజిస్ట్రేటుగారు జుల్కానాదించిరి.

గంగాది అపూర్వపురుగు వందలతో నిండియుండుటచే మహానీ, కాలికారు మధ్యయనుపదారి కొట్టుకొని పోయినది. ఇది బెంగాల్ నార్మల్ యినుపదారిలో చేరినది. ప్రయాణీకులు సోపుటకు 2,3, వారములు పట్టును.

రాజారెడ్డిలోనున్న కొంతమంది మహాన్మదీయ ప్రముఖులను మరికొందరు ముసలమానులు గురువారము 16 వ తేదీని పించు పుచ్చుకొన్న డిప్టీ కలెక్టరు గారిట్లో సమావేశమై హోమురాలు వలదని యి ఇది దేశమునకు అన్యకమనియు తిగ్గానిందుకొనిరి.

పాల్నా కిశ్వవిద్యాలయ చట్టమునుగూర్చి నివేదింప నియోగింపబడిన ప్రత్యేక పథకారు సెప్టెంబరు 5వ తేదీని ప్రాయశఃతపి ట్టును కాన్పూరు కంపగలరు. అనంత మది పథకం నిర్దిష్టం బడవలదు.

శిశుకాలాగోష్ఠమున మానసియులగు పిమ్మగారు వారి దాక కలెక్టరుగ నియమింపబడుదురు. ఇప్పుడా స్థానముననున్న లాంచెరుగారు గాగా స్థానమున ల్యాండు రికార్డు డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడుదురు. గాగా గాజిల్దా అధికారిగ నియమింపబడుదురు.

1917 సం. మొదటి ఆరుమాసములలోను న్యాయగ్రస్తులైన టైలరులు 1916 సం. కంటె చాల తక్కువ యనియు ఉష్ణ సంబంధపురు గోగము లేనియు లేదనియు మాంపేగు గారు కామన్సుడలో తెలియజేసిరి. 60 ఆంగ్ల టైలరులును, 80 హైందవ టైలరులును వైద్యశాల కంపబడిరి.

ప్రతి నెల 16 వ తేదీని నిష్పంధావసము గూర్చి సభలను జరుపుటకు ఆలహాబాదు హోమురాలు సంఘమువారు ఉద్దేశించిరి. హిందూ దేశపు పరిపాలన సంస్కరణములగూర్చి జరిగెనుటక ప్రభువుగారి యుపన్యాస మొంతయు ఆశాభంగముగ నున్నదని త్వలో ప్రభువానిగు సంస్కరణములను తెలియజేయవలెననియు మా పండిత మదనమోహన మాలవ్య గారు ఇండియా క్యాన్సర్ని గారికి, ప్రధాన చంద్రగారికిని తంజింపిరి.

నిర్బంధావాస ప్రతిపాదనము. ఆలహాబాదు, ఆగష్టు 18: — సిప్లాలో జరుగబోవు కాసనసభ నుం బీ సింఘ, అరంఘే, వాడియా గారలకు నిధించిన నిష్పంధావాసపు ట్టు త్తరువుల ద్వారా గోరుచు సొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదమని మదనమోహన మాళవ్య గారు నోటినిచ్చిరి. ఆయంతయును గూర్చియే మరికొన్ని ప్రశ్నల నడిపెదమని మాలగు పండిత గారును జేజబహదూరు సెప్తూ గారును తెలియబడిరి.

కోయంబత్తూరు బ్రాహ్మణేతర సమావేశము

అధ్యక్షులగు పి. రామా రామయ్యగారి (ఎం. ఏ.) యుపన్యాస సంగ్రహము ఈ నెల 19 వ తేదీని కోయంబత్తూరులో జరిగిన సభ నుం బామా రామయ్యగారి కిటుల నుడివిరి.

సమావేశ కారణము బ్రాహ్మణేతరు లందరును ప్రత్యేకముగ సమావేశ గుంట కిదియే మొదటిసారి. బా గ తీ యు ల పత్తు మున ముట్టామటకు తామే స మ స్థ ల ను ని నిరంతరమును తెలం చు ను న విచగ్గుకు లిదనకే మన సమావేశము కాభాసమావేశమనిరి. తామే భారతజాతి యనియు తమభావములే భారతీయుల భావములనియు భిన్నపదువారు ఈ సమావేశమును జరుపువారు ఏవితరగతుల ప్రతినిధులో ఆ తిరుగుతే అత్యధిక సంఖ్యగలవారగుటకు మరిచిపోయిరి. వెనుక నట్టివి సహింపబడెను. అందులకు మనము కష్టములపాలైతిమి. అతిపద్మనుకొందును. బ్రాహ్మణేతరులలో సంయుక్తవిధాన మేదియు లేకుండెను. ఎవరివారిని వారు పోవుచుండిరి. అందులను వారికి నష్టము కలుగుచుండెను. అది వింతగాదు. మూఢాచారబద్ధులై పురోహితులమాట జనదాటజాలని వారికిం కెట్టి లాభము కలుగగలదు. ప్రాచీన కాలమున బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరుల కట్టి జ్ఞానమును కలుగకుండ నిష్పంధముల నొనరించిరి. ప్రాచీనవాద్యయ మెల్లరి సాత్తేయ యుండగ నిట్టి నిరోధముకలిగింప వుండినచో స్థితి గతులు చాల ననుకూలముగ నుండియుండును. అట్లు జ్ఞానమును బ్రాహ్మణుల కే ప్రత్యేకించుట మహర్షుల మతముగాదని తెలుపు వేద ఋతు గులు ను నేను మీకు చూపగలను. బ్రిటిషు పరిపాలనము ప్రారంభమగు నప్పటికి మనదేశ మజ్జానాంధకారమున మునిగియుండెను. వారు మనకు విద్య నేర్పి మూఢవిశ్వాసములను తొలగించి పురోహితుల శృంఖలములను తొలగించుకొని జ్ఞానమును మనకు కలుగజేసిరి. బ్రిటిషువారు 150 వత్సరములనుండి పరిపాలించుచున్నను స్వపరిపాలనాత్మక కలిగింపరైరని కొంద గా తేటించెదరు. మొదట వారు సక్రమ పరిపాలనము నేర్పరచి పిమ్మట సాంఘిక రాజకీయ సంస్కరణములను చేయవలసి యుండెనుగాని వా కట్టి విధానము నేర్పరచి 60 ఏండ్లు మాత్రమే యగును. ఈ 60 ఏండ్లలో నింతటి యభివృద్ధిని వారు కలిగించుట చాల జ్ఞానునియ నునటకట్టి సంజయమును లేను. ఆయభివృద్ధి కి బ్రాహ్మణేతరసమావేశమే నిదర్శనము. బ్రాహ్మణేతరుల క త్విగోచనమును కలిగించిన వాండ్లయపరపాలనమే. బ్రాహ్మణేతరులు దానిని సంగ్రహింపగలుగుట కితికాలము పట్టినది.

బ్రాహ్మణేతర గోద్యమము. వెనుకటివలెనే బ్రాహ్మణేతరులు పనిపాటుచేయుచు నాచుకత్తియమున కంకెవారింపగ్యముగ విద్యాధికు లగువారికే విల వికుల గాదను ప్రశ్న కలిగినది. బ్రిటిషు వారితనమువారి యొద్దనుండి అధికారమును బలిమిని గ్రహించుటకు ప్రయత్నిమును జరుగకుండినచో నిపు డే బ్రాహ్మణేతరగోద్యమము తెలచూపియుండెను గాని ఎప్పటికైన నిది ప్రబలుట నిశ్చయమే హోమురాలు యుద్యమమునకల బ్రాహ్మణేతర గోద్యమము ప్రబలమైనది.

హోమురాలునకు మనమేల వ్యతిరేకులము? ఇప్పుడు హోమురాలు లభించినచో బ్రాహ్మణేతరులు మరల వెనుకటివలెనే దానత్తియనుకు పాటుగావలసి వచ్చును. వడ్డారేమధర్మమును మరల ప్రారంభించుట జాతీయ విద్యా విధానము కావలె ననుట సంస్కృతమును నేర్పి వలెనుట ఆంగ్లభాషను అప్రాముఖ్యములలో చేర్పవలెనుట మున్నగునవి ప్రాచీన బ్రాహ్మణాధికృతమ మరల నెలకొల్పుటకే ప్రారంభింపబడినవి. తప్పక వెనుకటి పురోహితయాజమాన్యమే చేకూరగలదు. కాన బ్రాహ్మణేతరు లిప్పుడు పట్టుదలతో పనిచేయుకుండిన వనగకము కలుగునని వారిలో ధీసంపన్నులు నిశ్చయించిరి.

హిందూ దేశగతుక నేన మొదటివర్గము. — మాయూలు వైనిక నేన నిమిత్తము ఈ సంవత్సరము 1 వ అక్టోబరు తేదీని విడవబడుచుగని ఆలహాబాదునుండి వచ్చిన తంతివలన తెలియుచున్నది.

బంగారు వెండి వగైరా 856 యేలం నోటిసు

తిరుమల, తిరుపతివగైరా దేవస్థానములలో 19 7 వ సం. జూన్ జూలై నెలలో వచ్చిన బంగారువగైరా వస్తువులు యిదిగువ కనుపరిచిన వాటిని, 1917 వ సం. ఆగష్టు నెల తే 27 ది కగలు 11 ఘంటలు మొదలు తిరుపతిదేవస్థానం ఖజానా వద్ద యేలం వేయబడును. యేలములో సవాలు చేయకొరువారు, దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ 100 లు ధరావతుకట్టి యేలములో సవాలు చేయవలసినది. యేలం పూర్తియైన తేది లగా యతు 30 దినములలోపల యేలం మొత్తం చెల్లించి లాల్లను పుచ్చుకొనవలయును.

సూచన, మొత్తం.

1. బంగారు ధరావతుకట్టి కులములు 30 వంతున కులములు.	1087
2. బంగారునాణెములు లాటుగా కకములు	12
3. వెండి ధరావతు 1,000 కులములువంతున మొత్తం	5946
4. వెండినాణెములు లాటుగా కకములు	4
5. హాల్నికూపాయలు	8540
6. తేగడరూపాయలు ధరావతు రూ 1,000 లు వంతున	8961
7. తేగడవైసాలు ఒకలాటుగా రూపాయలు	385
8. తామ్రము ఒకలాటుగా శేల్లు	602
9. గాగివగైరా పాత్రలు ఒకలాటుగా	
10. వస్త్రములు వస్త్రాలు	
11. కిరూపరంజైరా చిల్లరజనిశిసామానులు.	

దేవస్థానం ఆక్రమ, తిరుపతి. } విచారణకర్తలవారు.
16-8-17

బొబ్బిలి కాంపిటీషన్. (855)

శ్రీ భారత అసోసియేషను, గుంటూరు. వై సమాజమువారి ఆధికత్వము క్రింద ద్వితీయ పోటీపరీక్షకు 1917 సం॥కిం ఆక్టోబరు 20వ తేది మొదలుకొని బ్రహ్మశ్రీ శ్రీచాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి గారి చేరి యింకాబడిన బొబ్బిలి యుద్ధనాటకమును ప్రదర్శించుటకు నిర్ణయింపబడినది. ఈ పోటీపరీక్షకు ఉత్తీర్ణులైనవారిలోని, నెల్లూరు లోని వారిని కిం వెనెలవారు రానచ్చును. ధర ఖాస్తులు కుపువారు యీ సమాజపు ప్రెసిడెంటు గారికి తమ సమాజపు అధికారి ద్వారా సెప్టెంబరు 15వ తేదీలోపున కుపుకొనవలయును. ఈ పోటీపరీక్షలలో గెలుపొందిన వారికి యీ విధముగా బహుమతులు యీ సమాజము వారిచే యివ్వబడును. రంగారాయుడు రు. 40-0-0, చాపారాయుడు రు. 40-0-0, విజయరావు రాజు 30-0-0, వెంగల్ రాయుడు 30-0-0, హైదర్ జంగు రు 25-0-0, మల్లమాడేవి 25-0-0 విలువ గల బంగారు కతకములున్న, అన్ని విధముల చక్కగ ప్రదర్శించు నాలకకంపెనీవారికి రు60-0-0 రజతపాత్రను యివ్వబడును. ధరఖాస్తు రుసుము రు. 4-0-0.

N. B. నలయువారు యీ సమాజపురూల్కు కై క్రింద సంతకము చేసినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును. ఇట్లు. విష్ణుభట్ల సూర్యనారాయణ బి. ఏ. బి. ఎల్, గుంటూరు } ప్రెసిడెంటు, 7-8-1917. } వి. కృష్ణమూర్తి, సెక్రటరీ.

THE GREAT WAR

Flanders Fighting: Fifth Successful Offensive

British Dash and Daring Graphically Described

Rumanian Fighting Favourable to Allies

POPE'S PEACE PROPOSALS REJECTED BY FRENCH PAPERS

[Reuter's Agency.]

Great Britain

Naval Fight in the North Sea.

ENEMY WARSHIPS SHELLED AND DAMAGED.

Naval Airmen's Bombing Raid.

LONDON, August 18.

The Admiralty states that light naval forces scouting in the German Bight on Thursday sighted an enemy destroyer. Fire was opened and the enemy chased. She was repeatedly hit and set on fire, but escaped through mist over a minefield. Enemy minesweepers were sighted shortly after. We opened heavy fire and at least two were severely damaged. We were unable to follow owing to minefields. A submarine attacked our vessels during the engagement, and another attacked after the action, but without result. Our vessels were not damaged. The Admiralty states that naval aeroplanes at midnight on Thursday dropped many tons of bombs on the Thourout Railway station and caused fires. It is believed that an ammunition dump was hit and the Railway damaged. The machines returned.

Mesopotamia Campaign.

Less Disease and Sickness.

LONDON, August 18.

In the House of Commons Mr. Montagu stated that the rates at which troops were sent to hospitals during the first six months of 1917 namely sixty British and thirty Indian were less than last year and were not considered excessive in view of the fact that troops were constantly engaged in minor operations against Turks under excessive heat. More serious tropical diseases were almost entirely absent.

Revenue Administration in

Mesopotamia.

The System Described

LONDON, August 19.

In the House of Commons Mr. Montagu stated that the revenue administration in Mesopotamia was controlled by a Board of three British officers, assisted by two Revenue Officers.

The administration was carried on as far as possible on the basis of the system existing before the British occupation. Arab collectors were appointed for some districts, and the custom of collecting through village headmen had been revived in others. Regarding the administration of justice Sir Stanley Maude exercised powers similar to a High Court, Senior Judicial Officers were given the powers of the District and Sessions Judge, and other subordinate officers were invested with civil and criminal powers in varying degrees.

Seamen in Conference.

Important International Gathering in

London.

LONDON, August 19.

The International Conference of Allied and Neutral Seamen and Firemen met in London to consider the attitude to be adopted towards German sailors after the war in view of submarine outrages. There was a widely representative attendance, including delegates from the Dominions. Messages were received from foreign Unions, and seafarers of every grade were present. Mr. Havelock Wilson presided. He referred to the recent cases of coldblooded murders; also the firing upon hospital ships. Seafarers should refuse to sail with Germans after the war and drive in a wedge against German shipowners themselves. At the close of the Chairman's address, the Conference sat privately.

Significance of Labour Appointments.

LONDON, August 19.

The Ministerial appointments have aroused considerable interest. Mr. Wardle's promotion is regarded as a significant commentary on the Labour Stockholm controversy, as it indicated a definite cleavage between Mr. Henderson and his parliamentary colleagues and Mr. Wardle's total disagreement with the pacifists. Brig-General Geddes is a brother of the First Lord of the Admiralty and has been Director-General of recruiting at the War Office.

Brig-Genl. A. C. Geddes honoured.

LONDON, August 19.

The Press Bureau says that Brig-General A. C. Geddes has been awarded the K. C. B. in recognition of his war services.

War Prisoners in Switzerland.

LONDON, August 19.

Lord Derby announced to-day that Turkey had agreed to a conference regarding war prisoners in Switzerland.

Britain's Wheat Reserves.

LAHORE, August 19.

LONDON, August 18th.—It is unofficially stated that the stocks of foreign wheat in England are unprecedentedly large, and the Food Controller has commandeered the corn exchanges for warehousing grain.—("C. & M. Gazette".)

Britain's Food.

Prices of Jams and Jellies Fixed.

LONDON, August 19.

An order has been issued fixing the maximum prices of jams and jellies.

Consumption of Wheat Reduced.

LAHORE, August 19.

LONDON, August 18th.—The Premier told the House of Commons that the closer milling and food economy campaign had reduced the consumption of wheat by one-seventh.—("C. & M. Gazette".)

Mine Explosion in Camp.

Six Killed: Twenty-three Wounded.

LONDON, August 19.

During night manoeuvres in camp in Hampshire a mine accidentally exploded, killing six Canadians and wounding twenty-three, five of them very seriously.

Equipment of British Forces.

Mr. Asquith's Appreciation.

LAHORE, August 19.

LONDON, August 18th: In the course of his speech in the House of Commons, Mr. Asquith said that he believed that our armies were never so well equipped as they were at present. We had never possessed anything like the same reserves whether in munitions or available forces. The Premier assented.—("C. & M. Gazette".)

Australia

Australia's War Tax Bill.

Second Reading Passed.

LONDON, August 19.

MELBOURNE:—The House of Representatives has passed the second reading of the War Time Profit Tax Assessment Bill. The tax will be fifty per cent. for the year ending 30th June 1916, and seventy-five per cent. afterwards and will be levied on excess profits made after 30th June 1916, as compared with pre-war profits.

Canada

Canadian Finance

LONDON, August 19.

OTTAWA.—Supplementary estimates for fifty millions and five hundred thousand dollars have been placed on the table in the House of Commons. The appropriations include seven-and-a-half millions to be loaned to the Grand Trunk Pacific Railway, two millions-and-a-half for advances to soldiers for settling on land, and a further two millions required for the payment of pensions.

Canadian Ships Commandeered.

LONDON, August 19.

VANCOUVER.—The Imperial Government has taken over steel vessels being constructed here.

Canadian Wheat Crop

LONDON, August 19.

WINNIPEG.—The wheat crop is advancing rapidly and will be about the average.

America

Bond Issue.

LONDON, August 19.

WASHINGTON.—The Secretary to the Treasury has definitely proposed a bond issue of seven and half Billion dollars of which four billions will be loaned to the Allies.

TELEGRAMS.

Consume Less Wheat.

America's Crops Below Average.

LONDON, August 19.

WASHINGTON.—The Food Administration announces that American supply of wheat is four hundred million bushels below the requirements of the allies and neutrals but that there is a large surplus of other cereals. It therefore recommends Americans to consume less wheat and more of other cereals.

Germany

German Workmen Restless.

Meetings Forbidden.

LONDON, August 19.

AMSTERDAM.—The Deputy Commander of the Second Army Corps at Stettin has prohibited, in the interests of public safety, meetings in the city. The "Vorwaerts" reports that the Socialist Party has protested to Dr. Michaelis against such prohibitions which have been reported from all parts of Germany. The mysterious distribution of handbills among German workers, urging them to strike, continues. The financial organ, the "Frankfurter Zeitung", deplores what it describes as the independent attitude of workers.

Trouble at Prussian War Ministry.

General Groener Resigns.

LONDON, August 18.

There appears to be some trouble at the Prussian Ministry of War. It was rumoured that General Groener, head of the War Bureau, had resigned. This was followed by an emphatic declaration that General Groener still enjoyed the fullest confidence of F. M. von Hindenburg, but a few hours later it was announced that General Groener had left the War Office and was being appointed to command a division.

Potato Shortage.

A Mayor's Complaint

LAHORE, August 19.

LONDON, August 18th.—The Burgomaster of Duisburg, writing to the Press, complains that less than a twentieth of the potatoes assigned to Duisburg for the period between the 11th July and the 14th September, have not yet arrived and only auxiliary supplies from Holland have rendered possible a distribution in this town of 250,000 inhabitants.—("C. & M. Gazette".)

Reinforcement of Enemy Forces.

Significant German Methods.

LAHORE, August 20.

LONDON, August 19th. The "Telegraph" states that the Germans have just taken for work on the Somme front 400 men of the Eschloo Regiment, some of whom had already been wounded while working in Flanders. The Germans now compel the signing of voluntary engagements to work by the deprivation of all food.—("C. and M. Gazette".)

Strike in Krupp's Factory.

LONDON, August 19.

AMSTERDAM.—The "Lokalanzeiger" states that several hundred workmen at Krupp's works at Magdeburg have struck work owing to the arrest of one of their leaders on a charge of distributing strike handbills.

Russia

M. Kerensky's Reply to the Premier's Message.

LONDON, August 19.

M. Kerensky replying to a message sent by Mr. Lloyd George on the occasion of the anniversary of the war says that Russia will use all efforts to surmount her difficulties and in close union with the allies to secure lasting peace and triumph of justice.

Government of Poland.

Reported Austro-German Proposals.

LONDON, August 19.

Reuter learns that the Central Powers intend to offer Poland a regency composed of three eminent Polish politicians, a Ministerial Cabinet, and a Council of State, to which none of the present provisional councillors will be appointed.

Russian Poles' Declaration.

A Polish Congress at Moscow has passed a resolution in favour of the creation of an independent Polish State, re-uniting all Polish territories with an outlet to the sea north of the Vistula and declaring that a premature peace would be contrary to Polish interests.

Message to British Commander.

LONDON, August 19.

Reuter's correspondent at the British headquarters says:—Genl. Korniloff has telegraphed to F. M. Sir Douglas Haig:—"I have the honour to inform you that I have taken command of the Russian armies. I have convinced that on the re-establishment of strict discipline the Russian armies will devote all their powers at an early date to assist the efforts of the Allies towards the attainment of the common objects which unite us."

F. M. Sir Douglas Haig has replied assuring Genl. Korniloff of the best wishes of himself and the British armies for the complete success of Genl. Korniloff's great task as well as of their unshaken confidence in their Russian allies under Genl. Korniloff and in the victory of the Allied cause.

TELEGRAMS.

Settlement of Ukraine Question. Terms of Settlement.

LONDON, August 19.
The Russian Government has temporarily settled the Ukraine question over which there has been much trouble. The Council-General will administer the country, including the provinces of Kieff, Volhynia, Podolia, Poltava, and Chernicoff, until the Constituent Assembly decides the future of Little Russia. The Government appoints the members of the Council-General, and retains the power of veto as regards registration.

Russian Success in Caucasus. A Series of Villages Occupied.

LONDON, August 19.
A wireless Russian official communique says:—In the direction of Kharput we occupied a series of villages. The Turks took the offensive against Banch and forced us to retire somewhat.

Italy

The Pope's Note. French Press Comments.

LONDON, August 19.
The papers reject the Pope's proposals.
The "LE TEMPS" asks: "How can a voice raised in the name of divine rights demand punishment for the wrongs of 1871 and 1914? When one desires to pose as an arbiter of peace, the first duty is to decide between good and bad."

The "JOURNAL DES DEBATS" says that the third parties intervening are acting consciously on behalf of the autocratic empires.

The "LE MATIN" says there must be no equivocation over the terms of the evacuation of invaded districts.

The "LE JOURNAL" expresses sympathy with the Pope's intentions, but unspeakable firmness in the Allies' plans.

LONDON, August 19th.—The "Journal-des-Debats" says that peace intervention is useless unless it is preceded by consultation with all parties who would make precise proposals. The Pope's proposal should be dismissed. ("C. and M. Gazette").

German Journal's Adverse Comment.

AMSTERDAM.—The "Cologne Gazette" refuses to accept the Pope's proposals regarding the restoration of territories, declaring that Belgium and Northern France are much more valuable than the German colonies. It asks what about German world trade and the property of German merchants everywhere?

Central Powers Support.

ROME.—The Vatican has been assured that Berlin, Vienna, and neutrals support the Pope's proposals. The Allies maintain an attitude of reserve.

To be Discussed in Reichstag.

AMSTERDAM.—The Reichstag main committee will meet on Monday when, according to a Berlin paper, the Pope's appeal will be exhaustively discussed. Dr. Michaelis has gone to Belgium, but will return for the meeting.

Holland

Two German Aeroplanes Destroyed. One by Dutch Soldiers.

LONDON, August 19.
THE HAGUE.—Two German aeroplanes each with three occupants came down near Winschoten. One was on fire and the other was shot down by Dutch soldiers. The occupants were uninjured.

Sweden

The Stockholm Conference. Details Regarding Proceedings.

LONDON, August 19.
STOCKHOLM.—The proceedings of the Conference will be public. The agenda will be drafted by a committee, consisting of representatives of each country. The French, English, Russian, and German languages will be permitted. It is stated that M. Tschaidze, President of the Council of Soldiers' and Workmen's Delegates has accepted the presidency, and M. Branting and M. Troelsstra, Swedish and Dutch Socialist leaders, will be Vice-Presidents.

Spain

Situation Improving.

LONDON, August 19.
The situation in Spain is gradually improving, although small disturbances are still reported in various towns.

China

Enemy Subjects in China. Not to be Interned.

LONDON, August 19.
PEKING.—Austrians and Germans will not at present be interned. They will be permitted to carry on peaceful occupations under the surveillance of the Chinese authorities. The Deutsche-Asiatische Bank is going into liquidation. Chinese troops have seized the concession in Tientsin.

Dismissed from Government Service.

PEKING.—All Austrian and German employees of Government have been dismissed, including over a hundred and twenty Customs officials. Although the Government will permit Germans to carry on peaceful occupations, it is anticipated that the majority who have hitherto been dependent on monthly salaries or on the German Bank will soon be compelled to ask to be interned owing to lack of funds.

Press Supports War.

SHANGHAI.—The Chinese Press unanimously endorses the declaration of war and appeals for national unity.

Australia

Australia Rejects Peace Suggestion. Return of German Colonies Deprecated.

LONDON, August 19.
MELBOURNE.—The Senate has rejected, without a debate or division, the motion that the time has arrived for the Imperial Government to ascertain and announce the peace basis on which the Allies are prepared to negotiate. The Senate has also passed a motion deprecating the return of German colonies.

Portugal

The Portuguese in France. Very Content and Steadfast.

LONDON, August 19.
Captain Ferriero Simas, Portuguese Military Attache, who has just returned from the Portuguese front in France, says that the Portuguese troops are very content. They have plenty of comforts and supplies and hitherto have not lost an inch of ground entrusted to them. He added that the Portuguese troops had been mobilised for service at home and in the colonies, notably Africa, where Portugal was bearing all the expenses of her campaign.

British Front

Franco-British Progress Maintained. Guns, Prisoners, and Positions Taken.

LONDON, August 19.
F. M. Sir Douglas Haig to night reports the French slightly improved their position in the neighbourhood of the Steenbeek. The enemy have not attempted further counter-attacks. The British and French have now captured twenty-four guns, including a number of heavy guns. We have secured our positions on the Loos battlefield which we captured yesterday, and have made further progress westward of Lens. The prisoners taken in this area now total 1,120. We made a successful raid eastward of Vergennes, reaching the enemy's support line. Our aeroplanes proved superior to the enemy's although the weather rendered it difficult for damaged machines to regain their lines. Our aeroplanes operated successfully throughout the day, subjecting aerodromes to machine-gun fire from a few square feet and dropping six and-a-half tons of bombs on aerodromes, railway stations, and billets. Others harassed and opened machine-gun fire on German infantry and gunners. We brought down fifteen and drove down eleven enemy machines. Eleven of ours are missing.

Reuter's correspondent at headquarters, wiring this evening, says:—There has been fierce fighting in the salient north-west of Lens. The struggle began at four in the morning and continued for six hours. The Canadians bombed a regular nest of trenches, covering a front of seven hundred yards, forming part of Lens proper and succeeded after a regular in-and-out struggle in establishing themselves in the whole position.

Allies Consolidating Their Gains. French Have Done Magnificently.

LONDON, August 19.
Reuter's correspondent at headquarters wires:—Today's chief business has lain in consolidating our gains and clearing out various enemy infested nooks and corners and advancing guns and supplies. Artillery has been reciprocally active, and airmen have been taking advantage of the high visibility. Signs are apparent that the Germans are relieving badly knocked about units in various parts of the front. The French have been mainly employed in digging in. Their ground is worse than ours since their advance skirts inundated country and has been largely over waterlogged ground. They have done magnificently. Their casualties have been actually less than their total prisoners.

The famous seventy-fives, of which there was a great concentration, have given the Huns a terribly bad time, and their creeping barrages are marvels of accuracy and intensity. Their drum-fire broke up several attempted counter-attacks. A curious situation existed this morning at Lemillas, where a strong redoubt held up yesterday's advance in this district. But the French infantry swept past on both sides and they have the place pinched out. A little local battle is proceeding there. The French counter-battery work has been extraordinarily effective. Airmen led the infantry's advance, flying very low and fighting off Boche planes which attempted to approach. Steenbeek was flooded, but French engineers bridged it with remarkable promptitude.

British Overcome Desperate Resistance.

It is doubtful if the French encountered such determined resistance as we, because the ground was not so tactically important. Almost every acre the British had to cross was honeycombed with defensive works, and, although terrific gunfire had smashed and flattened out most yet they were still largely tenable by snipers and machine-gunners. All farms in the district had been turned to the best possible advantage: every hedge was thickly wired, and every cellar transformed by concrete into a regular little fort. The outer defences of Langemarck consisted of a sort of concrete most blocked in many places with masses of soft clay, in which our men sank to the hips. It was often impossible to detect the existence of under-ground works until the occupants opened fire. On one occasion a white flag was displayed, and a burst of fire met the warily approaching men. The last I heard of this spot was that it was surrounded by our bombers who were quietly

awaiting events. The Irish fighting towards the Polygon Wood encountered some of the toughest fighting. After holding on long enough to establish their posts they were compelled to fall back, but the latter attacked again and improved their position. Owing to the most difficult character of the ground and its adaptability for stubborn resistance this part of the attack was not carried so far forward as further north.

Germans Refuse to Attack.

The correspondent relates that a couple of nights ago one hundred German infantry men were organised for a surprise attack, but half refused to go over the top, and the attacking party surrendered after a dozen had been killed by machine guns. On the other hand he recalls a fine exhibition of desperate bravery by the Fourth Prussian Guard who, when counter-attacking the Canadians at Lens, continued to march forward in fours until there could scarcely have been an unscathed man in the ranks.

German Counter-Attacks Repulsed.

F. M. Sir Douglas Haig's communique this afternoon says:—We repulsed another counter-attack against recently captured positions northwest of Lens. There has been considerable hostile artillery firing in this region and also northeast of Ypres.

Fewer Huns in Belgium.

Terrible Losses in Recent Fighting. Guns and Rifles Busy.

LONDON, August 19.
Reuter's correspondent at the British headquarters telegraphing this afternoon says: The liberation of Belgium made substantial progress yesterday. Although the gain of territory was not great, it is all to the good. But what is much more important is that there are now fewer Huns in Belgium than previously. The British and French have probably now got two thousand prisoners in the collecting cages, and we know for a certainty that the enemy's dead and wounded must form an appalling total. Counter-attacks in dense masses, which are still the favourite tactics of the German high command, are terribly costly, even when successful. The price our gunners exacted before the enemy was allowed to re-take some high ground yesterday was such that the prisoners admit that every bout of this kind of fighting must weaken the power of resistance of the whole German army in the west. I refer to this somewhat obvious point because it forms an answer to the Hun's stereotyped boast that we have failed to break through their iron wall. It really does not matter whether we succeed in destroying the military power of Germany, where we now stand, or miles further forward. Langemarck is a pile of rubble. It consists mainly of water-pools, mudbeds, islands, jagged masonry, and tree-stumps. Roads have vanished. The enemy here used an amazing quantity of concrete. Roofs of cellars were often ten feet thick. A feature of the recent fighting is the much greater part the rifle is playing in attacks. The Germans have been lavish in the use of smoke-barrages with the idea of filling gunners. These have sometimes resulted in our men losing touch, and also in reports of casualties that have not occurred.

British Initiative.

In one case a private leading a little bunch of men met an officer of another battalion and asked him to take over command. The officer replied that he had other work to do and bade the private carry on. It is the ready initiative of our men that stands them in good stead amid the turmoil of battle. Experience shows that the German method of training stifles this quality. The weather continues fine. Judging from the thunder of the guns and the activity of airmen the battle continues to rage. Down around Lens the Canadians have followed up Wednesday's fine success and are still closer to the town.

German Attacks Fail. Much Aerial Fighting.

LONDON, August 19.
F. M. Sir Douglas Haig's communique to-night says:—The enemy delivered two counter-attacks this morning eastward of Loos and in the neighbourhood of Bois Hugo. Our barrage and machine-guns drove back the first attack. The second attack, which was supported by "flammenwerfer," failed. Twelve German aeroplanes have been brought down. Twelve of ours are missing.

Langemarck Lost to the Germans. British Take it.

LONDON, August 19.
A Wireless German Official communique says:—There has been increased artillery duel on the coast northeast of Ypres. Enemy launched in the afternoon a strong surprise local attack astride and besinghe railway with the result that we lost Langemarck after severe fighting. We occupied a flat bend in front of a village.

Situation at Lens Described.

German Communications within Range of British Guns.

LONDON, August 19.
Reuter's correspondent at headquarters sends a telegram describing the situation at Lens. He says we dominate the Eastern approaches to the town and our guns can render communication difficult almost to a point of being impossible. Germans are now in the salient so small that it is out of question for them to group any artillery within it. Oppy-Maricourt line which has the first regular defensive system beyond Lens is within an easy range and comfortable observation from the new positions and even Drocourt-Queant-Line forming a sector of Hindenburg line comes well within the range of our heavy guns. The battle of Langemarck resulted in much improving our position along the higher ground forming the key to the whole defensive system.

Germans Trying to Arrest British

Advance.

The Day of Trench System Passes Away.

LONDON, August 19.
Northern Belgium:—Germans have been hurrying up masses of troops and guns to try to arrest our advance

TELEGRAMS.

Prisoners state that the new batteries constantly arrived but they also admit that destructive work of our heavy-guns knocked out many. It would appear that the day of regular trench system has passed and what our troops are now most likely to have to overcome is loose scattered resistance taking advantage of every hole and corner to develop machine-gun and sniping posts.

Frantic German Attacks. TROOPS MOWN DOWN BY GUNFIRE. Advance on Langemarck Described.

LONDON, August 18. The fighting in Flanders is very heavy and very desperate. Correspondents say that the carnage is worse than at the battle of the Somme. The Germans are frantically throwing in whole divisions in vain attempts to retake lost positions. The attacks are likened to outgoing tide waves and are still heavy but each collapses behind its predecessor. One came within ten yards before it was withered by our machine-gun fire. The losses in counter-attacks against Hill 70 were particularly heavy. Boys of seventeen were mown down wholesale. The Allies have been very unlucky in the matter of weather. The advance on Langemarck was carried out, through floods in which men sank up to their waists in mud, using their rifles as supports. Many had to be hauled out by their comrades. But all difficulties were ultimately surmounted and the enemy fled when the British closed round the ruins. The capture included a Colonel whose nerves were shaken and who was dejected. He admitted that his losses were very heavy. Yesterday's fighting marks the fifth successful offensive since January 1st. Each has meant the loss of a dominating height to the Germans, who now hold only Subers Ridge west of Lilla. This has not yet been attacked.

Operations Steadily Developing. No Overwhelming Results Expected.

LONDON, August 18. The "Times" in a leading article, dealing with the latest pushes, says that the operations are steadily developing. Evidently the offensive initiated as the end of July was part of larger plans. We have now reached the principal stage of the summer campaign in the west, the enemy being subjected to pressure exceeding anything he has ever known. Our advances are methodical and carefully defined beforehand. There is no expectation of attaining overwhelming results suddenly, and the fruits of the present battle are still to be gathered. The fall of Lens might bring extensive changes in that part of the line. Great issues hang in the balance at Lens and before Ypres. If the British and French can register such definite advances, when the German are only fighting on one front, it may be claimed that the character of the war is undergoing a perceptible and very hopeful change.

ALLIES' GALLANT STAND. Germans Held in Six Days' Battle. Enemy's Plans Upset.

LONDON, August 19. The "Times" special correspondent at the Rumanian Headquarters telegraphs that the greatest and bloodiest battle that the Rumanians ever fought is still not finished. The battle is raging on a front of a hundred miles from the Stanic Valley to Galatz. On the whole it is taking a favourable turn for the Allies. The situation has been practically re-established at the Oitoz Pass, where the Rumanians have succeeded in pushing back the enemy, inflicting terrific losses. On the Marasesti front north of Focsani the battle continues violently. For six days and nights the Russians and Rumanians have fought with splendid gallantry. The enemy has brought up all available artillery and made huge but vain efforts to break through. The fact that the Russians and Rumanians have been able to resist the frantic efforts of the enemy since August 6th compelling him to bring up reinforcements has upset the plans of the Germans.

The Battle in Flanders. German Claims Refuted. WAR OFFICE EXPOSES FALSE GERMAN REPORTS.

LONDON, August 19. The extraordinary series of misrepresentations and falsehoods regarding the fighting in Flanders during the last few days contained in the German communique of yesterday afternoon has been promptly refuted by the War Office. The enemy's official announcement cunningly admitted a few minor setbacks, thereby creating an atmosphere of verity for the assertion that Langemarck had been temporarily lost but magnificently recovered. Victories elsewhere were also claimed and the communique declared that, despite heavy sacrifices, the English had accomplished nothing and the Germans had gained a full victory.

The War Office statement demolishes the enemy's claims to successes and categorically says that the enemy has not recovered Langemarck. It quotes the report of a British Staff Officer, who returned from Langemarck at six in the evening yesterday, where he had been five hours. The British hold not only Langemarck but a considerable length of German defensive positions eight thousand yards north of it. It stated that the British gained all their objectives north of Lens on August 15th, and from St. Julien northwards on August 16th. It is also pointed out that the German statement that four Canadian divisions participated in the attack on the 15th is exaggerated. It seems pretty obvious that the amazing misstatements in the German communique are intended to impress or rather depress the Allied nations with the object of influencing them to agitate in favour of the consideration of the Pope's peace suggestions.

Trenches Captured.

LONDON, August 19. F. M. Haig's communique this afternoon says:—We captured trenches in the neighbourhood of Gillemont Farm southeast of Epehy and made raid on enemy positions southwest of Havrincourt inflicting heavy casualties. Enemy air-craft on Thursday and Friday nights bombed British casualty clearing stations killing ten wounded German prisoners and wounding again nine Germans.

French Front Germans Quiet in Belgium Artillery Active on Aisne Ridge.

LONDON, August 19. Last night's French communique said:—In Belgium the Germans made no fresh attempt. Our troops are organising the captured ground north and east of Bizchote from Diercraeshten to the River Broenveek. We have reduced the islets where the enemy was resisting. Our prisoners now number four hundred and we have taken fifteen guns and numerous machineguns. The cannonade had been rather lively at different points on the Aisne front, particularly in the district of the plateaux before Craonne. Two hundred and fifty shells were thrown into Rheims and two civilians were killed on the right of the Meuse. The artillery duel continues violently in the Chauriers Wood and Bezonvaux sector. Our guns brought down two enemy aeroplanes.

French Aerial Activity. TOWNS & STATIONS HEAVILY BOMBED. Fifteen Enemy Aeroplanes Felled.

LONDON, August 19. This afternoon's French communique records progress north of the Bixchoote-Ladgemarck road and the recapture of trench elements on the right of the Meuse where our line has been entirely re-established. One hundred and eleven aeroplanes executed various flights over enemy lines yesterday, dropping three thousand kilograms of projectiles on the aviation grounds at Colmar, Frascati, Hapsheim, Chamblay, and the railway stations at Freiburg-in-Brisgau, Longueyon, Montmedy, and Dun-sur-Meuse and also on bivouacs in Spincourt Forest. "Many explosions and fires were observed". Two of our machines are missing. Our aircraft on the 16th instant bombed the railway station at Cortemarck with the result that a violent fire broke out. We brought down seven German aeroplanes yesterday, and eight others fell in the enemy lines gravely damaged.

Artillery Activity.

LONDON, August 19. Last night's French communique reported somewhat great artillery activity in the regions of the Vauclerc and California Plateaux and on both banks of the Meuse.

Lively Artillery Duelling.

LONDON, August 19. This afternoon's French communique reports lively artillery duelling on both banks of Meuse in Bois Le-Petre and east of Badonvillers and north of these places consecutive enemy attacks were repelled with appreciable losses.

Russian Front Attacks Repulsed.

LONDON, August 19. A wireless communique says:—We repulsed attacked south-west of Lake Narotch south of Grozeski in Ochna direction and in the region of S'ontik.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 19. His Excellency the Viceroy has received the following telegram, dated the 17th August from the Secretary of State for India:—

The British have resumed the offensive in great force, attacking both near Lens and near Ypres. The first attack was on a wide front between Lens and Loos. The British carried the Germans first line at all points, including formidable defences at Hill 70, which resisted the British attacks in the battle at Loos on September 1915 and which has since been greatly strengthened. The British penetrated the German position to a depth of one mile and have since repulsed all German counter-attacks on the positions gained.

The second combined British and French attack was on a front of over nine miles east and north of Ypres. The French on the left with great dash carried all their objectives crossing the river Steenbeek and making progress beyond it. The British in the centre rapidly carried their objectives, and continuing their advance carried the village Langemarck after heavy fighting and pushed forward half a mile beyond it. The British on the right were engaged in fierce and continuous fighting for the possession of the high ground north of the Menin road. The enemy counter-attacked in great force and succeeded in pressing back the British from the part of the ground won.

The number of prisoners already counted is 1,600 in addition to 896 captured near Loos.

Heavy fighting has been taking place in Rumania. Russo-Rumanian forces have been retiring in Northern Moldavia, and the enemy overcoming determined resistance, succeeded in capturing bridgehead Balteretu in

the Sereth lowland where the B. R. E. railway crosses the Sereth, but it does not appear that the enemy have yet crossed the river at any point.

Losses from submarines have diminished. 2,776 vessels of all nationalities arrived and 2,686 sailed from British ports. 14 British vessels over and 2 under 1,600 tons were sunk.

The Imperial Legislative Council. Bill to be Introduced.

SIMLA, August 19. The Bills noted below will at present arranged be introduced at the first meeting of the Imperial Legislative Council on the 3rd September, and taken into consideration at subsequent meetings: (a) Bill to make provision for regulating exhibitions by means of cinematographs, (b) Bill to restrict transfer of ships registered in British India, (c) Bill to prohibit transfer of Post Office Five Years Cash Certificates without previous sanction of Post Master-General, (d) Bill to continue provisions of Indian Paper Currency (Amendment) Ordinance 1917 (2 of 1917), (e) Bill to provide for acquisition of gold and silver imported into British India, (f) Bill to repeal and amend certain enactments, (g) Bill to amend Presidency Small Cause Courts Act 1882 (15 of 1882).

The following private bill will be taken into consideration on the 5th September.—(H) Bill to amend Indian Trust Act 1882.

An Internment Motion.

ALLAHABAD, August 19. The Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya has given notice of a resolution to be moved at Simla meetings of the Legislative Council urging cancellation of the orders of internment passed against Mrs. Beant and Messrs. Arundale and Wadia. Both the Hon'ble Pandit and the Hon'ble Dr. Tej Bahadur Sapru have also given notice of certain questions on the same subject.

Calcutta

Post-War Reforms. Protest from Indian Association.

CALCUTTA, August 19. The Indian Association has sent the following telegram to the Secretary of State:—The Indian Association protests against the suggestion of the appointment of a Committee or Convention for Post War Reforms by the Government of India and, if any enquiry is deemed necessary for examination of the Congress scheme, would urge a Parliamentary Committee.

To Excommunicate Dealers in Adulterated Ghee. Calcutta Demonstrations.

CALCUTTA, August 19. Demonstration against the adulteration of ghee which was started a few days ago by the Brahmins of Burra bazaar assumed developments of a more popular nature on Friday, when during the day between thirty and forty thousand Hindus including men, women and children went in procession to the Ghat where about two thousand Brahmins were engaged in a puja known as the Prayaschitha ceremony, a prayer for purification of body which has been contaminated by irreligious adulteration. Large Shamianas of ordinary canvas were erected on the grounds in front of the Ghat which was fenced by a rope boundary. In the centre of each Shamiana a fire was lighted and all round it Brahmins sat devoutly praying and at intervals throwing spices into fire. The object of the demonstration was to force the Hindu community to excommunicate dealers of adulterated ghee.

Bombay

Mr. Gokhale's Reform Scheme. Indian Leaders Informed Before Publication.

CALCUTTA, August 18. Referring to the late Mr. Gokhale's reform scheme, which His Highness the Aga Khan has sent for publication to the London "Times" it is stated that copies of it had been circulated among Indian leaders long before the Congress met in Bombay, and it was before the members of the Congress and Muslim League when they drafted in Allahabad, in 1916 the scheme of Self-Government.

Sir S. P. Sinha, it is stated had also a copy before he prepared his Congress presidential speech. Mr. Gokhale's scheme does not come as a surprise to the Indian leaders and cannot be expected to exert any new influence upon them.

Views of the Pioneer.

ALLAHABAD, August 19. The "Pioneer" writes:—The publication of the scheme of political reform prepared by the late Mr. Gokhale on the eve of his death appears to be welcomed by informed opinion, it being recognised that, while some of the proposals are open to obvious objection, the scheme is a far safer one than that advocated by certain of his would-be successors to the "gadi" of Political India. As a definite official pronouncement on the question of Indian Reforms may reasonably be expected in the very near future, it is necessary to discuss the details of Mr. Gokhale's proposals at the moment.

The "Tribune."

Commenting on Mr. Gokhale's scheme of reforms published by the Aga Khan in England, the "Tribune" writes:—So far however as we can judge from a summary of the scheme published we must say it is only an elaboration and popular interpretation of the defunct ideal of provincial autonomy promised by Lord Hardinge in 1911 as a reform that was officially considered necessary as a result of the change of capital from Calcutta to Delhi. The scheme now presented being a change necessitated by events of 1911 can only be regarded at present as totally out of date and obsolete. So many changes in ideals and ideas have now taken place that even if Mr. Gokhale were now living and had personally suggested these ideas he would have found no popular response to them. It is surprising to us that a man of His Highness the Aga Khan's intelligence could not realise this circumstance before he published the scheme.

TELEGRAMS.

The "Punjabee."

The "Punjabee" after comparing the scheme of reform writes: On every point on which Mr. Gokhale's scheme differs from the joint scheme or where the joint scheme goes further than it our sympathies are entirely with the joint scheme. We will go further and say that if Mr. Gokhale had been living or had any opportunity of preparing his scheme in consultation with his lifelong colleagues and fellowworkers he would himself have thought exactly as we do. After all when the preparation of a constructive scheme of constitutional reforms for a country so vast as India is concerned no individual, however high his position, can do that justice to the subject that all the best minds in the country can do by putting their hands together. Had Mr. Gokhale been living he would have taken a leading and conspicuous part in the framing of the Congress League scheme but he would have been one among several and it is far more probable that the latter would have brought him round to their view than that he would have brought them round to his own.

Lady Willingdon Goes to Burma.

For Improving her Health.

BOMBAY, August 19.
H. E. Lady Willingdon is leaving Bombay on the 21st August under medical advice for Burma where she will be staying for about a month at Government House, Maymyo, with Sir Harcourt Butler, Lieutenant-Governor of Burma. Her Excellency will be accompanied by Mrs. Greenway, Captain Rigby, R. A. M. C., and Captain Laverton, A. D. C.

G. I. P. Railway Strike.

BOMBAY, August 18.
At the time limit given by the Agent of the G. I. P. Ry. to the workshop strikers to resume work drew nearer a number of them showed a disposition to be ready. Late on Friday evening about a thousand of them collected near Matunga carriage workshops, blocked up foot overbridge and began to molest and illtreat workmen who had resumed work during the last few days and who were coming out of the shops after doing their day's labour. They threw down the steps of overbridge some of them whilst others were assailed with sticks. Those assaulted were a Parsi named Mr. Rustomji Pastonji Sethna, Electrical Engineer.

Mr. Sethna was going from the workshop towards his bungalow when some of the strikers taking him as one of the employees of the workshop assaulted him but the police arrived on the scene and rescued him after he had received some slight injuries. A number of stones fell on Matunga Post Office and broke its window panes. They also fell on the adjoining house and did some slight damage. The police were on the alert and the Commissioner with other officers and a number of men of the City Police Force and Mounted Police appeared on the scene soon. The strikers then gradually dispersed.

Grain Shops Closed.

In accordance with the notice served on the Secretaries of the Strikers Family Relief Fund by the police grain distribution shops were vacated from Chamar Baug and the police took possession of the latter. A number of policemen were patrolling Baug Road. About 50 military men and a few constables of the armed police were kept in the compound of the workshop to protect 850 men now working and similar arrangements were made for 200 men working at Matunga. Some of the Strikers were found loitering near Vincent Road, but they were soon dispersed.

No Change in the Situation.

There was no particular change in the G. I. P. strike situation. The strike continues. Police arrangements have been made on an increased scale. It is stated that some of the strikers were excited on Friday evening and some men were assaulted as a result of the notice on the Relief Committee to vacate Chamar Baug which is now in the occupation of the Police. The Relief Committee have opened new sheds for distribution of grains to the strikers families near Kingway, Dadar. Funds necessary for affording relief are coming in.

An Excited Interview.

In a report published in the "Bombay Chronicle" the paper's special correspondent states that there was an excited interview between the Commissioner of Police and Mr. Tairasee a member of the Relief Committee on Friday afternoon. An ultimatum it is stated, was presented to Mr. Tairasee which he declined to accept. A notice was served on the Relief Committee ordering the closure of their grain distributing shed in Chamar Baug. The special correspondent of the "Bombay Chronicle" further states "I spoke to Mr. Griffiths Deputy Commissioner of Police concerning the rumours of Friday night's occurrences. He could give no information. He contradicted to me however the report about the scuffle between some of the strikers and the police. On the other hand I was told by certain gentlemen on the spot that some police sergeants who attempted to get into Chamar Baug on Friday night were roughly handled by the Policemen being mistaken for strikers."

Trouble Due to Home Rulers.

The Police suspect that the strike of the workmen and the incidental troubles are due to Home Rulers. Three of the Secretaries of the Relief Committee had an interview with His Excellency the Governor at Pona yesterday when they represented to His Excellency that the Police were unnecessarily interfering with the distribution of relief which was being carried on, as they pointed out, as a purely philanthropic movement without reference to the merits of the dispute between the strikers and the company. It is understood His Excellency put certain questions to the deputation suggesting that the strike and relief movement were being engineered by Home Rulers which the deputation strongly repudiated. Ultimately His Excellency said he was coming to Bombay to-day (Sunday) and would go into the question.

Burma

Hides in Burma.

Government Takes Control.

RANGOON, August 19.
The Government have decided to take over all hides in Burma. After the embargo was placed on the export of hides from the Province the control of hides came under the Indian Munitions Board and then a Burma hides sub-committee was appointed for dealing with various details. The control referred to the stockers in existence at the time of embargo. The latest order there fore completes circle and all stocks coming forward will be acquired by the Government.

United Provinces

Recruiting in United Provinces.

ALLAHABAD, August 19.
The United Province War Board has issued a statement regarding recruitment in the province. It says the figures are encouraging to a great extent. Recruiting has shown some signs of activity during the last few months, but they also show by the way how much has still to be made up by most divisions and districts before any approach to the number we are now hoping to enlist before the end of June next can be looked for. Divisions of Meerut, Agra and Kumaun hold pride of place and monopolize 11 of the 12th of the foremost places in the provincial list. Aushata, Jhansi and Oudh are still backward and returns from Gorakhpur and most of the Benares divisions are all lamentable.

Lord slington's Forecast.

Cablegram to the Premier.

ALLAHABAD, August 19.
At a meeting yesterday the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya presided and sent a cablegram to the Prime Minister and Secretary of State expressing the meeting's disappointment at Lord slington's speech and urging an authoritative pronouncement without delay.

The Allahabad Home Rule League proposes holding a public meeting on the 16th of every month to celebrate the recent internments.

South India

Collector's Conference.

OOTACAMUND, August 19.
The following will attend the Collectors conference on Monday:—Sir Robert Clegg, Messrs. Buckley, Todhunter, Couchman, Muhammad Azizuddin, Venugopal Chetty, Cumming, S. G. Moore, MacIver, Vibert, Macmichael Burn, Lloyd, Bryant, Campbell, Stokes, Leigh, Tottenham, Evans, F. J. Richards, Vernon, Roy, Huggins E. A. Davis, Burkit, and Surgeon General Bannermann.

(o)

BRIEF TELEGRAMS.

(ASSOCIATED PRESS.)

By Wire

It is understood that Mrs. Bewant leaves Ooty for Coimbatore on Monday.

The latest news from Mesopotamia shows no change in the situation.

The report of the Select Committee appointed to report on the Patna University Bill will probably be presented to the Council on the 5th September and taken into consideration at the subsequent meeting.

It is understood that His Excellency Lord Pentland will visit Mangalore by the middle of October next. His Excellency will also visit Calicut before or after the visit to this place.

Mr. Lionel Vibert, the Collector of South Canara, is making arrangements to hold an industrial exhibition in Mangalore during the Christmas Holidays. A committee has already been appointed for this purpose.

A Press communique says:—The Maharana of Udaipur has placed a sum of Rs. 50,000 at His Excellency the Viceroy's disposal to be utilised in connection with the war. This generous offer has been gratefully accepted by His Excellency.

Owing to the unprecedented rise of the Ganges the main line of the Bengal North West Railway has been very seriously breached between Manai and Kalekar and it will probably be between two and three weeks before passengers can be transhipped.

Leading Mahomedans of Rae Bareilly and other Musalmans assembled on Thursday, the 16th instant at the house of Mr. K. E. B. Mumtazab Khan, retired Deputy Collector and Takukdar, unanimously decided that the Home Rule agitation at present is undesirable and against the interests of the country.

A resolution has been issued in the commerce and industry Department giving fundamental rules regarding financial powers delegated to the Director General of Posts and Telegraphs and authorities subordinate to him. The actual powers to be exercised by the Director General of Posts and Telegraphs and his subordinate authorities will be issued hereafter in a comprehensive schedule.

Public Dinner to Mr. Basu.

CALCUTTA, August 19.
A public dinner was given to the Hon'ble Mr. Bupendranath Basu to-night at the Town Hall. There was a large gathering, most of the prominent citizens of Calcutta including Sir S. P. Sirha, Sir K. G. Gupta, Sir Rajendra Nath Mookerjee, the Maharaja of Burdwan and Mr. Devaprasad Sarbhadhary being present. The Maharaja of Burdwan presided. In proposing the toast of health of the Hon'ble Mr. Basu the Maharaja said that the appointment of Babu Bupendra Nath Basu meant the marking of a new era and also that the Home Government had definitely decided to associate with the Secretary of State for India the best and ablest Indian minds available. In Mr. Basu's appointment those whose cause he has championed all these years hope the fulfilment of some of their legitimate aspirations in the political progress of the world, specially that of the British Empire.

Mr. Basu's Reply.

The Hon'ble Mr. Bupendra Nath Basu in replying to the toast began by recounting the benefits of British Rule in India, the signal services rendered to the cause of Indian progress by early British administrators, moral, social and material progress which India had achieved due to the influence of England, and reminded his countrymen of their obligation to British rule and impressed upon them that the cardinal point in their political programme should be loyalty to England. Mr. Basu then passed on to the great advance India had made in recent years and observed that a bureaucratic administration conducted by Indians under an imported agency, ceasing all powers in its hands and undertaking all responsibility had acted as a dead weight on the soul of India, stifling in us all sense of initiative for the lack of which we are condemned, atrophying nerves of action and what was most serious necessarily dwarfing in us all feeling of self-respect. Mr. Basu then dwelt at length on the present Indian demand for political reforms and said:—I recognise and appreciate that while the great war is going on our energies must all be devoted to its successful prosecution, but that need not take us away from pressing the question of reforms in India which may largely affect the issues of the war. The Irish Convention is contemplating everywhere and being considered by representative committees. The recent utterances of responsible ministers of the Crown show that Indian questions of great magnitude are also receiving serious attention. In their generous solution lies the future of India and may I add also of England. We must move on not as some would wish like the blindman who feels every inch of his ground with his sounding stick before he gropes forward to the next step. We must move on with our eyes open with the road in view alive to the difficulties of the way, but not deterred by them. And gentlemen, I have faith in England for the true spirit of freedom is there. The English people do not suffer from lack of faith in the future of India. They are not the people to be deterred by the dangers of road. They will not allow the realisation of Indian aspirations being put off to an indefinite and indeterminate future merely because classifications and strata exist in Indian society, and signs are not wanting to show that England is fully alive to her duty.

A Note of Warning.

Mr. Basu then reminded his countrymen of the duty they owed to themselves in the great political work before them and raised a note of warning against party and aggressive methods. He said our goal briefly put is a self-governing India not exclusive as it might be in the past but bearing the impress of our composite life of the present and forming part of the great British Empire linked to it by ties of closer union with England. I am not separation that we want, but closer and more intimate incorporation with the Empire. An appeal to British democracy based on the indubitable facts of loyal co-operation and trust will never fail and now the moment is opportune that the democracy has been stirred to the innermost depths of its heart by the sacrifices which India has made in the common cause.

A New Colour to British Outlook.

The blood of her soldiers has soaked into the battlefields of the world and has given a new colour to the British outlook on India. The peace that lay pervaded throughout the length and breadth of India in spite of the strenuous machinations of the enemy the goodwill and enthusiasm evoked among her civil population towards the Empire have made a deep and lasting impression on England. Let us take care not to mar the effect of that impression. If we do so we shall be false custodians of the future of India. This is the time above all when we have need of the highest statesmanship in our councils and the exercise of greatest restraint in ourselves.

A Word of Caution.

May I also address to you a word of caution. Do not be impatient or lose heart if the progress seems slow. A fresh adjustment in a country like India of her national and political life must take time for many factors enter into it. Only see that we are moving onwards. Let us quicken the pace as much as we can and a great deal lies in our hands and see that we do not tumble in the way by over much hurry. Let us press our claims manfully but not with any show of force or compulsion. And I see that we must move rapidly onward with the good will of England to support and guide us towards the early realization of our aspirations. In conclusion Mr. Basu replying to the criticisms as to his being one of the signatories of the now famous memorandum of the nineteen which recommended the abolishing of the Secretary of State's Council he could have accepted the office as a member of that body said that he was not one of those who would quarrel with the existing instrument because others they desired were not to hand. "Friends and critics", said Mr. Basu, "have found fault with the recommendations on this head and they may be right but whoever may be right let us not go on strike because things are not always to our liking. Work within is just as valuable as work from outside. Irish members have not left St. Stephens because they cannot yet sit in College Green."

బెల్లియము

బెల్లియములో జర్మనులు స్వల్పముగ నుండుట.

ఇటీవలి యుద్ధము జర్మనీయుల నష్టములు.

లండను ఆగస్టు 17:—ప్రధానస్థానములనుండి రైటరు విలేఖకు డిల్లీ తంతివార్త సంపుచున్నాడు:— నిన్నటిదినమున బెల్లియములో కొంత ప్రదేశము మాత్రమే వశపరచుకొనబడినది గాని యీ స్వల్ప ప్రదేశము గూడ చాల ప్రాముఖ్యమైనది. బెల్లియములో నిపుడు వైరిదేశములు చాలయంది గానగాకుండుటక ముఖ్యవిషయమైయున్నది. ఆంగ్ల పరాక్రమముల కడ నిపుడు రెండువేలమంది వైరిసైనికులు కైచిలైయున్నారు. ఇంతియగాక గాయపడినవారు, రణముఖమునచనిపోయినవారు— ఈమున్నగు మార్గముల మూలమున వారి శత్రు సైన్యములకు విశేషనష్టములు కలిగియుండవలెను. క్రిక్కిరియించు సైనిక పంక్తులతో ప్రతిముట్టడుల సైన్యపు విధానమును జర్మనీయు లింక ను విడువ వలె న్నారు. ఇట్టి ముట్టడుల యందు జయమందినవేళల గూడ జర్మను బలనష్ట మపారమై యున్నది. నిన్నటిదినమున శత్రువులు మాయొద్దనుండి యొకమిట్ట ప్రదేశమును దీసికొనిగొని మిట్టను దీసికొనుటకు పూర్వము జర్మను సైన్యము లెన్నియో మాఫిరంగుల కెరయ్యెను. ఈ తీరున జర్మను లింక ను నడుచుకొనినయెడల వారిబల మతిత్వరలో క్షీణించిపోవు నని మాసైనికులు మెక్కిలనుచున్నారు. మనము తమసైన్యపంక్తులను భేదింపలేక పోయితిమని జర్మనులు ప్రకల్పములు కొట్టుచుండుటవలన మైయంశము వివరింపవలసినచ్చె. జర్మనుల నిట నోడించినను మరియొకచోట వోడించినను వ్యత్యస్తమెద్దియును లేదు. లాంజ్ మార్కులో నీటిగుంటలు, బురద నేలలు, మొరడులైన చెల్లుమున్నగు వీననస్తు సంచయము తప్ప వేరొండుగానము. రోడ్లుపాడైనవి. ఇటీవలి యుద్ధమున తుపాకి చాల ప్రయోజనకారిగా నుండెను. మన ఫిరంగిసేనలకు గురి దొరకకుండచేయు నుద్దేశముతో జర్మనీయులు చాలసార్లు పొగగ్రమ్మించిరి. ఇందువలన మన వారికి సహకారము స్వల్పముగ భంగమయ్యెను. వైగాబ్రతికియున్న సైనికులు చనిపోయినట్లు తెలియజేయబడెను. ఇంతకు తప్ప జర్మను యత్నములకు వేరొక ఫలితము కలుగదయ్యెను.

సైనికు డొకడు కొందరు సైనికుల నడిపించుచుండెను. ఇంతలో వేరొక సైనికోద్యోగి తన పటాలముతోడ వచ్చుచుచుండెను. అంతనా సైనికుడు తమ్ముడర నడపింపవలసినదని యాయద్యోగిని కోరెను. కాని తమకు పనియధికమయ్యెననియ, తానే ఆసైనికుల నడిపింపవలసినదనియు ఉద్యోగి చెప్పెను. ఇట్టికార్యోపక్రమణసామర్థ్యము మన సైనికుల కుండుట యుద్ధంగమున వారల కెంతయు తోడ్పడినది. జర్మను సైన్యోత్పాదవిధాన మిట్టిసామర్థ్యము నణగదొక్కెను. వాతావరణస్థితి అనుకూలముగ నున్నది. ఫిరంగుల ధ్వనినిబట్టి యుద్ధము తీవ్రముగ జరుగుచున్నదనవచ్చును.

బెల్లియములో జర్మనులు శాంతిముగనుండుట

ఎయినుప్రదేశమున శత్రుసమరము

లండను, ఆగస్టు 18:—పరాక్రమవారిట్లు ప్రకటించిరి.— బెల్లియములో జర్మను శత్రుత్వయెత్తులను తలపెట్టలేదు. బిక్కుబాటు కు త్తరమునను తూర్పునను ఉన్న ప్రదేశములయందు మాసైనికులు సైనిక యేర్పాటుల నొనర్చుచున్నారు. శత్రు సైన్యము లెదిరించుచుండిన ద్వీపములన్నియు లొంగవీయబడినవి. ప్రస్తుతమున మాకడ 400 మంది వైరిసైనికులు కైచిలైయున్నారు. మగఫిరంగులు, ఫిరంగులు మేము విశేషముగ శత్రులకడనుండి దీసికొంటిమి. ఎయినురంగము నందంతటను ఫిరంగిదళయుద్ధము తీవ్రముగ నుండెను. రీమున్ 250 'షెల్లులు' జేయబడినవి. మ్యూజానది కుడిభాగమున సివిలియను లిరువురు చనిపోయిరి. కారియర్నపుష్ట, బిజాన్స్ ప్రదేశములయందు ఫిరంగిదళ సంతలసమరము జరుగుచున్నది. మన ఫిరంగులు శత్రువిమానముల రెంటిని నేలకూల్చినవి.

టర్కీ

మెసపొటేమియా యుద్ధము

మాన్సు లేవియులేను.

అమ్మటరుడం, ఆగస్టు 19:— పురమున సభ లేవియు జరుగకూడదని ప్రైటికు సైనికాధికారుల త్తరువుజేసెను. జూన్ నీలో ఎల్లడల మైకేలనుగారిట్టి ఉత్తరమువును జేయుచున్నారు. ఇది కూడదని సాంఘికవాదు లందరు ఆక్షేపించుచున్నారు. జర్మను పరివాండ్రను సమ్మోకట్టుడని కరపత్రము లింకను పంచి నెట్టబడుచు నే యున్నది.

రష్యా

మిత్రముండలివారు సిశ్చెలముగ పోరుట.

శత్రుశుత్తుములన్నియు విఫలమగుట.

లండన్, ఆగస్టు 19:—రుమేనియను ప్రధానకార్యాలయమందున్న రూటరునిలేఖకు డిల్లీసంతింపినాడు:—రుమేనియనులు అతిభయంకరముగ పోరుచున్నారు వీరింకను యుద్ధమును చేయుచు నే యున్నారు. స్ట్రానివిక్లోయనుండి గలాట జవరకు 100 మైళ్ళ వైకాల్యముగల ప్రదేశమందు సమరముజరుగుచున్నది. మొత్తముగూడ యుద్ధముమిత్రమండలివారికి అనుకూలముగ నేయున్నది. టయిటజుచరియద్దగ్గ స్థితిగతులన్నియు చక్కబడినవి. రుమేనియనులు శత్రువులను వెనుకకుపొగదోలి గొప్పనష్టములను కలిగించకలిగిరి. పోస్నాస్ని కు త్తరముగ మోగ నెట్టగణముఖమున యుద్ధ మతికారణముగ జరుగుచు నే యున్నది. ఆరురోజులుఅచోరాత్రములురు మేరియనులరషియనులు నికావరులవలె పోరిరి. శత్రువులు లభ్యమౌగమైన ఫిరంగుల నన్నిటిని పిప్పించి వీరిని భేదించుటకు ప్రయత్నించిరి. ఆగస్టు 16వ తేదీనుండి రషియనులు రుమేనియనులు జర్మనులతో పోరుచు శత్రువులను చాల ఫిరంగులను నిజంగమునకు తీసుకవచ్చునట్లుజేసిరి. అందుచే జర్మనుల ఉద్దేశములన్నియు తారుమారయినవి.

యూక్రైను సమస్య

లండన్, ఆగస్టు 19:—విశేష కాలమునుండి తొందరకలుగజేయుచున్న యూక్రైను సమస్యను తాత్కాలికపు ప్రభుత్వమువారు తాత్కాలికముగ పరిష్కరించిరి. జేకేయును కాన్సిలు జనరలుగారు పాలించెదరు. కీపువాలు హిరియా, పోదోలియా, పోల్టవా చెల్మీ కాపు రాష్ట్రములుకూడ చిన్న రషియామొక్క భావిదేశము రాజ్యాంగ సభవారు విజ్ఞయించువరకు కాన్సిలు జనరలుగారి పాలముక్రిందనే యుండును' దొరతనమువారు కాన్సిలు జనరలుగారి సభకు సభ్యులను నియమించెదరు. నమాదుచేయుటకు మార్పుజేయుటకు అధికారము దొరతనమువారికేకలదు.

కాకసస్టులో రషియనుల విజయము

అనేక గ్రామములు రషియనుల వశమగుట

లండను ఆగస్టు 18:—రషియను వారువాస్తవిట్లు ప్రకటించుచున్నవి:—ఖరాపటుముఖమున అనేక గ్రామములను వశపరచుకొంటిమి. బ్యాచెవై తురమ్కొలు అనన్కొందన మొనర్చిరి. మేము కొంచెము మరలవలసి వచ్చినది.

ఇటలీ

పోపుగారి సూచనము.

శత్రుదేశముల సమర్థనము.

రోము ఆగస్టు 17:—తటస్థులు, జర్మనులు, ఆస్ట్రీయనులు తమ సూచనములను సమర్థింతురని పోపుగారి కభియమియబడెను. వైమాచనముల విషయమున తమ భావ మెట్లున్నదియును మిత్రమండలివారు వెలువరింపలేదు.

జర్మనీ

పోపుగారి ప్రతిభ.

జ్యూదుపత్రిక ఖండానము.

అమ్మటెర్డాము, ఆగస్టు 18:—పోపుగారి సూచనములను కలలోను గజెటుపత్రిక నిరాకరించుచున్నది. బెల్లియము ప్రాన్సుకు త్తరభాగములు అధినివేశములకింపై జర్మనులకు చాల ప్రాధాన్యములు గావున పోపుగారి సూచనము లాదరణ పాత్రములు గావు. జర్మనుల ప్రపంచ వక్రము, మున్నగు విషయములను గూడ పోపుగారి లేఖ యేరువుచున్నది.

క్రిచ్ స్టాగు సభయందు చచ్చి.

అమ్మటెర్డాము, ఆగస్టు 19:—క్రిచ్ స్టాగు ప్రధాన సంఘమువారు సమావేశమునాడు సమావేశమై పోపుగారి సూచనములను విప్రుముగ చర్చించుచు లెన్నిక వార్తాపత్రిక యొకటి వ్రాయుచున్నది. డాక్టరు మైకేలనుగారు బెల్లియమునకు వెళ్లియున్నారని మిటొంగునకు రాగలను.

ప్రషియా యుద్ధ మంత్రివ్యమున చిక్కులు.

జనరలు గ్రోయినరుగారు రాజీనామా యిచ్చుట.

లండను, ఆగస్టు 19:—ప్రషియా యుద్ధ మంత్రివ్య కొంచెము చిక్కులు గలిగినవి యుద్ధవార్తా సంఘమున కిచ్చె తొడగు జనరలు గ్రోయినరుగారు రాజీనామా యిచ్చినది కదంతలుగలవు. గ్రోయినరుగారి ఎడల హిందెకెబర్గ గారి కింకన దృఢ విశ్వాసము కలదని తెలియచున్నది. కొన్ని గంటల పిదప గ్రోయినరుగారు రాజీనామా విచ్చిరనియు పటాలములలో నొకదానికి వే నానిగ నియమించబడినది తెలియుచున్నది.

ఆస్ట్రీలియా

ఆస్ట్రీలియా సంధిని నిరాకరించుట.

మెల్బోర్న్ ఆగస్టు 17:—మిత్రమండలివారేనూత్రములమీద సంధిని జరిగింతురో ఆయంశములను ఇంపీరియలు గవర్న మెంటువారెఱుంగుటకు వేళ అయినదను ఉపపాదనము రాగా, అందుగూర్చి ఆవంతయు చర్చగాని అభిప్రాయ భేదముగాని లేకయే నె నేటువారా యుపపాదనమును నిరాకరించిరి. జర్మనువలసదేశముల తిరిగియిచ్చివేయుట అను సంగతిని గర్హించుచు నె నేటుసభ యొకయుపపాదనము నంగీకరించెను.

ఆస్ట్రీలియా యుద్ధపు పన్ను.

మెల్బోర్న్ ఆగస్టు 18:—ప్రతినిధుల సభలో యుద్ధసమయ లాభముల పన్నునుగూర్చిన చట్టము రెండవ పర్యాయము చదువబడి ప్రజలచే నంగీకృతిపయ్యెను. 1916 జూను 30వ తేదీతో నంతిమగు సంవత్సరమునకు నూటికి 50 చొప్పున పన్ను విధింపబడును. అనంతరము వచ్చిన లాభములపై నూటికి 75 వంతుల చొప్పున పన్ను విధింపబడును. ఈపన్నులుయుద్ధమునకు పూర్వముండు లాభములకంటె ఎక్కువగానుండు లాభములమీదనే నూటికి 75 చొప్పున 1916 జూను 30 వ తేదీ నుండియు అధికముగ పన్ను విధింపబడును.

కెనడా

వాంకూవరు, ఆగస్టు 18:—ఇరట శుక్రమౌడల తియూచీయుటకు సామ్రాజ్యపు దొరతనమువారు పూనుకొనిరి.

నిన్ని సెన్సు, ఆగస్టు 18:—రోగులపంట చాలవారు న్నది. సామాన్యముగ నుండగలగు.

స్విజర్లాండు

స్విట్జరులందులోని యుద్ధపు పెన్షనరులు.

లండను, ఆగస్టు 16:—డెక్స్ ప్రభువుగారిట్లు ప్రకటించిరి. స్విట్జరులందులో నున్న యుద్ధపు పెన్షనరులను గూర్చి చేయబడు సమావేశమునకు తురమ్కొ లంగీకరించిరి.

చీనా

చీనాదేశమున నున్న ఆస్ట్రీయనులు, జర్మనీయులు.

పెకింగ్ ఆగస్టు 16:— జర్మనీ ఆస్ట్రీయా దేశీయులకు నిర్బంధనివాసకీర్తి విధింపబడెను. చీనాయుద్ధ్యోగుల యాజమాన్యముక్రింద వీరు మామూలు ప్రకారము తమ కార్యముల నొనర్చుకొనుట కవకాశమియబడును. మ్యాటెగు ఏషియాటిక్కు భాగంకు దివాలా అగుచున్నది.

పత్రికలు యుద్ధ మపేక్షించుట

సాంగు హె ఆగస్టు 18:— చీనారాష్ట్రమునందలి పత్రికలన్నియు యుద్ధ ప్రకటనమును గోరుచు జాతీయులందరైకవ్యముగ నుండవలసినదని హెచ్చరించుచున్నవి.

దొరతనపు సేవనుండి బర్తరుపు చేయబడుట

పిక్కింగు ఆగస్టు 18:—దొరతనమువారి సేవయందున్న ఆస్ట్రీయ జర్మనీ దేశీయులందరును బర్తరుపుచేయబడిరి. జ్యూనులలో చాలమంది నెలజీతమువైరిని బ్యాంకివైరిని తమ జీవనమున కిదివరలో సాధారపడియుండిరి. కనుక తమ పనుల నిర్వహించుకొన వీరులకు దొరతనము వాహినిగ నెచ్చవ్యస్తమై జీవనముగడియక, తమకు నిర్బంధావాసమును విధింపవలసినదని వీరె కోరుదురు.

స్పెయిను

స్పెయినుదేశి పుట్టి

లండను, ఆగస్టు 18:— స్పెయినుదేశమునందలి స్థితి భాగుగనున్నది. అనేకపట్టణములం దింకను అల్లులు జరుగుచున్నటుల తెలియవచ్చుచున్నది:—

అమెరికా

స్వల్పముగ గోధుమలను భక్షించుట

వాషింగటన్, ఆగస్టు, 19:—మిత్రమండలి వారికి తటస్థదేశముల వారికి సరఫరా చేయవలసిన దానికింటె 4000 లక్షల బు షెలులుతక్కువగ గోధుమలు అమెరికాలో పండినవని అమెరికా ఆహారాధికారులు ప్రకటించిరి. ఇతర కాయధాన్యములు మాత్రము సమృద్ధిగ గలవు. కాన గోధుమలను తక్కువగను ఇతర కాయధాన్యములను ఎక్కువగను భుజించలేనని అమెరికావారు సిఫార్సు చేయుచున్నారు.

సింహ

కార్యదర్శిగారి యుద్ధవార్త.

సింహ, ఆగస్టు 18:— ఆగస్టు 17 వ తేదీని హిందూ శక కార్యదర్శిగారి క్రింది యుద్ధవార్తను రాజప్రతినిధిగారి కంపెనీ.

బ్రిటిషువారకును దాష్ట్యముతో లేనప్పటికి, యీ ప్రస్తుతము గూడ అకస్మాత్తున మగల సలుపుచున్నాడు. అందు ముద్రాపర్యాయము లేకుండానులకు చుట్టూ నుండు విచారణలకు మెదిరింపబడియెను. ప్రభుపంక్తి నన్ని ప్రదేశములలోనున్న శత్రులను బ్రిటిషువారోడించి లోనికి తెరచు జొచ్చిరి. అందు 70 వ కొండవద్దనున్న భయంకరపు సుంరక్షక పటాలములుగూడ ఓడింపబడియెను. 1915 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు మాసమునందు బ్రిటిషువారికి ప్రతిఘటించిన దీకొండయే. అప్పటినుండియు నది యత్యధికముగ బలవత్తరము చేయబడుచున్నది. బ్రిటిషువారు జర్మనుల స్థానములలోని కొక మైలునడకును బోయిరి. తీసుకొనబడిన స్థలముల నిమిత్తము శత్రువు లొకప్పుడు ప్రతియుద్ధముల నన్నిటిని వాడొందిరి.

ఈ ప్రస్తుత కుత్తరమును తూర్పునను తొమ్మిది మైళ్లకు మించియున్న రంగమున బ్రిటిషు పరాక్రమములు రెండవ మారెడించెను. ఎవరు భాగముననున్న పరాక్రమము లొక్క ముడిగ లో ముడ్డించిన స్థలముల నన్నిటిని బట్టుకొని స్త్రీలకు నదిని నాటి ఆరొదికి కొంతదూర ముగిరి. మధ్యనున్న బ్రిటిషువారు అతివ్యతిరేకముగ తాము ప్రభువున పట్టుకొన నెంచిన ప్రదేశముల నన్నిటిని చూశ్రమించుకొని విడిచివేసి లాంజిమార్గు గ్రామమునకుబోయి, ఇంకను అరమైలుదూరము విడిచివేసిరి.

కుడివైపుననున్న బ్రిటిషువారు మెనినరోడ్డున కుత్తరమున నుండు పతభూమిని బట్టుకొనుటకు గాను దినమంతయు ఎడతెడి లేకుండ భయంకరముగ పోరాడిరి. శత్రులు విశేషబలాధిక్యతతో ప్రతియుద్ధము మెనరించి బ్రిటిషువారి క్రమించుకొనిన కొలది ప్రదేశమునుండి వారిని బలవంతమున వెనుకకు సారవోలిరి.

ఇప్పటికి రెక్కింపబడిన బండికృతుల సంఖ్య 1600. వీరిలో బూసువద్ద పట్టుకొనబడినది 896 మంది బండికృతులును జేర్చబడలేదు.

రుషేనియాలో భయంకరముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఉత్తర మాడ్రేనియా లో నున్న రుష్యులు మెనియను దళములు వెనుకకు మరలుచున్నవి. దృఢ నిశ్చయముతో రుష్యులు రెడర్విను వారిని ఓడించి సెరితు పల్లములలో నున్న బాట్టచేటు వంతెన ముఖమున శత్రులు పట్టుకొనగలిగిరి. ఆచటనే బి. ఆర్. ఇ. రెయిలుమార్గము సెరితును దాటుచున్నది. ఎచ్చోటను శత్రులు నడిచి దాటికొనుట గన్నించదు.

జలంతిగ్రామములన నప్తములు తగ్గిపోయినవి. గత వారములో అన్ని జాతులవారి యోధులును గలవి 2776 ఓడలు బ్రిటిషురేవులకు చేరినవి. బ్రిటిషు రేవులనుండి 2,686 ఓడలు బయలుదేరినవి. 1600 టన్నుల కెక్కుడు బరువుగలవి 14 న, తక్కువ బరువుగలవి 2 న ముంచివేయబడినవి.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుట.

సింహ, ఆగస్టు 18:— ప్రస్తుతపు ఏర్పాటుల ననుసరించి ఈ క్రింద నుదహరించిన బిల్లులు సెప్టెంబరు మాసం తేదీని సమావేశము కాబోవు సామ్రాజ్య శాసనసభ యొక్క ప్రధమ సమావేశముననే ప్రవేశ పెట్టబడి తక్కిన సమావేశము లప్పుడా లోచింపబడును. (1) ప్రద్యోక వస్తువుల నిశేషతో గ్రావుల మూలముగ ప్రదర్శించ గలుగు నట్టి యేర్పాటు లొన రించుట. (2) బ్రిటిషు ఇండియాలో రిజిస్టరు చేయబడిన ఓడలను మార్పుటకు వీలుకాకుండ కానించుట. (3) పోస్టు మార్పు జనరలుగారి యనుమతి లేనిచే పోస్టు ఆఫీసులనుండి తీసుకొనబడిన అయిదేండ్ల అప్పకవ్రతుల మార్పుకుండుట కొక బిల్లు. (4) 1917 వ సంవత్సరపు ఇండియను పేపరు కరెన్సీ ఆర్డినెన్సు (హిందూదేశపు కరెన్సీ నోటుల శాసనము) యొక్క నియమముల కిరికొంత కాలమునర కింకను జరుగుట కొక బిల్లు. (5) బ్రిటిషు ఇండియాలోని కంపబడిన వెండి బంగారముల నుంచుకొనుట కనుమలించుచు నొకబిల్లు. (6) కొన్ని చట్టములను తీసివేయుటకును మార్పు చేయుటకును సెక్ బిల్లు. (7) వెనిడెన్సి స్కూలుకాజు కొర్రల ఆర్డును సవ రించుట కొక బిల్లు.

ఇవి గాక 1892 వ సంవత్సరపు ఇండియను బ్రస్తు ఆక్టు ను సవరించుట కొక బిల్లు సెప్టెంబరు 5 వ తేదీని ప్రవేశ పెట్టబడును.

ఇటీవలి తంత్రీవార్తలు.

ఉరలగడ్డలకరవు.

లండను, ఆగస్టు 18:— ఉరలగడ్డలు చాలుట లేదని మేయరుగారు తెలియజేయుచున్నారు.

రెండు జర్మనువిమానములు నాశనమగుట

లండను ఆగస్టు 18:— రెండు జర్మనువిమానములు ఓన్ స్కో-టెనుకడ నేలగులిసవి. ఒకయంత్రము తగులబడుచుండెను. రెండవదానిని హాలెండు వైనికులు నేలగుల్పిరి. విమానములలోనున్న ఆరుగురును గాయములు తగులలేదు.

పోపుగారి సంధిసూచనలను గూర్చి కొన్ని పత్రికాభిప్రాయములు.

లీటెన్సు:— 1871, 1914 సంవత్సరములలో జర్మనులు గావించినవి దురాగతములకు తగిన ప్రాయశ్చిత్తము కావలయును. ఎవరైన సంధి కొరకు మధ్యవర్తిగ నుండవలచుకొన్నచో మంచిచెడుగులను ముందున నిర్ణయించవలెను.

జర్నలు డెన్ డిటేటు:— నిరంకుశాధికారముతో మేలగుచున్న సామ్రాజ్యములపట్ల మధ్య వర్తలు తెలిసియో సంధి కై ప్రయత్నించుచున్నారు.

లీమ్యాటను:— దండెత్త బడిన జిల్లాలను భాళిచేయు విషయమై ఎట్టిసందియముండగూడదు. ఈవరకుల గూర్చి సునిశ్చితముగ తెలుపవలెను.

లీజర్నలు:— పోపుగారి అభిప్రాయము పట్ల సానుభూతిని జూపుచున్నది. మిత్రమండలివారి ఏర్పాటులయందు ఎంతమాత్రము నమ్మకము తగుటలేదు. జర్నలు డెన్ డిటేటు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— అందరితో ముందు యోచించిన గాని సంధి ప్రయత్నముల వలన కార్యము సాధ్యముకానేరదు. పోపుగారి సూచనల త్రోసివేయవలెను.

క్రస్తు కర్నూలయమున సమైక్యత్వము.

అమ్మటరుడం ఆగస్టు 19:— మ్యాడ్రి బర్గు కర్నూలయమున క్రస్తు కర్నూలయమున పనిచేయువారిలో సెక్సనిరి సమైక్యత్వము మని కరపత్రములను పంచి పెట్టుచున్న వాడను మిమతో బంధించినందున తక్కిన పనిచారంద్రందరు సమైక్యత్వదరని లోకలండీగరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

లెన్సుదగ్గర సిత్రిగతులు.

లండను, ఆగస్టు 19:— ప్రధాన కార్యాలయమున దున్న గూటరు విలేఖకుడు లెన్సుసిత్రిగతులను తెలుపుచు ఇట్లు తంతి నందినాడు:— పట్టణపు తూర్పు భాగమంతయు మాచే జిక్కినది. మా ఫీరంగులు రాకపోకలకు శత్రువుల వీలులేకుండ జేయుచున్నవి. జర్మనులు చిన్న ప్రదేశమందుండుటచే ఫీరంగులను సుమకూర్చుటకు వీలులేకున్నది. ల్యాంజిమార్గు యుద్ధములన చూపనిబాగున్నది. రక్షకపంక్తి అంతయు మాకు దీనించేసి లాభముగనున్నది.

జర్మనులు బ్రిటిషువారి పురోగమమును బంధించ జూచుట.

ఉత్తర తెల్లియములో జర్మనులు విస్తారముగ వైస్యములను ఫీరంగులను సుమకూర్చుచున్నారు. ఇవట మాపురోగమనమును బంధించ యత్నించుచున్నారు. క్రొత్త ఫీరంగులు రణరంగమును కురియుచున్నవని మా చేజిక్కిన వైనికులు తెలుపుచున్నారు. మా పెద్ద ఫీరంగులు కూడ వానికి నష్టము కలుగజేసినవని అంగీకరించుచున్నారు. కందకపు యుద్ధము ఇప్పుడు జరుగుట లేదు. విడివిడిగ పోగుట తటస్థించినది.

ల్యాంజిమార్గును జర్మనులు కోల్పోవుట.

బ్రిటిషువారు ల్యాంజిమార్గును మరల వశపరచుకొనుట.

లండన్, ఆగస్టు 19:— జర్మనులధికారులు వాయు వార్తల మూలముగ ఇట్లు తెలుపున్నారు:— వై వెనునకు ఈ శాస్త్రముగ ఫీరంగులపొరుదారుణముగ జరుగుచుండెను. బిసింగుస్టేషన్ యనుపదారిక్షుగ శత్రువులు ఆకస్మికముగ తలపడిరి. తీవ్రముగ పోరిమి కాని ల్యాంజిమార్గును కోల్పోతిమి. ఒక గ్రామముయొక్క ముందుభాగములో ఒక భాగమాక్రమించుకొంటిమి.

గోక్షేగారి సంస్కరణములు.

పత్రికాభిప్రాయములు.

కలకత్తా, ఆగస్టు 17:— లండను వైస్రూప్రతికలో ప్రచురించు నిమిత్తము ఆ గాఖాను మహారాజు గారి రచిత కీర్తనీయులగు గోక్షేగారి సంస్కరణలను గూర్చి యిట్లు వ్రాయబడెను. బొంబాయిలో జాతీయ మహాసభా సమావేశము కాకుండుటకు పూర్వము చాలకాలము క్రిందటనే దానిపత్రము భారతీయ నాయకులకు పంచిపెట్టబడెను. 1916-వ సంవత్సరమున స్వపరిపాలనా యోచనముయొక్క విత్తుతీర్థానముల తయారుచేయునపు డని అలహాబాదు నందలి జాతీయ మహామండలియనుహాసభయొక్క సభికుల ముందట నుండెను.

తన జాతీయ మహాసభాధ్యక్షుడు కో ప న్యా స ము ను తయారుచేసి కొనుటకు పూర్వమే దానియొక్క ప్రతి సర్ ఎన్. పి. సింహాగారి యెరుట నుండెను. గోక్షేగారి సంస్కరణములు భారతీయ నాయకుల తెలియుచుందని కావు. వారి వివాదనవి క్రొత్తమార్పుల నెవ్వరు గల్గింప జాలవు.

పయ్యెవరు పత్రికాభిప్రాయములు:— కీర్తిశేషులయిన గోక్షేగారు తమ మరణదిన సాయంకాలమున తయారుచేసిన రాజకీయ సంస్కరణముల ప్రకటనమందరిచేత నాదరింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. భారతీయ పరిపాలనమును వశపరచుకొనగోరు కొందఱిచే ప్రకటింపబడిన సంస్కరణముల కంటె, ఆక్షేపణీయములయ్యెను. నివికొంతవరకు శ్రేయవాయకములు. హిందూదేశ సంస్కరణములను గూర్చి కొలది దినములలోనే యోచనా నిశ్చయములగు అభిప్రాయము నధికారులు ప్రకటింప నున్నారు గనుక నిత్తరుణమున గోక్షేగారి సంస్కరణముల వివరములను తర్కించుట అవశ్యకము.

గోక్షేగారి సంస్కరణములను గూర్చి ట్రిబ్యూనుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఇప్పుడు ప్రకటింపబడిన యోచనల సారాంశమునుబట్టి ఆ సంస్కరణము 1911-వ సంవత్సరములో హార్డింజి ప్రభువు గారు రాష్ట్రీయూధికారుల నొనరించెదమని వాగ్దత్తము చేసిన మార్పుల ననుసరించు చున్నది. డిల్లీ ముఖ్యనగరముగ పరిగణింపబడుట కావశ్యకముగ నీ రాష్ట్రీయ మార్పు లవసరమని అప్పుడు తలంపబడియెను. 1911-వ సంవత్సరపు మార్పులను గూర్చి బ్రసంగింప బడిన ఆ యోచన మిప్పుడు కేవలము అసంగతము. ఈ కాలమునకు సరిపడ నేరదు. అప్పటినుండి భావములందును, ఆశయము లందును అనేకమార్పులు గలిగినవి. ఇప్పుడు గోక్షేగారు జీవించి యున్నను వారట్టి ఆశయముల నెన్నడును నూచించియుండరు. ఈ సంస్కరణముల ప్రచురించుటకు పూర్వము ఆ గాఖాను వారినుండి మేధావి సంగతి సందర్భముల పరిగణింపకుండుట మిక్కిలి యాశ్చర్యకరముగ నున్నది.

పంజాబీపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— గోక్షే గారి సంస్కరణములకును, (జాతీయ మహామండలి మహాసభల) సంయుక్తసభల సంస్కరణములకును గల ప్రతిభేదాంతమయ ను మేము సంయుక్తసభవారి సంస్కరణములతో నేకీభవించుచున్నాము. ఇంక మరియొక యడుగు ముందుకువైచి యిప్పుడే గాని గోక్షేగారు జీవించియున్నను, లేక వారేగాని తమ చిన్న నాటినుండి ఎవ్వరితో గలసిమెలసి రాజకీయములందు పని చేయుచున్నారో వారిలో నాలోచించియుండిన గాని నిట్టి సంస్కరణముల కి య్య కొన జాలరని మేము చెప్ప సాచు సంతము. ఇంతకును, వివాదాంశములతో గూడిన సంస్కరణములనే వ్యక్తి యంతటి వైశాళ్యముగల హిందూదేశము నిమిత్తము తయారుచేసినను, అసనిశ్చితి యెంతయున్నతీమైన దయ్యె, అతని సంస్కరణ యోచనము దేశమంతటి మేధావులందఱును గలసి వీక్షముగ నాలోచించి చేసిన యోచనమునకు సరిపడజాలవు. గోక్షేగారి జీవించియుండినవారు నాయకులగున డి జాతీయ, మహామండలి సంఘముల సంస్కరణముల నేర్పరచుటయందు విశేషభాగము దీసికొనియుందురు; ఆయనెవలలో వారు నొకరై యుందురు. అతని యుద్దేశములతో తామేకీభవించుట కంటె వారే యతని తమ యాలోచనలతో నేకీభవింప జేసియుందురు.

కలకత్తరుల సమావేశము.

ఉదకమండలము ఆగస్టు, 19:— ఈక్రింద పేర్కొనబడిన కలకత్తరు లీ సమావేశమునకు విచ్చేసెదరు:— సర్ రాబర్టు క్లైగ్, బక్స్, టూడెంటు, కాంచూర్, మహమ్మదు అజీజుద్దీను, వెబుగోపాలచెట్టికమింగు ఏ.స్. జి. మారు మత్తెనరు, వైపర్డు, మ్యాకు మైకేలు బరక్, లియసు, బ్రహ్మలు, క్యాంబ్రెలు, స్టాన్సువే, టూటెహమ్, ఇవెస్సు. ఎ. ఏ. జీవనప్రసాదు, వెర్నెక్, రాయి, హ్యాగ్సు, ఎఫ్. ఎ. డేవిసు బరు కేటు, సర్జెంట్ జనరలు బ్యానరుమక్.

విరోధామహాసంగ్రహము

ప్లాండర్సుయద్ధము - విజయప్రదమాగు శివ అవస్కాంతన

రు మే ని యా యు ధ్ధ ము - మి త్ర మం డ లీ క ను కూ ల ము.

వ రాసు వారు పోపుగారి సంతి సూచనలను నిరాకరించుట.

బ్రిటిషువారి ప్రతాపకథనము.

(రైలు రు ప జ స్థి.)

ఇంగ్లండు

ఉత్తర సముద్రమున నాకా యుద్ధము

లండను, ఆగస్టు 18:— గురువారమునాడు కొన్ని నాకాదళములు జర్మను సముద్రములో సంచరించుచుండగా వారికి శత్రువుల యుద్ధనౌక యొకటి కనిపించెను. వెంటనే ఫిరంగులు కాల్చబడియెను. శత్రులు వెంటబడిపబడిరి. వాని పై ననేకమార్లు గుంట్లు ప్రేల్చబడెను. కాని అది యెట్లనో పొగమంచులో గన్పించకుండ తప్పించుకొనియెను. అనంతరము స్వల్పకాలముననే శత్రులను గని నౌకలు వెంటబడిచెను. మేము భయంకరముగ ఫిరంగుల గాల్చితిమి. అధమశత్రువు రెండిటి కైనను విశేషనష్టము గలిగియుండును. చుట్టూ గనులుండుటవలన మేము వాని వెంటబడిప లేకుంటిమి. యుద్ధము జరుగుచుండగా మొక జలాంతర్గామి మా నౌకల వెనుకనుండి యెగిరించెను. చురియొకటి యుద్ధమైన వెనుక నెదిరించెను. కాని యేమియు కార్యము లేకపోయెను. మా నౌకల కేమియు నష్టము గలుగలేదు. గురువారమునాడగ్గర రాత్రిమున నాకావిమానములు అనేక టన్నుల బాంబులను రెయిల్వే స్టేషను లన్నిటిమీదను బడవైచెను. అందువలన ననేకచోట్ల ఇంట్లు మండిపోయెను. ఒక మందుకొట్టుమీద గూడ బాంబుపడినదని వర్తమానమున్నది. రెయిల్వేకు నష్టము సంభవించెను. యంత్రములు మరలినవచ్చెను.

ఆంగ్ల రాజ్యమున నాహారపదార్థములు.

లండను ఆగస్టు 18:— తెల్ల, బామూ అను భోజన పదార్థముల ధరల నిమ్మగడ్డ చేయు సొకయాజ్ఞ వెలువడినది.

గోధుమల ఖర్చుతగ్గుట.

లండను ఆగస్టు 17:— ఆహారపదార్థములు పొరువు గ నాడనారంభించినది మొదలుకొని ఏడవవంతు గోధుమల ఖర్చు తగ్గినదని ప్రజలసభయందు ప్రధానమంత్రి నుడివెను.

మందుగని ప్రేలుట.

ప్రమాదములు.

లండను, ఆగస్టు 18:— హేమ్మెరు క్యాంపులో మొక మందుగని ప్రమాదవశయన ప్రేలి పోయెను. తత్ఫలమున ఆరుగురు కనెడియనులు మృతిసెందిరి. 28 రు గాయపడిరి. వీరిలో వైదుగురకు ఖాయిలాగా యున్నది.

ప్రాకుహోము కాన్ఫరెన్సు

కొంతనమువారి భావము

లండను ఆగస్టు 16:— ప్రాకోము కాన్ఫరెన్సునకు వైరుల ప్రతినిధులు వచ్చురు. ఈసభయందు రుష్యావారి కెట్టి భావమున్నదియు ఆంగ్లేయుల కెట్టిభావమున్నదియు మనకు స్పష్టముగ దెలియను. ఈవిషయమున కొంతనమువారి తలంపులయం దెట్టి మార్పున కలుగలేదు. కార్మికవర్గము యుద్ధమున నెట్టిసహాయ మొనరించినదియు జగద్విఖ్యాతము. తాము యుద్ధరంగమున రక్తధారలొలుకుచు పోరాడుచుండగ, నింటి యొద్ద నున్నవారు శత్రువర్గముతో మైత్రీ నెరపుచుండిరని తెలియ, వైనికులు యుద్ధమొనర్చునో యుద్ధనిజమును వైతిక బలమునై నాధారపడియున్నది. సభకుపోవ పోరులకు కొంత నమువా రాజ్యయిడినచో, నీబలము దగ్ధమగును. సంధిసమయ మాసన్నమైనపుడు సరిధారయబొర మీదగ్గము, ఆంగ్లము వారు గాక జాతికంతకును ప్రతినిధులు గల వారితనముచే నడువబడ నలయు నని పార్లమెంటు ప్రజల సభయందు బోనరులాగారు నెలవిచ్చిరి.

ఆంగ్ల సేనలు.

యుద్ధపరికర సమృద్ధి.

లండను, ఆగస్టు 17:— ప్రస్తుతమునకంటె నిజవరగా సన్నాహము చునవైత్యములు యుద్ధపరికరముల నింక సమృద్ధిప కలిగియుండలేదు. ఆ యుద్ధపాగుగి విషయముననేమి, వివిధ వైత్యముల విషయమున నేమి, చురకిపు డెట్టిలోపములేవని ఆస్పిత్రియగు పార్లమెంటు ప్రజలసభలో నవిన. ప్రధాన మంత్రి యామోదించెను

నావికుల సమావేశము.

లండను, ఆగస్టు 18:— మిత్రులందలివారియొక్కయు తటస్థదేశముల యొక్కయు నావికులును, వైరువులును నేటిదిగమన లండను నగరమం దొక అంతర్జాతీయ సమావేశ మునుగావించిరి. జలాంతర్గాముల ప్రయోగమున యుద్ధా నంతరము జర్మను నావికులయెడల యెటుల ప్రవర్తించునదియు నిశ్చయించుట కీ సభ సమావేశ మయ్యెను. సభకనేకమంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. విదేశసంఘముల నుండి సంక్షేప తంత్రులువచ్చినవి. అన్నితరగుల నావికులును సభకు విచ్చేసిరి. హేవిలాకు విల్సనుగారు సభాధిపత్యమును వహించి ఇటీవల జర్మను కృత్యములు అత్యంత హాదయాత్మక లని వారు వాక్రచ్చిరి. ఆసుప్రతి మోవలరొక ఫిరంగుల గాల్చుట కూడ మహాకౌశ్యమని వారు నుకరిరి. యుద్ధానంతరము జర్మనులతో గలసి పోవుటకైన నారికు బాష్పకొనరాదను మరియు జర్మను నాకాస్వాములకే నష్టము గల్గింప బ్రయత్నింప వలయును. అన్యక్షకోపన్యానాంతరమున సమావేశ కార్యక్రమము రహస్యముగా జరిగెను.

క్రాంతిమంత్రులు.

లండను, ఆగస్టు 18:— మంత్రుల నియామకములు విశేష అభిమానమును గలిగించినవి. వార్షిలుగారి ప్రయోమను ప్రాకుహోము కార్మికుల సభవారి చక్రవర్తి వ్యతిరేకముగ నున్న దని తలంపబడుచున్నది. అందువలన పౌడర్స్ను గారికిని తక్కిన మంత్రులకును స్పష్టమగు భేద మేర్పడియెను. వార్షిలుగారు శాంతివాదులతో నిందుకయు నేకీభరింపగను ఓయు విశేషమయ్యెను. బ్రిగాడియను జనరలు గాడ్డిసుగారు నాకాశ్రయముయొక్క ప్రధానాధికారిగారి తమ్ముడు. యుద్ధకార్యాలయమువద్ద రిక్రూయిటింగు డైరెక్టరు జనరలుగ నుండిరి.

గెడ్డిసుగారిని గౌరవించుట

లండను, ఆగస్టు 18:— యుద్ధమున తాను చేసిన సేవకు మెచ్చుకొని వారితనమువారు బ్రిగేడియరు జనరలు గెడ్డిసు గారికి కె. సి. బి. బిరుదును వహింపగ వార్తా సంఘమువారు తెలియజేయు చున్నారు.

ప్రాకుహోము కాన్ఫరెన్సు.

ప్రాకుహోము, ఆగస్టు 17:— సభా కార్యక్రమము ప్రకటింపబడును. కార్యక్రమ మొకసంఘమువారిచే తయారు చేయబడును. ఆ సంఘమున నన్నిదేశముల ప్రతినిధులును ఉండురు. ఫ్రెంచి, ఇంగ్లీషు, రష్యన్, జర్మనుభాషలు వ్యవహార మున కంగీకరింపబడును. వైనిక కార్మిక సంఘాధ్యక్షుడు స్పెయిట్జిగారు సభాధిపత్యమును వహింతురు. స్వీడను, హాలెండుల కార్మిక కక్షనాయకులు, బ్రాంటింగు టోయిల ప్రాగారు సహాయాధ్యక్షులుగ నుందురు.

మెసపోటామియా ఆర్థికస్థితి.

లండను, ఆగస్టు 16:— ప్రజలసభలో మాంటేగుగారిట్లు తెలియబరచిరి మెసపోటామియా యంగ్లీ ఆర్థికస్థితిని ముగ్గురు బ్రిటిషు ఉద్యోగస్థులు చూచుచున్నారు. వారికిద్దరు రెవిన్యూ ఉద్యోగులు సహాయ మొనరింతురు. ఆర్థికపరిపాలనాధికార మెల్లవారి చేతులలో నున్నది. బ్రిటిషువారి యాక్రమణమునకు పూర్వమున్న యేర్పాటుల ననుసరించియే సాధ్యమగునంతవరకు ఆర్థికపరిపాలనముజరుగుచున్నది. కొన్ని జిల్లాలకు అట్టేలు కలెక్టరులుగ నియమింపబడిరి. గ్రామనాయకుల ద్వారా సామ్యును వసూలుచేయు పద్ధతి వరికొన్ని ప్రదేశములలో నాచరింపబడుచున్నది న్యాయపరిపాలనమునకు గాను న్యాయమూర్తి సర్ ప్రాసీమాకోగారు హైకోర్టునందు అధికారము లొనగబడిరి. సీనియరు జుడ్జులు ఉద్యోగస్థులకును, నెషన్సు జడ్జిలకును, తక్కిన చిల్లర ఉద్యోగస్థులకును వారి వారి పరగతుల ననుసరించి అధికారము లీయబడెను.

లండను, ఆగస్టు 16:— అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— ఇంగ్లాండు దేశములందున్న విదేశపు గోరుములు మును వెన్నడును ఇంత యధికముగనుండలేవు. భావ్యత కొట్టలలో గోరుముల నిలువ యుంచవలసినదని ఆహ్వానికారి గారు ప్రకటించిరి.

ప్రాము

జర్మనులొనర్చు పిచ్చి ప్రతిముట్టకులు

లాంజిమాన్కువై వైత్యములు పోయి నిధము.

లండను, ఆగస్టు 17:— ప్లాండర్సులో యుద్ధము భయంకరముగ చేరుచున్నది. సాము యుద్ధమునకంటె మరల యధికముగనున్నదని విశేషములు తెలియజేయుచున్నారు. నష్టమునైన స్థానముల మరలవక మొనరించుకొన జర్మనులుయందు వెనుక నాలోచింపక వైత్యముల గొనివచ్చుచున్నారు. కాని యీ ముట్టకు లన్నియు ఫలకరములు కాకపోయెను. జర్మను సేన యొకటిమాత్ర 10 గజముల దూరము గోరిక వచ్చునోపు ఫిరంగిదళముల మూలమున వైనికు లందరుల నష్టమైరి. 70 వ గుట్టయొద్ద జరిపిన ప్రతి ముట్టడిలో జర్మనులు తీవ్రముగ నష్టమందిరి. 17 సం॥ముల ప్రాయముగ బాబు రెండుకో యుద్ధభూమి కాహామైరి. లాంజిమాన్ ముట్టడియందు వాతావరణ స్థితి మిత్రులందలివారికి ప్రతికూలముగ నుండెను. నమలుపొంగి పారుచుండ వైత్యములు మొలబంటిలుగుదలగా ముందుకుసాగక లసి యుండెను. కాని కష్టములన్నియువరించి శిథిలప్రదేశముల నాంగ్లవైత్యములు ముట్టచేయుటకే శత్రువుల సాహసము. ఒక కెప్టెను మాచేబడెను. తిరుగు విశేషమగు నష్టమున కలిగినదని యీత హాష్పకొనెను. జనవరి 15 తేదీ నుండి విన్నటిరకు శత్రువైత్యములపై వైనిపార్ల గనిసి విజయమందితిమి. ప్రతిపారియు నేదిమొ యొక ప్రధానస్థానము జర్మనులకు నష్టమగుచుండెడిది. వస్త్రమానమున లిట్లకే పశ్చిమమునకును నూద ర్పుగడ్డి మాత్రము వీర యధీనమునకున్నది. ఇంతవర కీ ప్రదేశమును మేము ముట్టడింపలేదు.

వరాసు దేశములో పోర్చుగీసు వారు

లండను, ఆగస్టు 19:— వరాసురంగమున పోరుచున్న పోర్చుగీసు సేనాని రణముఖమునుండి చురలచ్చివారు. పోర్చుగీసు వైత్యములు తృప్తికరముగ పోరుచున్నవనియు పోకర్మములు కలవనియు తెలియజేసెను. వారి స్వాధీనములోనున్న భూమిని ఒక అంగుళమైన వీర కోల్పోవలేదు స్వదేశమంగును, అధినివేశములయందును (ఆఫ్రికా) పోర్చుగీసు వైత్యములు యుద్ధమునకు సిద్ధముగనున్నది. పోర్చుగీసువారు తమ యుద్ధ వ్యయమును తామే భరించుచున్నారు.

ఫిరంగుల పోరు.

లండను, ఆగస్టు 19:— వార్షియ్యుల క్యాలిఫోర్నియా పీఠభూముల దగ్గరను, మూగ్రునది, కిమప్రక్కలను ఫిరంగులతో తీవ్రముగ పోరుజరిగినది పరాసునారు గతరాత్రి ప్రకటించిరి.

శత్రువైత్యములు విస్తరించుట

లండను, ఆగస్టు 18:— ఈజ్లోపటాలులో కొంతమంది ప్లాండర్సు యుద్ధయందుపోరి తీవ్రగాత్రులై. ఇందులో 400 మందిని సోము రణముఖముందు పనిచేయుటకు జర్మనులు గొంపోయిరి. తిండితేకుండగ పనిచేయునట్లు జర్మనులు తమ మనుష్యులను నిష్పాధించి సంతకములను చేయించుకొనుచున్నారు.

జర్మనుల యుద్ధము తగ్గుట.

గొప్ప విమానయుద్ధము.

లండన్, ఆగస్టు 19:—ఫ్రిట్జ్ మార్షల్ సర్ డగ్లసు హే గుగారు నేటిరాత్రి ఇట్లు ప్రకటించిరి:—మాకు ప్రాగ్నిత్య గను బోహాగోచుట్టుప్రక్కలను నేటియుదయము శత్రువులు రెండుమారులు ప్రతియుద్ధ మొనర్చిరి. మొదటి ప్రతియుద్ధముందు పోరి మా ఫ్రింగుల జ్వాలలచేవానిని పారబోలితిమి. 12 జర్మను విమానములను నేలగూల్చితిమి. మా విమానములు 12 కనిపించుట లేదు.

పరాసు పత్రకలన్నియు పోవు గారి సంధి ప్రకటనమున కంగీకరించుట లేదు.

మిత్రమండలివారు తమ స్థానములను బలపరచుకొనుట.

ప్రధాన కార్యాలయముందున్న రూటరు విలేఖకుడిట్లు తంలి సంపుచున్నాడు:— నేడంతయు మా స్థానములను బలపరచుకొనుచుంటిమి. శత్రువులను నలుమూలలనుండి పారదొలికితిమి. ఫ్రింగులను సమాహర్చుచుంటిమి. సరఫరాలను చక్కజేయుచుంటిమి. ఇరువీధులవారును తీవ్రముగ ఫ్రింగులతో పోరుచున్నారు. ఆకశమంతయు నిర్మలముగ నుండుటచే వైమానికులుగగనమార్గమున పోరుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. రణముఖమున చాలవందల డెక్లెవర్లని, తీవ్రగాత్రులను జర్మనులు ఎత్తివేయుచున్నారు. పరాసువారు ముఖ్యముగ కందకములను శ్రేష్ఠులొనచున్నారు. మా స్థానముకంటె పరాసువారి ప్రదేశము బాగులేదు. ప్రవాహముతో కొట్టుకొని పోవుటచే తేరుగ నన్నది. పరాసువారు దిగ్విజయముగ పోరిరి. వారి చేతికినవారిసంఖ్యకింటె పరాసువారి నష్టములు తక్కువగ నున్నవి. సుప్రసిద్ధిగాంచిన '75' అను ఫ్రింగులను ప్రయోగించి జర్మనులను పరాసువారు చీకాకు పరచిరి. శత్రువులు అనేకమార్లు ప్రతియుద్ధములు సలుపుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని పరాసువారి అగ్ని బృంధలచే వారియత్నములు ప్రతిహతము జేయబడినవి. పరాసువారు అతి దారుణముగ ఫ్రింగులతో ప్రతియుద్ధము లానగ్గుచున్నారు. లెస్సును పరాసువారి కాల్పులములు దాటిపోయిరి. ఈ ప్రదేశమున నే యుద్ధముజరుగుచున్న వివైమానికులు పరాసులకు ముంగుగ నేగి క్రిందకు మీదికి నెగురుచుండెరి. స్త్రీనులకు వెల్లువిరిసి పొరుచుండ పరాసువారు తక్షణము వంతెనల వైచి ప్రవాహమును ఆపుజేసిరి.

బ్రిటిషువారు అతి మొండిగ ఎదుర్కొని పోరుట.

పరాసువారు మాకంటె ఎక్కువగ శత్రువుల నెదుర్కొని పోరుటలేదని నడువగలము. వారున్న ప్రదేశమంత ముఖ్యమైనదికాదు. బ్రిటిషువారు దాటు ప్రతిఘటన శత్రు నేలయు గొప్ప కట్టుదిట్టములతో బందములతో నిండియున్నది. ఎంతవఱకు వనఫ్రింగులతో వీనిని భగ్గుచు జేసినను మరికొన్ని దుచ్చెద్యముగ నే యుండెను. ఆ జల్లాయందున్న పొలములన్నియు మిగుల ప్రయోజనకారిగ నున్నవి. ప్రతికంచయు బలకరముగ తగలతో ఆరుద్రబడినది. ల్యాంజిమార్కులొనన్న వైనికులు మా ఫ్రింగులను ప్రయోగించుటకు పారంగములున్నవను సంగతి మాకు తెలియనే తెలియదు. ఒకానొక సమయమున శ్రేష్ఠధ్వజ మెత్తబడినది. బాగ్రతతో సమీపించుచున్న వైనికులపై అగ్ని హోత్రము కురిసెను. పోలిగను అటవి దగ్గర మొండి యుద్ధము జరిగినది. రణరంగమంతయు మా కనుకూలముగ లేకుండుటచే మేము ఉత్తర దిశయందు పోయినట్లు ముంగుకు పోలేక పోతిమి.

జర్మనులు యుద్ధముచేయవని నిరాకరించుట.

రెండురాత్రుల క్రితము 100 మంది వైనికులుగల జర్మను కాల్బలమున ఆకస్మికముగ పోరుటకు ఆజ్ఞాపించబడిన కాని వారు నిరాకరించిరి. యుద్ధ మొనర్చుచున్న వైనికులు కొంతదనక లొంగిపోయిరి. 4వ ప్రపియను పటాలమున్నెన్నదగ్గర కనేడియనులతో తలపడి చిత్రముగ ప్రతియుద్ధ మొనర్చెనని విలేఖకుడు తెలుపుచున్నాడు. ఒక వైనికుడుగూడ నిరపాయముగ తప్పించికొనలేదు.

జర్మనుల ప్రతియుద్ధములు విఫలమగుట.

లండన్, ఆగస్టు 19:—ఫ్రిట్జ్ మార్షల్ సర్ డగ్లసు హే గుగారు నేటిమధ్యాహ్నము ఇట్లు ప్రకటించిరి:—లెస్సుకు వాయవ్యముగ ఇటీవల మరికొన్ని ప్రదేశములను వశపరచుకొంటిమి. వానిని మరల వైకొనుటకు శత్రువులు ప్రతియుద్ధము లానర్చిరి కాని ప్రతిహతులుగ జేసితిమి.

పరాసువారు విమానములతో తీవ్రముగ పోరుట.

15 శత్రువిమానములు నేలగూలుట.

లండన్, ఆగస్టు 17:—నేటి మధ్యాహ్నము మిట్లు పరాసువారు ప్రకటించిరి:— బిత్స్ మార్కు ల్యాంజిమార్కుకు తుత్తరముగ మరికొన్ని ప్రదేశముల నాక్రమించుకొంటిమి. మ్యూసునదికి దక్షిణభాగమున కొన్ని కందకములను మరల వశపరచుకొంటిమి. ఇచట మరల మా పంక్తిని సంపూర్ణముగ నిరముగ నేర్పరచితిమి. నిన్నటిగోజున శత్రుపంక్తులమీద 111 విమానము లెగిరి విమానములుండు ప్రదేశముల దగ్గర మాకువేల పెల్లులను బహిసని. కాల్బర్, ప్రాస్పాటిహమ్మీము, నాంజ్లేబర్గ ఇక బ్రిస్టాలోనున్న యానపదారులవైన గూడ బాంబులుపడినవి. లాంగ్వేసు, మాంటుమెడి, డెక్టరు మ్యూసు, స్పి న్ కోర్ట్ అడవి దగ్గర నున్న వైనికులు నిద్రించు ఫలములు కూడ మా వైమానికుల పెల్లులకు గురి అయినవి. ప్రతి చోటను అగ్ని బృంధలు ప్రజ్వరిల్లుచుండెను. ఎచట జూచిన ప్రేలుడు పొడవడ జొచ్చెను. మా విమానములు రెండు కనిపించుటలేదు. 15 వ తేదీని కాల్బిమార్కు దగ్గరనున్న యానపదారిని మా వైమానికులు ధ్వంసము జేసిరి. ఇచట గొప్ప అగ్ని బృంధలు బయట వెడలినవి. నిన్నటి గోజున 7 జర్మను విమానములను నేల గూల్చితిమి. 8 విమానములు శత్రు పంక్తులలోనే డక్కా తగిలి పడిపోయినవి.

ఆంగ్లో పరాసులు తమ స్థానములను నిలబెట్టుకొనుట.

ఫ్రింగులు, వైనికులు, స్థానములు వశపరచుట.

ఫ్రిట్జ్ మార్షల్ సర్ డగ్లసు హే గుగారు నేటిరాత్రి ఇట్లు ప్రకటించిరి:— స్త్రీకు బీత్ చుట్టుప్రక్కల పరాసువారు తమ స్థానములను కొంచెము బలపరచుకొనిరి. శత్రువులు మరల ప్రతియుద్ధము లానగ్గులేదు. బ్రిటిషు పరాసువారు ఇప్పుడు 24 ఫ్రింగులను వశముజేసికొనిరి. ఇందులో పెద్దఫ్రింగులు కూడ కలవు. నిన్నటిగోజున మేము వశముజేసికొన్న స్థానములను లూసు రణముఖమున బలపరచుకొంటిమి. లెస్సుకుపడెమరగ మరికొన్ని స్థానములను వశపరచుకొంటిమి. ఈ ప్రదేశమందు నేటి సరికి 1120 మందిని బండిలుగ గొంటిమి. వెజ్ లీనుకు తూర్పుగ జనుకరముగ దాడి సల్పితిమి శత్రువుల రక్షకపంక్తిని సమీపించితిమి. శత్రు వైమానికులకంటె మా వైమానికులు ఎక్కువగ అతిశయించి పోరిరి డక్కాజెందిన విమానములు తమ పంక్తులలోనికి పోవుటకు వాతావరణము ప్రతి కూలముగ నున్నను విజృంభించుచు పోరదొడంగెను. దినమంతయు మా వైమానికులు విజయముగ పోరిరి. శత్రువిమాన కాలలను మరఫ్రింగులతో తగల పెట్టిరి. ఆ విమానకాలలపై 6 1/2 టన్నుల బాంబులను బరిపిరి. ఇనుపదారులు వైనికాశ్రయములకూడ మాబాంబులకు గురి అయినవి. మరికొంతమంది జర్మనుల కాల్బలములమీదను ఫ్రింగులదళములమీదను మరఫ్రింగులను ప్రయోగించిరి. 15 శత్రువిమానములను నేలగూల్చితిమి. 11 విమానములను నేలకు పారదొలికితిమి. మా విమానముల 11 కనిపించుటలేదు. ప్రధాన కార్యాలయముం దున్న రూటరు విలేఖకుడు నేటిసాయంత్రమున ఇట్లు తంలినంపిరి. లెస్సుకువాయవ్యముగ ముఖ్యప్రదేశములయందు భయంకరముగ పోరు జరిగినది. ఉదయము 4 గంటలకు యుద్ధ మారంభమయినది. ఆరుగంటలవఱకు యుద్ధము జరుగుచునే యుండెను. 700 గజముల వరకు వ్యాపించియున్న శత్రుకందకముల పంక్తిని కనేడియనులు బాంబులతో భగ్గుచుజేసిరి. ఇన్నయు లెస్సులో నున్నవి. హోరాహోరినిపోరి ఎట్టికేలకు ఆ ప్రదేశమందంతటను మేము నిలబడితిమి.

బ్రిటిషు సేనానికి సందేశము

లండన్, ఆగస్టు 16:—బ్రిటిషువారి ప్రధాన కార్యాలయముం దున్న రూటరు విలేఖకుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—సర్ డగ్లసు హే గుగారికి జనరలు కార్మిలాకు గా రిట్లు తంలినంపిరి:— నేను వైస్రముల నుస్వాధీనము, జేసికొంటిమి. వైస్ర్యాధికారమును వహించితిని. క్రమశిక్ష మరల కలిగినవెంటనే రక్షియను వైస్రములన్నియు సమగోత్సాహముతో సమగ్రముగ పోరి మిత్రమండలి వారికి సాయమొనర్చగలవు.

మీకును మీ వైస్రములకును విజయమగుగాక యని హే గుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

స్లాండ్ యుద్ధము-జర్మనుల ప్రగల్భములు.

యుద్ధ కార్యాలయమువారి ఖండనము

లండన్, ఆగస్టు 18:— స్లాండ్ యుద్ధమును గూర్చి జర్మను లెన్నియో అసత్యప్రకటనలు లానర్చిరి. యుద్ధ కార్యాలయమువారి కల్పితములను బయటపెట్టిరి. లాంజ్ మార్కు తాత్కాలికముగ నష్టమొనరదనియు, వెంటనే శత్రువులనుండి యూడలాగబడిన దనియు జర్మనులు ప్రకటించి యుండిరి. ఈ ప్రకటనమును ప్రజలు విశ్వసించునట్లు చేయ “స్లెప్పరుగు నపజయములు కలిగినవనిగూడ వివరింపబడెను. మరికొన్ని, ఫ్లలము యందు గూడ జర్మనులు విజయమందిరట. ఆంగ్లేయులు చాల నష్టముల కోల్పోరిగాని వారికష్టము ఫలింపక, జర్మనులకు మాత్రము సంపూర్ణమగు విజయము చేకూరినదని వైజ్ఞానుప్రకటనమున వివరింపబడెను.

యుద్ధ కార్యాలయమువారున్ననో, జర్మనులకు విజయముకలుగ లేదని వ్రాయుచున్నారు. లాంజ్ మార్కును జర్మనులు మరల స్వాధీనపరచుకొని లేకపోయిరి. తమ వచనములకు ప్రమాణముగ వీకొనుచున్నారని వచనములు పొందుపరచుచున్నారు. ఈ యుద్ధాంగి నిన్నటిదినమున లాంజ్ మార్కులో వైమంగంటుండి సాయుకాలమున నటనుండి మరలెను. లాంజ్ మార్కు గాక దాని తుత్తరమున రి వేల గజములవరకున్న జర్మను రక్షణస్థానములు గూడ నాంగ్లేయుల యధీనముననే యున్నవి. లెస్సు తుత్తరమున మున్నగు ప్రదేశములయందు తాము సంపాదించుకొన యత్నించిన ప్రదేశముల నన్నిటిని ఆంగ్లేయులు 15, 16 వ తేదీలను పట్టిరి. 15 వ తేదీయందు జరిగినముట్టిడిలో కెనడా సేనలు నాలుగున్నవని జర్మనులు ప్రకటించి యున్నారు. కాని జర్మనుల వచనము లసత్యములని యుద్ధ కార్యాలయము వారు ఖండించిరి. జర్మనుల ప్రకటనాప్రగల్భములకు కారణము లేకపోలేదు. ఈ ప్రగల్భముజూచి వెరగండి పోవు గారి సూచనము ప్రకారము సంధికోర కాందోశనముజరిపింపజర్మనులయత్నము.

కందకములు వశపరచుట.

లండన్, ఆగస్టు 19:—ఫ్రిట్జ్ మార్షల్ సర్ డగ్లసు హే గుగారిట్లు నేటిమధ్యాహ్నము ప్రకటించిరి:—ఎఫ్ కి ఆగ్నేయముగ గిల్లిమాంటుపొలమునకు చుట్టుప్రక్కల మేము కందకములను వశపరచుకొంటిమి. హోలినుకోర్టును ఆగ్నేయముననున్న శత్రుస్థానములపై జయకరముగ దాడిసల్పితిమి. శత్రువులకు గొప్పనష్టములను కలుగజేసితిమి. గురు, శుక్రవారముల రాత్రులందు శత్రు వైమానికులు బ్రిటిషువారిపై బాంబులను కురిపించిరి. 10 మంది జర్మను బండిలు 9 గురు జర్మను తీవ్రగాత్రులు మృతులైరి.

ఫ్రింగులపోరు.

మ్యూసునది కిరుప్రక్కలను, బ్యాడెక్ విల్లర్సుకు తూర్పుగను ఫ్రింగులపోరు జరుగుచుండెను. ఈ ఫలములకు తూర్పుగను ఉత్తరముగను శత్రు యుద్ధములను ప్రతిహతము జేసి నష్టములను కలుగజేసితిమి.

యుద్ధము విఫలమగుట.

లండన్, ఆగస్టు 19:— వాయువాద్ర లిట్లు ప్రకటించుచున్నవి:— గ్రోజ్స్కి దక్షిణముగ నారది సరస్సునకు ఆగ్నేయముగ శత్రు ముట్టకులను ప్రతిహతము జేసితిమి.

జర్మనుల ప్రతి ముట్టకులు

విమాన యుద్ధము.

లండన్, ఆగస్టు 18:—ఫ్రిట్జ్ మార్షల్ సర్ డగ్లసు హే గుగారు నేటియజేయుచున్నారు:— లూసుకు తూర్పునను బోయి హ్యూగోకు సమీపమునను నేటి యుదయమున వైరిసేనలు రెండు ప్రతిముట్టడు లొనర్చినవి. రెండుముట్టడులును విఫలమైనవి. జర్మను విమానములు 12 నేల గూల్చబడినవి. మా విమానములు 12 గానవచ్చుట లేదు.

ఫిరంగిదళ విజృంభణము.

లండన్, ఆగస్టు 19:— మ్యూజున కిరు పార్శ్వములయందును, వాక్సేరి కాలిపోర్నియా ప్రదేశములయందును తీవ్రముగ ఫ్రింగులయుద్ధములు జరిగినవని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

బహిష్కారములు.

శ్రీమంత జంధ్యాల గౌరీనాథ శాస్త్రిగారు 16-7-17 తేదీ యాంధ్ర దినపత్రికను 'బహిష్కారము' లను కీర్తి క...

ప్రాగ్భేదమున గల కాకరపత్రి పీఠాధిపతులు తమ కవ సాన కాలము సమీపించు దను పీఠాధిపత్యమును శ్రీ బో...

అసంతకము నై జాము దేశమునందు సంచారము చేయు చున్న హంపి పీఠాధిపతులు, వై కాకరపత్రి పీఠము తమకు...

అందువై శ్రీ హంపి పీఠాధిపతులు జిల్లా కోర్టులో నపీలుచేసిరి. జిల్లా కోర్టువారి యనుమతిపై సబ్ కోర్టువారు...

ఈ శాస్త్రిగారు శ్రీ క. స్వామిలవారికి జగద్గురుత్వములేదని వ్రాసిరి. కారణమేమో తెలుపలేదు. పీఠాధి...

ఇక శ్రీస్వామిలవారి జగద్గురుత్వమునకు లోపమే యున్నది. విద్యార్థులహంసలయిన యీ శ్రీస్వామిలవారికే జగద్గురుత్వములేదని...

అదైతానందతీర్థలస్వామీశ్వరస్వామిలవారివడుచు బయలుదేరి శ్రీ ఆదిశంకరాచార్యులవారు రచించిన శారీరక...

స్వామిలవారి ప్రభువు ఖండించి భ్రమభంజని యగు గ్రంథమును బ్రకటించిరి. వీరును శ్రీకళ్యాణానంద భారతీస్వామిల వారును...

అందువై శ్రీ. క. భారతీ స్వామిలవారు తత్వభలలో జరిగిన యధార్థసిద్ధిని వెల్లడించి 12 ప్రశ్నలతో జం. శా. శాస్త్రిగారికి...

అటువై వాక్యములుయొక్క ప్రతియొకటి యట్లే యాంధ్రపత్రికకు తేరినది. అది దానిని, బ్రకటింపక దిన యభి...

"ఈ సంగతి, మీరు వ్రాసినదానిలో స్వామిలవారంతటి యభి రథుల యని ముమ్మడిచిరి. మీరు పొరపడితిరటమట నన్ను...

శివపురపు వీరభద్ర పాకయాజి. శిలగ్రామము.

ప్రకటన శ్రీ మైలవరం బాల భారతీ సమాజంవారు బెజవాడలో ఈనెల 26, 27, తేదీలను ప్రస్తావన, కృష్ణలీల, నాటకములు బహు రమ్యముగా ప్రద...

శ్రీశానవాటిక శ్రీవాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి కృతముగు నవల కాలికోబైండు 1-0-0 అట్టబైండు అ. 0-14-0 మానేజరు, కలాభివర్ధని...

ప్రాణుల గల బొమ్మలు యుష్కపుట - ఫిబ్రవరి - డిసెంబరు - గృహదీపము - బొమ్మలకావ్యము - గారడీ పుస్తకము - విక్రయించే యుష్కపుటలకు కావలెనా? (592) బి. ఈశ్వరపు అండు సచ్చు, విశాఖపట్టణము.

నిర్మలమైన మలబారు సారాయి (కొబ్బరికల్లునుండి బట్టింపబడినది) కొలంబో అరకవలెనె, ఇది మలబారులో సిద్ధము చేయబడినది. బహు నిర్మలమునునది. ఆరోగ్యకరమునునది. దజను కాలుగాలను బుద్ధుల పెట్టెలగు అమ్మబడును. విడి సీసాలు అమ్మబడవు. యస్. పి. సారథి, అండు కో, (826) మదరాసు.

ఆంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక. తెనుగుభాషలో రచింపబడినది. గ్రంథకర్త: డాక్టరు బి. గోపాలకృష్ణగారు యం. డి. ఇందు వాలుగువందల ప్రక్రియలు గలవు. శ్రీ పురసాము ఈ గ్రంథము మాచినవో వారంతట వారే వైద్యము చేసు కొనగలరు. వెల రు 1-4-0 2 ట్రెయిఫాయుడు ఫీసు అయి విమరు జ్యోము. ఇది ఇంగ్లీషుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. గ్రంథకర్త డాక్టరు బి. గోపాలకృష్ణగారు, యం. డి. వెల రు 1-0-0 3. సరస్వతి సమాఖలకు పులగుర్తి లక్ష్మీనరసామగారిచే వ్రాయబడిన స్వరములుగల మంగళహస్తాల శృంగము. యీ గ్రంథము ప్రతి శ్రీ చేతులో నుండవలెనది. ప్రతి శుభకార్యమునకు దానిలో పాటలు అవశ్యము వెల రు 0.8-0 ఇవి ప్రతి పుస్తక సాఫులోను దొంగును. 150 శ. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి బి. ఎ., కుబ్జిహోమ్. కాకినాడ.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్య షధములు.

అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.2
అమృతాంజనము మామ్రా ఆరేగములకు ...	1.4
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.8
అమృతాంజనము ధాతుపుష్టికి ...	1.0
అమృతాంజనము సీసా 1-కి ...	0.12
అమృతాంజనము తైలము డబ్బి 1-కి ...	0.12
అమృతాంజనము తేలుకాటుకు సీసా 1-కి ...	0.8
అమృతాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0.4
అమృతాంజనము వాంతిభేదాలకు ...	0.6
అమృతాంజనము అజీర్ణములకు డబ్బి 1-కి ...	0.8
అమృతాంజనము సీసా 1-కి ...	0.6
అమృతాంజనము సీసా 1-కి ...	0.4
అమృతాంజనము తైలము; తామ్ర, తీటకు ...	0.4
అమృతాంజనము తైలము డబ్బి 1-కి ...	0.4
అమృతాంజనము సీసా 1-కి ...	1.0
అమృతాంజనము తేలుకాటుకు డబ్బి 1-కి ...	1.4
అమృతాంజనము అజీర్ణములకు డబ్బి 1-కి ...	0.8
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	1.0

కేరళాగు ఉచితము.

అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.12
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.0
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	1.8
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.10
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	1.0
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	1.0
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.8
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.8
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.12
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.8
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	1.0
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	1.0
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.6
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.8
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.8
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.8
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.8
అమృతాంజనము పండ్లసోమటకు ...	0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిల్లా

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి. అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

(28)

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి. అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి. అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

మీ బాయిలరు

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి. అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి. అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

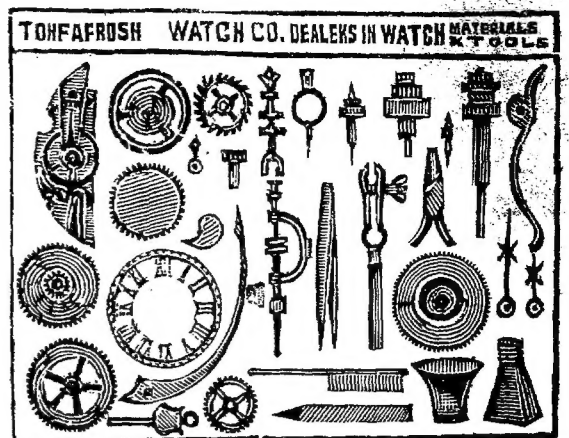
అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

క్యాటలాగు

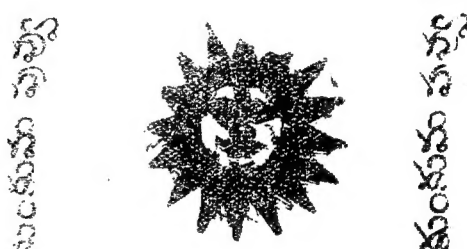
ఉచితముగా పంపబడును.

అద్దములు	రు. అ. పై	గ్రాసు 1-కి
" రైల్వే	8.0-0	"
" ఇక్వైడ్	2.0-0	"
" హార్నింగ్	2.8-0	"
" రాస్కోపు	5.0-0	"
" తేడి	8.4-0	"
" రిస్టు	8.8-0	"
" రాస్కోపు చిన్నది	5.8-0	"

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
Dealers in Watches Materials, Tools
BHENDI BAZAAR, POST No. 9, BOMBAY.
(881) ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

కుంకుమపువ్వు

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి. అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి. అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

What is a Myers Hand Pump ?

A new practicable, reliable and easy working appliance for drawing water from any depth up to 150 feet. Also for farm and Stock use and small irrigation purposes. A large assortment of various designs always carried in stock. Write for full particulars and prices.

K. B. Joshi & Co.,
321, Hornby Road Fort Bombay.

శాకభక్షణము

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి. అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.

అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి. అమృతాంజనములకు పరము: ఐ.వి.డి. నహిత మైన డా॥ పి. డి.